

Beslissing

(B)658E/80
9 februari 2023

Beslissing over de finale modaliteiten voor het bepalen van de stimulansen tot verbetering van de prestaties van de transmissienetbeheerder voor elektriciteit in de loop van de reguloire periode 2024-2027

Artikel 23, § 1 van besluit (Z)1109/11 van 30 juni 2022 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de reguloire periode 2024-2027

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	4
1. WETTELIJK KADER	4
2. ANTECEDENTEN	8
3. PUBLIEKE RAADPLEGING.....	9
3.1. Gevolgde procedure.....	9
3.2. Acroniemen	9
3.3. Reactie van CENTRICA	9
3.3.1. Samenvatting van de ontvangen reactie.....	9
3.3.2. Antwoord van de CREG	10
3.4. Reactie van ELIA	12
3.4.1. Samenvatting van de ontvangen reactie.....	12
3.4.2. Antwoord van de CREG	15
3.5. Reactie van FEBEG.....	19
3.5.1. Samenvatting van de ontvangen reactie.....	19
3.5.2. Antwoord van de CREG	20
3.6. Reactie van FEBELIEC.....	24
3.6.1. Samenvatting van de ontvangen reactie.....	24
3.6.2. Antwoord van de CREG	25
4. BESLISSING	28
4.1. Stimulans tot verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen in de substations bedoeld in artikel 22 van de tariefmethodologie.....	28
4.1.1. Definities.....	28
4.1.2. Doelstellingen.....	29
4.1.3. Berekening van de stimulans.....	30
4.1.4. Rapportering aan de CREG	30
4.1.5. Bijzondere omstandigheden	30
4.2. Stimulansen tot verbetering van de marktintegratie en de bevoorradingszekerheid bedoeld in artikel 24 van de tariefmethodologie.....	31
4.2.1. Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit binnen de Belgische regelzone.....	31
4.2.2. Tijdige realisatie van belangrijke infrastructuurprojecten	48
4.3. Stimulansen tot bevordering van de kwaliteit van de dienstverlening bedoeld in artikel 25 van de tariefmethodologie.....	49
4.3.1. Tevredenheid van de netgebruikers met een nieuwe aansluiting.....	49
4.3.2. Tevredenheid van alle netgebruikers.....	50

4.3.3.	Kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de markt worden gesteld	51
4.4.	Stimulansen ter bevordering van de innovatie bedoeld in artikel 26 van de tariefmethodologie	59
4.4.1.	Stimulans ter bevordering van de innovatie bedoeld in artikel 26, § 1 van de tariefmethodologie	59
4.4.2.	Stimulans ter bevordering van de innovatie bedoeld in artikel 26, § 2 en 3 van de tariefmethodologie	59
4.5.	Stimulans ter bevordering van de continuïteit van de bevoorrading bedoeld in artikel 28 van de tariefmethodologie	62
4.5.1.	Average Interruption Time (AIT)	62
4.5.2.	Beschikbaarheid van het <i>Modular Offshore Grid</i> (MOG I)	65
BIJLAGE 1		67
BIJLAGE 2		71
BIJLAGE 3		73

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) bepaalt hierna de finale modaliteiten voor het bepalen van de stimulansen gericht op de bevordering van de prestaties van de transmissienetbeheerder voor elektriciteit in de loop van de periode 2024-2027, bedoeld in artikel 23, § 1 van de tariefmethodologie.

Naast de inleiding heeft deze beslissing vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat de omschrijving van het wettelijk kader waarin onderhavige beslissing wordt genomen. De belangrijke antecedenten alsook het principe van de organisatie van een publieke raadpleging worden respectievelijk in het tweede en derde hoofdstuk uiteengezet. Het vierde hoofdstuk bevat de beslissing.

Onderhavige beslissing werd door het directiecomité van de CREG genomen op 9 februari 2023.

1. WETTELIJK KADER

Artikel 23, § 1 van het besluit (Z)1109/11 van 30 juni 2022 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de regulatoire periode 2024-2027 (hierna: de tariefmethodologie) bepaalt het volgende:

« Er kunnen stimulansen aan de netbeheerder worden toegekend om hem ertoe aan te sporen:

- 1) de marktintegratie en de bevoorradingszekerheid te stimuleren;*
- 2) de kwaliteit van de dienst te verbeteren;*
- 3) de innovatie te stimuleren;*
- 4) het systeemevenwicht te bevorderen; en*
- 5) de continuïteit van de bevoorrading te vergroten.*

Onverminderd de bepalingen van art. 22, § 5 tot art. 28 en na overleg met de netbeheerder en de marktactoren, bepaalt de CREG, voor het indienen van het tariefvoorstel, de finale modaliteiten ter bepaling van deze stimulansen, met name de berekeningswijze van de gebruikte indicatoren en de wijze waarop doelstellingen worden bepaald».

Artikel 22, § 5 van de tariefmethodologie bepaalt het volgende:

*“ De verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen in de onderstations geeft aanleiding tot de toekenning van een stimulans die afhankelijk is van het gerenoveerd aantal vierkante meter. Zonder dat dit bedrag evenwel € 800.000/jaar mag overschrijden, is het maximaal jaarlijks bedrag voor deze stimulans gelijk aan het product van 0,02 % * RABgemiddeld * minimum (S ; 40 %). Voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027 voorziet de netbeheerder ex ante in zijn tariefvoorstel in het bedrag van € 400.000 als element van zijn totaal inkomen.”*

De artikelen 24 tot 28 van de tariefmethodologie bepalen het volgende :

« Art. 24.

§ 1. De voortgang die de netbeheerder realiseert op het vlak van de marktintegratie en dat van de bevoorradingszekerheid geeft aanleiding tot de toekenning van drie stimulansen:

1) de toekenning aan de netbeheerder van een deel van de resultaten uit bepaalde financiële deelnemingen die duidelijk bijdragen tot de marktintegratie en/of de bevoorradingszekerheid (zie § 2);

2) de toekenning aan de netbeheerder van een bedrag voor de gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone, bepaald door een berekeningsmethode gebaseerd op één of meerdere van volgende elementen: (i) de karakteristieken van kritische netelementen opgenomen in de marktkoppeling, (ii) het resultaat van de marktkoppeling, (iii) de vraag in de Belgische regelzone, (iv) de kosten voor redispatching en (v) de werken voor de versteviging van het Belgische transmissienet (zie § 3);

3) de toekenning aan de netbeheerder van een bedrag voor de tijdige realisatie van, voor elke jaar, tussen vier à zes grote infrastructuurprojecten (zie § 4).

§ 2. De volgende bepalingen zijn van toepassing op de stimulans bedoeld in § 1, 1):

1) de netbeheerder ontvangt elk jaar veertig procent van de geïnde dividenden, gerealiseerde meer- en minderwaarden op de financiële participaties die hij heeft in de volgende ondernemingen die bijdragen aan de marktintegratie: CORESO, HGRT en JAO. Deze lijst van financiële participaties waaraan deze stimulans is verbonden kan het voorwerp uitmaken van wijzigingen mits een voorafgaandelijke goedkeuring van de CREG;

2) het saldo van de geïnde dividenden, gerealiseerde meer- en minderwaarden wordt toegewezen aan het totaal inkomen van de volgende regulatoire periode;

3) voor deze stimulans is geen specifieke opname in de ex ante rapportering vereist. Dat dient wel te gebeuren voor de ex post rapportering.

§ 3. De volgende bepalingen zijn van toepassing op de stimulans bedoeld in § 1, 2):

1) zonder dat dit bedrag evenwel € 33.800.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,97 % * RABgemiddeld * minimum (S ; 40 %);

2) voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027 voorziet de netbeheerder ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van € 14.600.000 als element van zijn totaal inkomen;

§ 4. De volgende bepalingen zijn van toepassing op de stimulans bedoeld in § 1, 3):

1) zonder dat dit bedrag evenwel € 8.400.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,24 % * RABgemiddeld * minimum (S ; 40 %);

2) voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027 voorziet de netbeheerder ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van € 4.200.000 als element van zijn totaal inkomen;

Art. 25.

§ 1. De verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening van de netbeheerder geeft aanleiding tot de toekenning van drie stimulansen.

De eerste stimulans hangt af van de tevredenheid van de netgebruikers die over een nieuwe aansluiting beschikken (of over een substantiële wijziging aan hun bestaande aansluiting) voor wat onder meer het respecteren van de termijnen betreft en de budgetten die voorafgaand tussen de netbeheerder en de gebruiker werden overeengekomen. Deze stimulans is gebaseerd op een jaarlijkse tevredenheidsenquête geadresseerd aan gebruikers voor wie de aansluiting tijdens het voorgaande jaar werd voltooid. Zonder dat dit bedrag evenwel € 2.300.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,07 % * RABgemiddeld * minimum (S ; 40 %). De netbeheerder voorziet ex ante in zijn tariefvoorstel, voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027, een bedrag van € 1.150.000 als element van zijn totaal inkomen.

*De tweede stimulans hangt af van de tevredenheid van alle netgebruikers. Deze stimulans is gebaseerd op twee tevredenheidsenquêtes die tweejaarlijks afwisselend worden gehouden. De eerste tweejaarlijkse enquête wordt alleen geadresseerd aan de leden van de User Group van de netbeheerder met het oog op de waardering van de kwaliteit van de organisatie van deze User Group evenals de kwaliteit van de administratieve opvolging van de netbeheerder. De tweede tweejaarlijkse enquête wordt geadresseerd aan alle netgebruikers met het oog op de waardering van hun algemene tevredenheid over de commerciële relatie met de netbeheerder. Zonder dat dit bedrag evenwel € 4.200.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,12 % * RABgemiddeld * minimum (S ; 40 %). Voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027 voorziet de netbeheerder ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van € 2.100.000 als element van zijn totaal inkomen.*

*De derde stimulans hangt af van de kwaliteit van de gegevens die door de netbeheerder ter beschikking van de markt worden gesteld op zijn website evenals op de website van ENTSO-E. Zonder dat dit bedrag evenwel € 8.400.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,24 % * RABgemiddeld * minimum (S ; 40 %). Voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027, voorziet de netbeheerder ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van € 945.000 als element van zijn totaal inkomen.*

Art. 26.

*§ 1. Het verkrijgen van kapitaalsubsidies door de netbeheerder geeft hem recht op een stimulans ten belope van 20 % van de in dat jaar ontvangen kapitaalsubsidies. Zonder dat dit bedrag evenwel € 1.000.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,03 % * RABgemiddeld * minimum (S ; 40 %).*

De kapitaalsubsidies moeten verband houden met innoverende projecten. Die eigenschap moet duidelijk en objectief blijken in de beschrijving van de gesubsidieerde projecten.

De CREG zal nagaan of de eventuele voorwaardelijke/opschortende clausules over deze subsidies geëerbiedigd worden en dat er geen terugbetaling van subsidies opgelegd wordt. Indien de netbeheerder bepaalde subsidies zou moeten terugbetalen, dan wordt dat deel van de stimulans in vermindering gebracht van de vergoeding van de onderneming van dat jaar waarin de terugbetaling plaatsvond.

§ 2. Uiterlijk in het kader van zijn tariefvoorstel legt de netbeheerder zijn innovatiestrategie voor de nieuwe tariefperiode voor in het kader van een openbare raadpleging. Deze strategie beschrijft de grote domeinen waar de netbeheerder zich voorneemt innovatieprojecten te realiseren tijdens de 4 jaar van de tariefperiode.

§ 3. Ten laatste op 1 juli van elk jaar kan de netbeheerder een jaarlijks innovatieplan ter goedkeuring aan de CREG voorleggen, met de projecten die de CREG voor het volgende jaar aan de stimulans wil onderwerpen. Voor elk project bevat het innovatieplan een beschrijving van het vernieuwend karakter, de onzekerheden en de verwachte voordelen alsook een beschrijving en een planning van de deliverables en een budget. Bij de definitie van de deliverables wordt rekening gehouden met het "Technology Readiness Level" (TRL) van het project en met de transparantiedoelstellingen. Indien bepaalde projecten over meerdere jaren lopen, zal de netbeheerder dit uitdrukkelijk in het plan vermelden. Behoudens door de regulator goedgekeurde uitzondering, ontwikkelen en/of passen de projecten van het innovatieplan technologieën toe die zich in de fase TRL 3 tot 7 bevinden voor hun specifieke toepassingen op het gebied van elektriciteitstransmissie.

Ten laatste op 31 oktober van hetzelfde jaar selecteert de CREG de projecten waarvoor een stimulans wordt toegekend en kent ze er, op evenredige wijze, een bedrag aan toe bij wijze van stimulans, in functie van de budgetten en de verwachte voordelen. Ten minste 60 % van het maximumbedrag wordt toegewezen aan de selectie van projecten indien deze selectie ten minste 5 projecten omvat die aan de selectiecriteria voldoen. Het aan elk project toegekend bedrag wordt vervolgens verdeeld over de verwachte deliverables. Het bedrag dat uiteindelijk aan elk project wordt toegewezen bij wijze van stimulans, wordt vastgesteld in functie van de gerealiseerde deliverables.

Met het oog op transparantie publiceert de netbeheerder aan het eind van elk project de einddeliverable op het gedeelte van zijn website in verband met innovatie, mits naleving van de vertrouwelijkheid.

Zonder dat dit bedrag evenwel € 5.400.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van $0,15 \% * RAB_{\text{gemiddeld}} * \text{minimum}(S; 40 \%)$.

Art. 27.

De bevordering van het systeemevenwicht geeft aanleiding tot de toekenning van een stimulans die functie is van het behalen van de doelstellingen die jaarlijks door de CREG zijn vastgelegd. Ten laatste op 15 mei van elk jaar kan de netbeheerder aan de CREG een projectenlijst voorstellen waarvan de realisatie in de loop van het daaropvolgende jaar volgens hem prioritair is. Ten laatste op 30 september van datzelfde jaar bepaalt de CREG, na publieke raadpleging, de lijst van de projecten die in het volgende jaar moeten gerealiseerd worden en beschrijft zij de doelstellingen die voor elk ervan moeten behaald worden. De CREG geeft tevens aan welk deel van de stimulans samenhangt met elke doelstelling, alsook de nagestreefde realisatiedatum (of datums). Het gedeelte dat verband houdt met elke stimulans wordt aan de netbeheerder toegekend in functie van de realisatiegraad van de doelstelling en van het respect voor de uitvoeringstermijnen. Om de voorspelbaarheid te verhogen en om gebruik te kunnen maken van projecten waarvan de realisatietermijn langer is dan één jaar, kan de netbeheerder aan de CREG een overzicht van te bereiken doelstellingen voor de jaren Y+n voorstellen. De CREG stelt dit overzicht van doelstelling elk jaar op. Zonder dat dit bedrag evenwel € 4.200.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van $0,12 \% * RAB_{\text{gemiddeld}} * \text{minimum}(S; 40 \%)$.

Voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027, voorziet de netbeheerder ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van € 2.100.000 als element van zijn totaal inkomen.

Art. 28.

De verbeteringen op het gebied van de continuïteit van de bevoorrading geven aanleiding tot het toekennen van drie stimulansen. De toekenning van deze stimulans is afhankelijk van reporting-verplichtingen betreffende verschillende aspecten van de kwaliteit van de stroomvoorziening met, onder andere, indicatoren van onderbrekingen en power quality.

1) De toekenning aan de netbeheerder van een bedrag in functie van de gemeten evolutie van de Average Interruption Time (AIT)

Voor de berekening van de AIT worden in aanmerking genomen alle onderbrekingen, lange en korte, waarvoor de netbeheerder verantwoordelijk is, evenals deze die veroorzaakt zijn door een intrinsiek risico (weersomstandigheden, indringing door dieren of een actie door een derde). Onderbrekingen als gevolg van een intrinsiek risico worden in aanmerking genomen voor de duur na de eerste 4 uur vanaf het begin van de onderbreking. Van deze onderbrekingen worden onderbrekingen als gevolg van een beslissing van de betrokken gebruiker of onderbrekingen waarbij het herstel van de stroomvoorziening afhankelijk is van een derde, in aanmerking genomen voor de berekening van de AIT met een multiplicator van 10 %.

De berekening van de stimulans houdt rekening met de gemiddelde AIT van de 7 volledige jaren die voorafgaan aan de publicatie van de tariefmethodologie.

Zonder dat dit bedrag evenwel € 8.800.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,25 % * RABgemiddeld * minimum (S; 40 %).

2) De toekenning aan de netbeheerder van een bedrag in functie van de beschikbaarheid van het Modular Offshore Grid I (MOGI).

Zonder dat dit bedrag evenwel € 4.200.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,12 % * RABgemiddeld * minimum (S; 40 %).

3) De toekenning aan de netbeheerder van een bedrag voor het uitvoeren van investeringen die gericht zijn op de betrouwbaarheid van het net.

Binnen zijn tariefvoorstel levert de netbeheerder een nauwkeurige en gemotiveerde beschrijving van alle investeringen gericht op de betrouwbaarheid van het net die uitgevoerd zullen worden in de loop van de regulatoire periode 2024-2027. Als stimulans voor de realisatie van de investeringen gericht op de betrouwbaarheid van het net wordt een bedrag toegekend dat overeenkomt met 2,5 % van de in dat tariefvoorstel opgenomen investeringsuitgaven die werkelijk uitgevoerd zijn in de loop van het betreffend jaar.

Zonder dat dit bedrag evenwel € 3.400.000/jaar mag overschrijden, bedraagt het maximale jaarlijkse bedrag voor deze stimulans het product van 0,10 % * RABgemiddeld * minimum (S; 40 %).

Voor elk jaar van de regulatoire periode 2024-2027, voorziet de netbeheerder voor de som van deze drie stimulansen ex ante in zijn tariefvoorstel het bedrag van € 8.200.000 als element van zijn totaal inkomen.»

2. ANTECEDENTEN

In het kader van de publieke raadpleging over het ontwerpbesluit (Z)1109/11 die liep van 22 april tot 12 mei 2022, heeft de CREG een nota gepubliceerd over de modaliteiten voor het bepalen van de stimulansen tot verbetering van de prestaties van de transmissienetbeheerder voor elektriciteit in de loop van de regulatoire periode 2024-2027. Deze nota bepaalde het volgende :

« Gelet op de besprekingen die met de netbeheerder hebben plaatsgevonden in het kader van de uitwerking van voormeld ontwerpbesluit en om een maximale visibiliteit te bieden zowel aan de netbeheerder als aan de marktspelers, detailleert onderhavige nota een aantal modaliteiten voor het bepalen van deze stimulansen die de CREG in haar ontwerpbeslissing zal opnemen die aan een publieke raadpleging zal worden onderworpen voor de indiening van het tariefvoorstel 2024-2027. Deze modaliteiten zullen uiteraard enkel in deze ontwerpbeslissing worden opgenomen voor zover de bepalingen van het ontwerpbesluit waarop zij zijn gebaseerd niet werden aangepast ten gevolge van de publieke raadpleging die de CREG zal organiseren over dit ontwerpbesluit. ».

Afgezien van de bepalingen met betrekking tot de stimulans tot verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen in de substations bedoeld in artikel 22 van de tariefmethodologie, die niet waren opgenomen in de nota die de CREG in april 2022 heeft gepubliceerd aangezien de besprekingen tussen de CREG en Elia over deze bepalingen nog niet waren afgerond, hernam de ontwerpbeslissing die ter raadpleging werd voorgelegd dus voornamelijk de bepalingen opgenomen in de nota die door de CREG in april 2022 werd gepubliceerd.

3. PUBLIEKE RAADPLEGING

3.1. GEVOLGDE PROCEDURE

Tijdens de vergadering van het directiecomité van de CREG van 24 november 2022 werd deze beslissing genomen als een ontwerpbeslissing.

In overeenstemming met haar huishoudelijk reglement heeft de CREG de ontwerpbeslissing, aan een publieke raadpleging onderworpen gedurende een periode van zes weken.

De CREG heeft reacties ontvangen van Elia, FEBELIEC, FEBEG en CENTRICA. Deze reacties worden als bijlage bij deze beslissing gevoegd.

3.2. ACRONIEMEN

De gebruikte acroniemen worden gedefinieerd in deel 4.

3.3. REACTIE VAN CENTRICA

3.3.1. Samenvatting van de ontvangen reactie

3.3.1.1. Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone

Centrica verwelkomt dat Elia wordt gestimuleerd om meer grensoverschrijdende transmissiecapaciteit beschikbaar te stellen aan de markt. Dit kan immers helpen om de bevoorradsingszekerheid te verbeteren, om competitie te bevorderen, om de marktefficiëntie te verhogen en om de integratie van hernieuwbare energiebronnen te verbeteren.

Centrica geeft aan bezorgd te zijn om de significante stijging van het aantal uren waarbij de intraday ATC waarden nul waren op alle Belgische grenzen over de laatste jaren. Dit geeft duidelijk aan dat de transmissiecapaciteit niet efficiënt beheerd wordt en kan leiden tot markttekorten of verstoringen. Het valt af te wachten of de recent vastgestelde verbetering van de situatie aangehouden kan worden.

Centrica gelooft daarom dat het belangrijk is om de TSO te helpen om de beschikbaarheid en efficiënt beheer van de intraday grensoverschrijdende capaciteit te garanderen. Centrica is van mening dat dit nagestreefd moet worden door een hoger gewicht toe te kennen aan het luik intraday van de stimulans beschreven in Artikel 4.2.1.4. van de ontwerpbeslissing. Dit zou niet alleen de intraday markt ten goede komen, maar ook de Europese balanceringsplatformen (MARI, PICASSO, IGCC), leiden tot meer liquiditeit en een efficiëntere prijsontdekking, alsook marktpartijen aanmoedigen om bijkomende korte-termijn flexibiliteit te ontsluiten. De stimulans kan volgens Centrica verhoogd worden door een combinatie van de volgende elementen:

- het aandeel voor de verbetering van de intradaymarkten in de stimulans te verhogen tot meer dan 25%;
- de initiële drempel vanaf wanneer een grens als gesloten wordt beschouwd, te verhogen tot boven 100 MW;

- de jaarlijkse groei van de bovengenoemde drempel te verhogen tot boven 25 MW;
- de gewichten die worden toegeschreven aan de verschillende ID-tijdframes (15:00 D-1, 22:00 D-1, 10:00 D) te herzien;
- de penaltiteit voor negatieve intraday ATC's te verhogen tot meer dan 30%;
- de minimumdrempel te verhogen tot verder dan -50%.

3.3.1.2. Kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de markt worden gesteld

Centrica is voorstander van een verbetering van de kwaliteit van gegevens aan de BSP geleverde gegevens (bv. geprekwalificeerde volumes, informatie van de elektrische zone betreffende de leveringspunten, ...) en van het feit dat ze toegankelijk zijn via een API die de automatisering van de overdracht van gegevens en een afstemming op de facturatie van de BSP's mogelijk maakt in de plaats van de huidige excelfiches. Centrica stelt voor om hiervoor een bijkomende stream te creëren.

3.3.2. **Antwoord van de CREG**

3.3.2.1. Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone

De CREG bedankt Centrica voor haar reactie en voorstellen. De CREG stelt vast dat Centrica akkoord gaat met een belangrijke stimulans voor het verhogen van de grensoverschrijdende capaciteiten in day-ahead (DA) en intraday (ID) omwille van de cruciale impact op verschillende aspecten van de elektriciteitsmarkt. Centrica gaat ook akkoord met de doelstelling om Elia aan te moedigen tot een efficiënt beheer van de interconnectiecapaciteit in intraday, onder meer om de trend van toenemende zero ID ATC op de Belgische grenzen te doen keren. De CREG gaat hiermee akkoord.

Wat de concrete voorstellen betreft, heeft de CREG de volgende reacties :

- Het verhogen van het aandeel van het intraday-luik in de stimulans kan, zolang het geen negatieve stimulans geeft op de capaciteiten die aan de dagmarkt (DA) worden gegeven. Met de gekozen KPIs voor het intraday-luik, zou dit in principe geen probleem mogen zijn. De KPIs voor het intraday-luik focussen immers op de hoogste waarde van de uitwisselingscapaciteit in beide richtingen (i.e. import of export), wat typisch in de tegenovergestelde richting is van de dagmarkt. Rekening houdende met de huidige Europese context in de Core regio, acht de CREG het echter raadzaam om de focus op de day-ahead te blijven behouden omdat in de naburige biedzones soms wel in termen van « trade-offs » wordt gesproken, of zelfs van het “splitsen van de 70% over de verschillende tijdshorizonten”. Daarnaast blijft grensoverschrijdende capaciteit voor de dagmarkt heel belangrijk en stelt de CREG vast dat Elia hier ook nog verbeteringspotentieel kan optekenen. Om deze redenen beschouwt de CREG een aandeel tussen 25% en 30% voor het intraday luik als wenselijk. In deze beslissing behoudt de CREG de ratio 75/25.
- Het voorstel tot verhogen van de drempel van 100 MW in de definitie van een « gesloten grens » (EN : « closed border ») wordt door de CREG weerhouden. In deze eindbeslissing verhoogt de CREG de drempel tot 250 MW op basis van het voorstel van Elia, weliswaar in een minder penaliserende en minder volatiele formule.

- Het voorstel tot verhogen van de voorgenoemde drempel met 25 MW op jaarbasis wordt vervangen door een meer ambitieuze startwaarde van 250 MW zoals ook voorgesteld door Elia (zie *supra*). Daarenboven introduceert de CREG een bescheiden doch jaarlijkse verhoging van 50 MW van het ambitieniveau voor de parameter “BE bidding zone isolated”.
- Het is niet onmiddellijk duidelijk op welke manier Centrica de wegingsfactoren tussen de verschillende ID timeframes (15 :00 D-1, 22 :00 D-1, 10 :00 D) wenst te zien aangepast. De CREG gaat ervan uit dat Centrica een hogere wegingsfactor op de ID ATC capaciteiten zou zetten die dichter bij reële tijd worden vrijgegeven. De CREG merkt op dat door de drempelwaarden van de gekozen KPIs constant te houden, dit de facto het geval is. Elia zal immers voor de drie tijdshorizonten deze drempelwaarde moeten halen, onafhankelijk van de reeds gealloceerde capaciteiten.
- Het voorstel tot verhogen van de penaliteitsfactor voor negatieve ID ATC capaciteiten tot boven de 30% zoals in de ontwerpbeslissing opgenomen, acht de CREG niet opportuun of redelijk omdat Elia dit als Core TSO niet 100% in handen heeft. Het voorstel van Core TSOs voor de aanpassing van de Core ID CCM is namelijk ingediend inclusief de mogelijkheid tot het « delen van negatieve RAM-waarden over verschillende Core grenzen in de vorm van negatieve ID ATC », waardoor het principe nu bij de Core NRAs ter goedkeuring ligt. De CREG heeft alvast aangegeven hier niet mee akkoord te gaan omdat dit zou indruisen tegen de principes en bepalingen van de CACM Richtsnoeren en CEP Verordening. Indien het principe van negatieve ID ATC op NRA niveau alsnog zou worden goedgekeurd, blijft Elia in de implementatie van de methodologie wel medeverantwoordelijk over de frequentie en de duur waarmee dit gebeurt. Aangezien Elia in haar antwoord op de publieke raadpleging zich openlijk heeft gedistantieerd tegen het toepassen van negatieve ATC-waarden, verwacht de CREG niet dat Elia zelf het gebruik van negatieve ATC-waarden zal triggeren. Op basis van de opmerkingen van Centrica enerzijds en van Elia anderzijds behoudt de CREG de penaliteitsfactor maar wordt deze verlaagd naar 15%.
- Het voorstel tot verhogen van de minimumdrempel tot onder -50% wordt door de CREG niet weerhouden. Op basis van de nieuwe formule zou de voorgestelde minimumdrempel van -50% niet onderschreven worden, zelfs niet in de extreem problematische eerste helft van 2022. Mochten in de toekomst de resultaten voor intraday nog slechter worden dan in de eerste helft van 2022, dan draagt Elia hierin als Core TSO een grote verantwoordelijkheid. Met een aandeel van 25% van het intraday-luik in de totale stimulans van ongeveer M€ 33.8, tekent Elia dan een verlies op van M€ -4.22 in plaats van een potentiële winst van M€ +8.45. Het verschil tussen een maximaal en een minimaal resultaat voor het intraday-luik bedraagt dus M€ 12.68, wat op het totaal budget van de stimulans aanzienlijk is. De CREG acht dus de huidige minimumdrempel van -50% voldoende ontradend.

3.3.2.2. Kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de markt worden gesteld

De CREG dankt Centrica voor dit voorstel. De stimulans voor de kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de markt worden gesteld beoogt vooreerst de gegevens betreffende de reglementering rond transparantie 543/2013. De stimulans voor de bevordering van het systeemevenwicht zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie die aanleiding geeft tot de toekenning van een stimulans die functie is van het behalen van de doelstellingen die jaarlijks door de CREG zijn vastgelegd lijkt ons echter meer geschikt om te voldoen aan de vraag van Centrica.

3.4. REACTIE VAN ELIA

3.4.1. Samenvatting van de ontvangen reactie

3.4.1.1. Verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen in de substations

Hoewel de ontwerpbeslissing gebaseerd is op de ambities van Elia om te renoveren tegen 2030 ziet Elia twee problemen in de ontwerpbeslissing.

Ten eerste stelt Elia vast dat de doelstellingen door de CREG lineair zijn vastgelegd tussen 1 januari 2024 en 31 december 2030. Elia denkt echter dat de doelstelling 2024 in verband met het systeem voor de bediening van de verwarming op afstand spijtig genoeg niet kan worden behaald omdat er nog verschillende voorbereidende fasen moeten worden doorlopen vooraleer kan begonnen worden aan de echte installatie. Elia verwacht dat deze werken niet op 1 januari 2024 zullen kunnen starten: ze zouden midden 2024 moeten starten. Elia vindt dus dat het niet realistisch is om voor 2024 dezelfde jaarlijkse doelstelling vast te leggen als voor de andere jaren en dat de cijfers derhalve moeten worden herzien. Zonder de vastgelegde doelstellingen voor de andere jaren in twijfel te trekken dringt Elia er sterk op aan dat deze jaarlijkse doelstelling voor 2024 rekening houdt met de tijd die nodig is om de installatie van het systeem voor de bediening van de verwarming op afstand op te starten.

Ten tweede is Elia van mening dat, indien de doelstellingen voor het jaar 2024 niet worden herzien, het cumulatieve karakter van de doelstellingen over de periode 2024-2027 noodzakelijkerwijs betekent dat Elia in 2025, 2026 en 2027 zal worden bestraft voor het niet halen van de doelstelling voor 2024. Elia vindt immers dat er een duidelijk suboptimaal gedrag op het gebied van middelenbeheer nodig zou zijn om in 2025, 2026 en 2027 niet te worden gesanctioneerd.

Tot slot duidt Elia op een tegenstrijdigheid in het ontwerp van de CREG. Enerzijds zegt de CREG Elia te willen aanmoedigen om zo snel mogelijk te gaan: *“Het doel van de stimulans is om deze doelstellingen progressief en lineair te behalen tegen 2030. Om Elia een sterke stimulans te geven om zo vlug mogelijk te vorderen ...”*. Ze zegt echter ook het volgende: *“Als Elia de doelstelling behaalt of overschrijdt die voor een bepaald jaar werd vastgelegd, dan ontvangt ze het maximumbedrag van de stimulans voor dat jaar”*. Aangezien de doelstelling geplafonneerd is, vindt Elia dus dat ze niet echt aangemoedigd wordt zo vlug mogelijk te werken.

3.4.1.2. Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone

Elia ervaart dat de principes van de stimulans, gebaseerd op de dagelijkse grensoverschrijdende capaciteit, goed werken en kan zich dan ook vinden in het voorstel van de CREG om het merendeel van de principes voor deze stimulans gelijk te houden in de periode 2024-2027. Ook heeft Elia begrip voor de ambitie van de CREG om een gedeelte van de stimulans toe te wijzen aan de Intraday grensoverschrijdende capaciteiten.

Algemeen dringt Elia erop aan dat het cruciaal is dat de stimulansen voor beide tijdsluiken (day-ahead en intraday) afzonderlijk van elkaar de gemiddelde score van 60% kunnen behalen in een “normaal” scenario. Gezien de stimulans een potentieel in absolute waarde van 33,8 miljoen euro vertegenwoordigt, lijkt het Elia ook vanzelfsprekend dat deze stimulans relatief stabiel en voorspelbaar moet blijven, met op en neerwaarts potentieel in functie van de performantie.

Wat de stimulans op vlak van dagelijkse marktkoppeling betreft (luik day-ahead), ondersteunt Elia de voorgestelde wijziging met betrekking tot de ex-post filtering om de redispatching kosten in rekening te brengen. Elia vraagt evenwel om bij het vastleggen van de performantiedoelstellingen rekening te houden met de vaststelling dat het elk jaar moeilijker wordt om een goede score te behalen.

Wat de stimulans op het niveau van de koppeling van de intraday markten betreft (luik intraday), volgt Elia de globale redenering van de CREG voor een intraday stimulans, onder andere gezien de frequentie van Belgische 'gesloten' grenzen op de intraday markt in voorgaande jaren en het belang van voldoende intraday capaciteiten voor het goed functioneren van de intraday markten en (toekomstige) balancing platformen & processen als IGCC (netting van onevenwichten), MARI (mFRR platform) en PICASSO (aFRR platform). Elia merkt hierbij op dat de stimulans wel bepaald moet worden met respect voor de veiligheid van het netwerk. Daarnaast heeft Elia de volgende specifieke opmerkingen:

- De formule die de CREG voorstelt is volgens Elia te volatiel en penalisierend, zeker voor een stimulans met zulke hoge waarde. Elia verwijst hierbij naar de resultaten die de CREG opgenomen had met de scores tussen 23-87% die Elia de voorbije jaren behaald zou hebben. Inzoomend op het eerste semester van 2022 zou dit zelfs tot een negatieve score tot -50% (i.e. minimumdrempel) geleid hebben. Omgekeerd zou de score voor het tweede semester van 2022, na de Core DA Go-Live, zeer significant verbeterd zijn. Elia besluit dat de formule aangepast moet worden zodat deze voor beide perioden dichter bij de prestatie van 60% zou blijven, behorend bij een "Business as Usual" (BaU) referentie.
- Elia is gekant tegen de stelselmatige en jaarlijkse verhoging van de te behalen doelstelling. Elia ijvert voor een stabiele en goed gekijkte BaU referentie voor de gehele tariefperiode. Tenslotte anticipeert Elia op basis van ervaring met de day-ahead stimulans, dat het met de toenemende volatiliteit van het productiepark en de bijhorende internationale stromen, het elk jaar moeilijker wordt om een goede score te behalen.
- Elia verwacht dat de CREG de formule toekomstbestendig maakt zodat deze na de introductie van Flow-based allocatie behouden kan blijven. Deze introductie is gepland tijdens de tariefperiode 2024-2027. Elia stelt hiertoe voor om in de formule de nadruk te leggen op de mate waarin België als biedzone in zijn geheel voldoende import en/of exportmogelijkheden heeft, in plaats van te kijken op individuele grens.
- Elia gaat akkoord met het voorstel om de nadruk te leggen op de capaciteiten vrijgegeven om 22u00 in D-1 en om 10u00 in D.
- Met betrekking tot negatieve ID ATC-waarden, is Elia van mening dat de door de CREG voorgestelde boetefactor van 30% te penalisierend en sturend is en deze uit de stimulans gehaald moet worden, ook al is Elia akkoord met het principe dat negatieve ID ATC waarden moeten verdwijnen. Tussen 5 December 2022 en 5 januari 2023 gaf de Core IDCC External parallel run, die de beoogde methodologie (inclusief negatieve ATC ID-waarde) van de Core ID CCM volgt, aan dat in 60% van de tijd er gelijktijdig negatieve ATCs op één of meerdere Belgische grenzen zijn. Elia is van mening dat principiële bezwaren op negatieve ID ATC-waarden via het lopende herzieningsproces van de Core ID CCM moeten worden geuit, en niet gestuurd moeten worden via deze stimulans voor de periode 2024-2027. Indien het lopende herzieningsproces besluit in het toelaten van negatieve ATC ID-waarden, dan zou Elia met zulke harde penaliteit in een onmogelijke positie gedwongen worden door enerzijds alles in het werk te stellen om aan de wettelijke verplichting van de go-live van de Core ID CCM te voldoen en anderzijds gestimuleerd te worden om dezelfde go-live te dwarsbomen.

- Elia deelt de mening van de CREG dat voor het Intraday luik er een geschikte stimulans moet zijn die uitvoerbaar is na de overstap richting Flow-Based allocatie, maar is van mening dat de beoogde “Flowbased allocatie prestatie indicator” (vanaf nu FBA) hiervoor niet geschikt is. Globaal gezien dient de indicator niet hetzelfde doel en principes als de “ATC gebaseerde indicator”. Waar de “ATC gebaseerde indicator” toetst op het geven van flexibiliteit en liquiditeit, ongeacht in welke (voorkeurs) marktrichting, is de FBA-indicator een middel om minimum capaciteiten gelijktijdig op alle marktrichtingen te realiseren. Daarnaast zijn de beoogde capaciteiten met de FBA-indicator (“RAM*” à 60%-70% van Fmax) van een totaal andere grootte-orde dan de ATC-indicator (100-175 MW per Belgische grens). Elia verzet zich tegen het onhaalbare idee om voor de Intraday markt hetzelfde niveau van capaciteiten beschikbaar te stellen en te houden, in alle marktrichtingen, zoals dat voor de Day-Ahead markt gedaan is. Er is volgens Elia ook geen verplichting voor TNBs om dit voor de Intraday markt te doen. Elia is van mening dat voor een dergelijke intraday stimulans op basis van FB-parameters en allocatie meer inzicht en ervaring nodig is om een gedegen uitwerking en kalibratie te kunnen maken. Verder meent Elia dat dit debat over het op elkaar afstemmen van capaciteiten en netveiligheid in de eerste plaats in een Europees kader gevoerd moet worden. Op basis van bovenstaande argumenten stelt Elia voor om deze variant buiten de aankomende tariefperiode te laten en het te overwegen voor de tariefperiode 2028-2031.

Elia stelt in haar eindconclusie dat het voorstel van de CREG omwille van de penaliteit voor negatieve ATCs, de jaarlijkse stijgende performantie en de te hoge volatiliteit niet aanvaardbaar is.

Elia formuleert in haar antwoord ook een tegenvoorstel. Deze combineert een toetsing van beschikbare capaciteit op individuele grenzen en op het saldo op biedzoneniveau (netto posities):

- Resultaat ID BE NPs based = $100\% - \% \text{ h BE BZ isolated} * 2 - \% \text{ h BE BZ limited capacities}$
- Resultaat ID BE ATCs based = $100\% - \% \text{ h NL border closed} - \% \text{ h FR border closed} - \% \text{ h DE border closed}$
- Eindresultaat ID Stimulans = $\text{Resultaat ID BE NP based} * 60\% + \text{Resultaat ID BE ATC based} * 40\%$

Waarbij:

- X border closed = TRUE if $\max(\text{ID ATC X} \Rightarrow \text{BE}, \text{ID ATC BE} \Rightarrow \text{X}) < \mathbf{250 \text{ MW}}$
- BE BZ isolated = TRUE if $\max(\text{sum positive X} \Rightarrow \text{BE ATCs}, \text{sum positive BE} \Rightarrow \text{X ATCs}) < \mathbf{500 \text{ MW}}$
- BE BZ limited capacities = TRUE if $\max(\text{sum positive X} \Rightarrow \text{BE ATCs}, \text{sum positive BE} \Rightarrow \text{X ATCs}) < \mathbf{1000 \text{ MW}}$

Door de nadruk te leggen op de import- en exportmogelijkheden op biedzoneniveau ontstaat er een stabielere stimulans. Bovendien laat dit volgens Elia toe om ambitieuzere doelstellingen te maken voor de vereiste capaciteit op grensniveau waardoor het moeilijker wordt het BaU-scenario van 60% te overstijgen.

Volgens Elia kan ook na de introductie van FB-allocatie de globale aanpak voor “ID BE NP based” blijven bestaan, door de Belgische Intraday beschikbare import- en exportmogelijkheden te toetsen binnen het Intraday Flow-based domein. Eventueel kunnen de parameters herzien worden op basis van de op dat moment beschikbare Intraday Flow-Based data.

3.4.1.3. Kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de markt worden gesteld

Elia wenst de valorisatie van de stream 2 te herzien door een niet-binaire score via een proportionele schaal voor de stream 2, zoals voor de stream 1, toe te passen. Elia stelt de volgende werking voor. Als 100 % van de bestanden geen enkele fout bevat, behaalt Elia de maximale score voor de stream 2 voor de betreffende maand. Als er maximaal 9 bestanden met een of meerdere fouten zijn, wordt de score proportioneel berekend, volgens een methode die gelijkaardig is aan de methode voor de stream 1, hetzij:

Nombre de fichiers avec erreur(s)	% incitant S2 attribué
10 ou plus	0
9	10
8	20
7	30
6	40
5	50
4	60
3	70
2	80
1	90
0	100

(tabel enkel beschikbaar in het Frans)

3.4.2. **Antwoord van de CREG**

3.4.2.1. Verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen in de substations

Allereerst merkt de CREG op dat Elia geen probleem heeft met de doelstellingen die zijn vastgelegd m.b.t. zonnepanelen: het enige probleem waarop Elia wijst, betreft het systeem voor de bediening van de verwarming op afstand en meer bepaald de doelstelling van het jaar 2024.

Aangezien de werken voor de installatie van dit systeem voor de bediening van de verwarming op afstand - volgens de reactie van Elia - midden 2024 zouden moeten kunnen starten, merkt de CREG op dat Elia impliciet erkent dat ten minste de helft van de doelstelling voor 2024 zou moeten kunnen worden behaald voor het systeem voor de bediening van de verwarming op afstand.

Bovendien is de CREG van mening dat Elia niet afdoende aantoont dat de doelstelling van 2024 niet kan worden behaald voor het systeem voor de bediening van de verwarming op afstand:

- 1) Elia heeft geen gedetailleerde voorlopige planning overgemaakt van de stappen die nog voor de start van de werkzaamheden moeten worden ondernomen: ze heeft zich beperkt tot het opsommen van 6 stappen en geconcludeerd dat ze in totaal 18 maanden nodig heeft voordat de werkzaamheden kunnen starten;
- 2) de inventarisatiefase is waarschijnlijk al in 2021 begonnen in het kader van de studie "Sustainable Substation" die de consultant Arcadis had uitgevoerd in opdracht van Elia en zal, zoals blijkt uit de contacten tussen de CREG en Elia, zeker midden 2022 beginnen;

- 3) het staat Elia vrij om te beginnen met de gebouwen met de grootste te verwarmen oppervlakten, wat het mogelijk zou moeten maken om in de eerste maanden van de werken grote oppervlakten uit te rusten.

Tot slot herinnert de CREG eraan dat de som van de oppervlakte van de zonnepanelen en de verwarmde oppervlakte die is uitgerust met een nieuw systeem voor de bediening van de verwarming op afstand telt: Elia kan dus beslissen om in (2023 en) 2024 sneller vooruitgang te boeken voor de installatie van de zonnepanelen om niet te worden gestraft voor het bedrag van de stimulans in geval van vertraging bij de installatie van het systeem voor de bediening van de verwarming op afstand. Zonder de door Elia te behalen doelstellingen op het vlak van energiebesparing te verminderen stelt de CREG echter vast dat het gewicht dat in het kader van de stimulans aan de twee categorieën investeringen wordt toegekend, best wordt herverdeeld, en dit om twee redenen. Ten eerste blijkt uit een studie van consultant Arcadis dat de twee investeringscategorieën een vermindering van de van het net afgenomen elektriciteit van een vergelijkbare grootteorde mogelijk maken. Om te voorkomen dat Elia afziet van de installatie van zonnepanelen om een systeem voor de bediening van de verwarming op afstand (goed voor een oppervlakte die ongeveer drie keer zo groot is) te installeren, beslist de CREG dat slechts een derde van de verwarmde oppervlakte uitgerust met een systeem voor de bediening van de verwarming op afstand in aanmerking wordt genomen voor deze stimulans. Ten tweede geeft deze herschikking een passend antwoord op de door Elia aangevoerde moeilijkheden met betrekking tot de startdatum van de werken voor de installatie van dit systeem voor de bediening van de verwarming op afstand.

De CREG ziet geen inconsistentie in het voorgestelde mechanisme: hoewel de stimulans effectief op jaarbasis wordt geplafonneerd zal Elia, als ze erin slaagt een bepaalde investering bijvoorbeeld een jaar vroeger uit te voeren, daarvoor ook in de volgende jaren worden beloond, aangezien Elia in de volgende jaren gemakkelijker/sneller het geplafonneerde bedrag van de stimulans zal verkrijgen.

3.4.2.2. *Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone*

De CREG bedankt Elia voor haar reactie en voorstellen.

De CREG gaat akkoord met de vraag van Elia voor een stabiele en voorspelbare stimulans, geijkt op een gemiddelde score van 60% in een "normaal" scenario. De CREG stelt vast dat Elia ook de voorkeur geeft aan de mogelijkheid om op elk van beide delen van de stimulans apart, day-ahead en intraday, een resultaat van 60% te behalen. De CREG heeft met deze vraag rekening gehouden in de finale kalibratie van deze stimulans.

Wat het deel day-ahead betreft, stelt de CREG vast dat de voorbije drie jaren de score van de huidige stimulans relatief stabiel is. De resultaten liggen tussen de 78% en 68% en dus boven de 60% dat als ijkingspunt geldt. De CREG stelt daarom voor om de RAM doelstellingen aan te scherpen met 5%. Op basis hiervan zou Elia de voorbije drie jaren respectievelijk ongeveer 68% tot 58% behaald hebben, wat dichterbij de vooropgestelde referentie van 60%. De CREG verwacht dat Elia ondanks dit verhoogd ambitieniveau 60% kan behalen in een *Business as Usual* (BaU) context in de volgende tarifaire periode. De dalende trend van de resultaten behaald in 2020, 2021 en 2022 zal normaalgezien in de Core context kunnen omgebogen worden dankzij een meer dynamisch en breder inzetten van de Belgische dwarsregeltransformatoren (PSTs), zoals recent aangetoond. Daarnaast zal de voorgestelde filtering van redispatching kosten bij geplande snijdingen van het 380kV-net vermijden dat de vele geplande onderbrekingen op het 380kV-netwerk de term V3 (bonus/malus voor het beheersen van redispatching kosten) te sterk beïnvloeden.

Wat het deel intraday betreft, stelt de CREG vast dat Elia in de eerste plaats het volatiele resultaat van de in de ontwerpbeslissing geraadpleegde formule hekelt. Meer bepaald het verschil tussen het eerste en tweede semester van 2022, i.e. *pre* en *post Core go-live*, is volgens Elia te groot. De CREG merkt echter op dat het verschil in ID ATC-waarden en de frequentie van zero ID ATC tussen beide semesters ook heel groot is. De CREG is van oordeel dat bij een goed ontworpen stimulan een dergelijk groot verschil in performantie ook in het resultaat van de stimulan gereflecteerd wordt. Desalniettemin kan de CREG akkoord gaan om de formule iets minder volatiel te maken door niet enkel performantie-indicatoren op grensniveau maar ook op biedzone niveau te evalueren. Dit geeft meer vrijheidsgraden om voldoende intraday capaciteit op niveau van de Belgische biedzone te garanderen en zorgt voor een robuuster resultaat van de stimulan. Zoals Elia aangeeft in haar tegenvoorstel, laat dit ook toe om ook hogere ambitieniveaus te definiëren. De CREG heeft het tegenvoorstel van Elia onderzocht en enkele doelstellingen verder aangescherpt om tot de voorgestelde 60% in een BaU context te komen.

Nog wat het deel intraday betreft, is Elia gekant tegen een stelselmatige en jaarlijkse verhoging van de te behalen doelstellingen. Elia haalt hiervoor de steeds toenemende volatiliteit van het productiepark en bijhorende internationale stromen aan als voornaamste reden. Fundamenteel ziet de CREG hierin een probleem voor de toekomst. Aangezien met de geplande technologieën voor de decarbonisatie van het elektriciteitssysteem (RES, opslag, vraagrespon) er steeds dichterbij reële tijd gereageerd zal moeten worden, is een Europees marktmodel waarbij onder deze condities de intraday capaciteiten afnemen of moeilijker te behalen zijn, problematisch. Naast deze fundamentele kanttekening, erkent de CREG dat de huidige Europese context – en de Core context in het bijzonder – niet gunstig is en vrij onzeker. De CREG stelt daarom slechts een beperkte stijging van de doelstellingen in de loop van de volledige periode 2024-2027 voor.

Wat betreft de voorgestelde penaliteitsfactor van 30% bij negatieve ID ATC-waarden op de Belgische grenzen, argumenteert Elia om deze boetefactor uit de stimulan te halen, omdat dit nu in de ter goedkeuring voorgestelde methodologie is opgenomen. Het is voor de CREG echter belangrijk om in de stimulan zoveel mogelijk te aligneren met de effectieve impact voor de markt. Op basis van de reactie van marktpartijen wordt zelfs een sterkere penaliteitsfactor gevraagd. De CREG begrijpt anderzijds ook de argumenten die Elia aanbrengt. De CREG stelt daarom een penaliteitsfactor voor van 15% in plaats van 30%. Mocht de introductie van negatieve ID ATC alsnog ingang vinden, bijvoorbeeld onder het mom van maatregel in uitzonderlijke omstandigheden, dan wordt op deze manier de belangrijke nadelige impact hiervan voor de Belgische netgebruiker in het resultaat van de stimulan gereflecteerd. De CREG gaat er bij de reductie van de penaliteitsfactor van uit dat Elia zelf niet de bron vormt van negatieve RAM-waarden of negatieve ID ATC-waarden. Daarnaast is de CREG van mening dat Elia ook indirecte invloed uitoefent, onder meer door als Core TSO toe te zien op het verbeteren en versnellen van het DACF (ROSC)-proces om tijdig congestievrije netwerkmodellen te bekomen als basis voor de intraday capaciteitsberekening; en door de tijdige overstap naar flow-based allocatie te vrijwaren.

Wat betreft het toekomstbestendig maken van de formule bij een introductie van *flow-based* allocatie, merkt de CREG op dat het niet eenduidig is hoe Elia de mogelijke Belgische netto posities zou definiëren of berekenen. De CREG is gekant tegen het gebruik van de min/max netto posities in onwaarschijnlijke marktrichtingen die geen effectieve rol spelen. De CREG stelt daarom voor om dezelfde formule te behouden, gebaseerd op de ID ATC extracties die in parallel nog zullen berekend worden als *fallback*-procedure, tot 12 maanden na de introductie van de *flow-based* allocatie. De Belgische markt zal dus in principe over meer intraday capaciteit beschikken, aangezien het ID ATC volume slechts een fractie vormt van het flow-based domein. De CREG stelt daarom een bonus voor van 15% op uurbasis vanaf de inwerkingtreding van de flow-based allocatie, bovenop de voorgestelde formule.

De CREG gaat akkoord met de opmerking van Elia dat de door CREG voorgestelde formule voor de flow-based allocatie, gebaseerd op de RAM-waardes op de CNEC, een andere doelstelling nastreeft dan deze van het vermijden van gesloten grenzen in intraday. De CREG is het evenwel niet eens met de opmerkingen van Elia dat het een onhaalbaar idee is om voor de Intraday markt hetzelfde niveau van capaciteiten beschikbaar te stellen en te houden, in alle marktrichtingen, zoals dit voor de Day-ahead markt is gedaan. Ook op nationaal niveau evolueert Elia immers naar een context van congestiebeheer dicht bij reële tijd. Dit als resultaat van de voorziene freedom of dispatch in intraday, de toenemende volatiliteit van de Belgische productie en consumptie, de introductie van grootschalige batterijen etc. De CREG erkent de complexiteit en risico's van een dergelijke evolutie in de huidige Europese context met een zonaal marktmodel. De CREG is het evenwel fundamenteel oneens dat dit als vrijgeleide zouden dienen om schaarse netwerkcapaciteit niet ten volle te kunnen benutten. De CREG stelt daarom voor om een flow-based formule te introduceren 12 maanden na de introductie van de flow-based allocatie. Dit geeft de kans en de ruimte om de parameters te *fine-tunen* en te kalibreren op basis van de resultaten van deze eerste 12 maanden.

3.4.2.3. Kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de markt worden gesteld

De CREG heeft meermaals geprobeerd een proportionele score vast te stellen op basis van een verhouding tussen het aantal fouten en het totale aantal gegevens voor stream 2. Voor verschillende maanden van 2022 heeft de CREG echter een probleem vastgesteld: de CREG beschikte niet over alle gegevens (bv. in een bestand ontbreken gegevens per BSP/kwartier voor een dag, er zijn geen gegevens over veilingen op sommige grenzen, ...).

Elia vroeg om toe te staan dat 20 % van de bestanden onjuiste gegevens bevat. Aangezien de CREG momenteel 47 bestanden van Elia in het kader van stream 2 ontvangt, bevat de onderstaande tabel het percentage van de voor stream 2 toegekende stimulans in functie van het percentage foutieve doorgestuurde bestanden.

Aantal foutieve bestanden	Percentage foutieve bestanden	% van de stimulans toegekend voor stream 2
1	2,13%	90
2	4,26%	80
3	6,38%	70
4	8,51%	60
5	10,64%	50
6	12,77%	40
7	14,89%	30
8	17,02%	20
9	19,15%	10
10	21,28%	0

Voor de CREG moet er rekening worden gehouden met drie elementen:

- 1) Bovenop de fouten die zijn geconstateerd tussen de door Elia verzonden bestanden voor stream 2 (gevalideerde gegevens) en de door Entso-E gepubliceerde gegevens betreffende de transparantie staan er elke maand nog steeds fouten in de door Elia verzonden gevalideerde gegevens van ten minste 1 en maximaal 5 bestanden;

- 2) de scoreschaal voor stream 1 voor de tariefperiode 2020-2023 begint bij 90 % correcte gegevens;
- 3) zoals aangegeven in onze studie (F)2255 van 17 juni 2021 kan één enkele fout in de gegevens de markt sterk benadelen (bv. verkeerde Belpex-prijs, verkeerd geactiveerd volume van de mFRR, ...).

Tot besluit kan de CREG het door Elia voorgestelde alternatieve voorstel voor stream 2 niet aanvaarden.

3.5. REACTIE VAN FEBEG

3.5.1. Samenvatting van de ontvangen reactie

3.5.1.1. Algemene benadering

FEBEG steunt de invoering van stimulansen om de kwaliteit van de prestaties van de netbeheerder te verbeteren. Deze respondent doet echter verschillende aanbevelingen van algemene aard:

- 4) geen stimulansen voorzien voor activiteiten die verband houden met de opdrachten die de wetgeving aan de netbeheerder oplegt;
- 5) malussen voorzien indien Elia haar wettelijke opdrachten niet naar behoren vervult;
- 6) stimulansen voorzien die meetbaar en controleerbaar zijn. De respondent verduidelijkt dat de modaliteiten voor de bepaling van de stimulansen complex zijn, wat het voor de marktdeelnemers moeilijker maakt deze te beoordelen.

3.5.1.2. Verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen in de substations

FEBEG is van mening dat Elia al voldoende gestimuleerd wordt om dergelijke investeringen te doen en dat deze stimulans niet nodig is.

3.5.1.3. Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone

Specifiek voor wat betreft de voorgestelde stimulans ter verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit binnen de Belgische regelzone, is FEBEG van oordeel dat marktintegratie niet beperkt blijft tot marktkoppeling alleen maar dat ook de transparantie over de minimum RAM, congestiebeheer... zou moeten leiden tot meer en betere informatie voor de markt.

Daarnaast heeft FEBEG de volgende specifieke bedenkingen en opmerkingen:

- Waarom wordt in de analyse « RAM ELIA » alleen rekening gehouden met 25% van de actieve CNEC van Elia (2.190 uur) en niet alle actieve CNEC? Er is een reëel risico dat de actieve CNEC van Elia belangrijk zullen zijn in de tarifaire periode 2024-2027, gegeven de verhoging van de interne MinRAM in Duitsland (deze zorgen voor meer actieve CNEC “non-Elia” in de periode 2020-2023).

- Waarom, voor de analyse RAM “non-Elia”, wordt de malus op nul gezet (indien Elia geen impact heeft hierop) maar de bonus niet op nul gezet? Elia heeft in beide gevallen geen impact op het resultaat, dus logischerwijs zou het in beide gevallen nul moeten zijn.
- Het is zeer moeilijk om de Intra-day stimulans te beoordelen. Voor de ID ATC, is het belangrijk om de “jump” van -50% naar +78% te evalueren in de Core GO live.

3.5.1.4. Tijdige uitvoering van grote investeringsprojecten

FEBEG gaat akkoord met de ontwerpbeslissing omdat het niet uitvoeren van bepaalde investeringen een bezorgdheid is van sommige marktspelers.

3.5.1.5. Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening

In de tevredenheidsenquête gericht aan netgebruikers met een nieuwe aansluiting vraagt FEBEG om Elia te beoordelen op basis van de naleving van de deadlines opgenomen in de aansluitingsprocedures (detailstudie, oriëntatiestudie, ...) en de juistheid van de facturen.

Wat de enquête van de Users’ Group betreft, is FEBEG van mening dat de CREG erop moet toezien dat Elia rekening houdt met de bezorgdheden van de klanten.

3.5.1.6. Innovatie

FEBEG verwijst naar de opmerkingen die bij eerdere openbare raadplegingen werden geformuleerd.

3.5.1.7. Verbetering van de continuïteit van de bevoorrading

FEBEG vraagt zich af of een stimulans voor de verbetering van de continuïteit van de bevoorrading nodig is.

3.5.2. **Antwoord van de CREG**

3.5.2.1. Algemene benadering

In het belang van de netgebruiker is de CREG van mening dat het soms nodig is om stimulansen te voorzien opdat de netbeheerder sneller vooruitgang zou boeken en/of meer concrete resultaten zou behalen dan de minimumnormen die de huidige wetgeving oplegt.

Betreffende de noodzaak om malussen te voorzien ingeval Elia haar wettelijke opdrachten niet naar behoren vervult, herinnert de CREG eraan dat de stimulansen tot doel hebben de belangen van de netgebruikers en die van de netbeheerder op elkaar af te stemmen. Hoewel dit ook zou kunnen worden bereikt door malussen in te voeren stelt de CREG op basis van ervaring vast dat dat geen noodzakelijke voorwaarde is. Bovendien is de CREG van mening dat de vergoeding van de netbeheerder als geheel moet worden beoordeeld, d.w.z. door de billijke winstmarge op te tellen bij het resultaat van de stimulansen.

De CREG merkt op dat FEBEG van mening is dat de modaliteiten voor de bepaling van stimulansen ter bevordering van de prestaties van de netbeheerder vaak complex zijn. De CREG is van mening dat de prestatiedoelstellingen uit de ontwerpbeslissing concrete en meetbare doelstellingen zijn die rechtstreeks betrekking hebben op de gebruikers van het Belgische net.

3.5.2.2. *Verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen in de substations*

In verband met de stimulans om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren wordt Elia momenteel niet gestimuleerd om dergelijke investeringen - die trouwens ook niet gedaan worden - uit te voeren. De energieverliezen als gevolg van de slechte energie-efficiëntie van de gebouwen in veel van haar onderstations, die door de geplande investeringen zouden kunnen worden vermeden, worden door Elia geraamd op ongeveer 15 GWh/jaar. Deze energieverliezen worden momenteel grotendeels beschouwd als netverliezen, en dus als beïnvloedbare kosten. Hoewel Elia wordt gestimuleerd om de eenheidsprijs voor de aankoop van energie die nodig is om deze netverliezen te compenseren zoveel mogelijk te beheersen, zet de stimulans om de beïnvloedbare kosten te beheersen Elia geenszins aan om investeringen te doen om volumes aan netverliezen te beperken. Daarom heeft de CREG de stimulans tot verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen ingevoerd.

3.5.2.3. *Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone*

De CREG bedankt FEBEG voor haar reactie en voorstellen.

FEBEG merkt op dat marktintegratie niet beperkt kan blijven tot marktkoppeling alleen, maar ook transparantie over de minimum RAM en congestiebeheer. De CREG gaat hiermee akkoord. Wat transparantie betreft, is de CREG van mening dat de reikwijdte en kwaliteit van gepubliceerde data van de Core DA marktkoppeling op JAO goed is maar sluit verbeteringspotentieel niet uit. De CREG vraagt dat FEBEG concrete voorstellen tot verdere verbetering van de transparantie met de CREG deelt, alsook in de daartoe voorziene Core Consultative Group meetings. Wat transparantie over het lokaal congestiebeheer in België betreft, verwijst de CREG naar de data en rapporten die Elia deelt op de website onder de noemer 'congestiebeheer', onder meer naar aanleiding van twee recente discretionaire stimulansen. Aangezien deze stimulansen opgevat zijn als projecten voor continue verbetering, verwelkomt de CREG ook hier concrete voorstellen vanuit FEBEG ter verbetering van de transparantie. Deze processen ter verbetering van transparantie zullen parallel aan deze stimulans voor de verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit opgevolgd en gemonitord worden.

Op de specifieke vraag van FEBEG waarom in de analyse "RAM Elia" enkel rekening gehouden wordt met 25% van de actieve CNECs van Elia (2.190 uur), is het antwoord dat dit deel uitmaakte van een uitgebreide ontwerp- en kalibratie-oefening uitgevoerd voorafgaand aan de tarifaire periode 2020-2023. Het idee van die 25% van de uren is om te focussen op de meest beperkende actieve CNECs, en deze onder de noemer 'V1' zwaarder te laten doorwegen in het totaal. Om dus als het ware de *bottom-line* te verbeteren. De andere actieve CNECs van Elia worden dan in de V2 score opgenomen. Als Elia dankzij het geven van hoge RAM-waarden op haar lijnen minder vaak dan 2.190 uur beperkend is, dan wordt dit ook gevaloriseerd. Het verschil wordt namelijk aangevuld met uren prijsconvergentie (score V1). In 2020, 2021 en 2021 waren Elia lijnen beperkend in respectievelijk 1361, 1262 en 1489 uren, dus minder dan 2.190 uur.

FEPEG geeft aan dat de intraday-stimulans moeilijk te beoordelen is. De CREG erkent dat de stimulans complex is. De CREG heeft immers getracht om zoveel mogelijk elementen van de intraday capaciteitsberekening en voorziene wijzigingen van de methodologie te integreren en te anticiperen. De context is echter inherent complex en onzeker. De eerste fase van de Core intraday capaciteitsberekeningsmethodologie werd nog maar recent in juni 2022 geïmplementeerd, waardoor het nog niet duidelijk is of de recent opgetekende verbetering van de voorgestelde performantie-indicatoren duurzaam is of niet. Bovendien zijn in de loop van de tarifaire methodologie 2024-2027 de implementatie van drie belangrijke wijzigingen gepland: (1) de bepaling van de capaciteiten op basis van herberekeningen van het flow-based domein in intraday in plaats van de “day-ahead left-overs”; (2) de implementatie van intraday flow-based allocatie in plaats van ATC-extractie; en (3) de go-live van de Core ROSC methodologie die het huidige DACF-proces zal vervangen. De hiertoe noodzakelijke wijzigingen in de methodologieën zijn echter nog niet allen goedgekeurd. En daar waar de principes wel al vastliggen, is het nog afwachten naar de effectieve resultaten en impact ervan voor de intraday capaciteiten.

FEPEG benadrukt het belang om voor de ID ATC, de “jump” van de performantieverbetering sinds de Core Go-live te evalueren. De CREG heeft op basis van de data vastgesteld dat zowel het effectiviteit van het bilaterale increase/decrease-proces is toegenomen; alsook de startwaarden zijn verbeterd. De verbetering van startwaarden zou op basis van overleg met Elia hierover, voornamelijk te danken zijn aan een efficiënter algoritme voor de extractie van de ID ATC-capaciteiten. Er wordt onder meer een filter toegepast op basis van de PTFD om te verzekeren dat lage capaciteiten op individuele netwerkelementen geen negatieve impact hebben op de ID ATC van ver gelegen grenzen¹.

Bij het bespreken van deze “jump” is het ook belangrijk te benadrukken dat de historisch lage resultaten voor de ID ATC waarden in de CWE-regio in 2022, het gevolg is van een negatieve trend die al in 2020 werd ingezet. De oorzaak van die negatieve trend was de in 2020 gewijzigde CWE day-ahead en intraday capaciteitsberekeningsmethodologie naar aanleiding van de introductie van ALEGrO en de Duits-Oostenrijkse biedzonegrens². Deze wijziging liet toe dat CWE TSOs voor het bepalen van de “Day-ahead left-over Flow-Based domein”, de capaciteit die in day-ahead ter beschikking wordt gesteld onder de vorm van “virtuele capaciteit” of AMR, niet ter beschikking moeten stellen in intraday. Het toenemend gebruik van virtuele capaciteit door CWE TSOs voor de DA capaciteitsberekening, leidde dus tot een steeds kleiner wordende “Day-ahead left-over Flow-Based domein”. Het aantal uren waarop de op die manier bepaalde “Day-ahead left-over domein” volledig “empty” was, met als gevolg “zero ID ATC” waarden op verschillende grenzen en in beide richtingen, groeide. Daarbovenop heeft de introductie in 2020 van Flow-Based Plain in plaats van Flow-Based Intuitive een bijkomende negatieve impact op de ID ATC capaciteiten gehad³.

Het onderliggende probleem van een steeds kleiner wordend “Day-ahead left-over flow-based domein” is echter nog niet opgelost. De huidige Core ID CCM methodologie geeft immers veel ruimte voor interpretatie⁴, waardoor TSOs in intraday nog steeds capaciteit wegnemen die in day-ahead wel ter beschikking wordt gesteld (en mogelijks zelfs gealloceerd is). Bovendien bestaat het risico dat de situatie nog verder verslechtert. Terwijl vandaag de ondergrens van de ID ATC-waarden 0 MW bedraagt, zou de ter goedkeuring voorgestelde wijziging (2nd amendment of the Core ID CCM) zelfs negatieve RAM-waarden en ATC-waarden toelaten. De impact hiervan wordt onder Hoofdstuk 4 in de paragraaf “Penalisatie van de toepassing van negatieve ID ATC-waarden” geïllustreerd. Op basis van de externe Core ID // runs zou dit leiden tot een significante verhoging van de frequentie van gesloten

¹ Zie ook Core Consultative Group meeting van 1 juni 2022 “Improved ID ATCs from DA leftovers”

² Zie CREG beslissing (B)2106

³ Zie CWE report: Comparison flow-based plain and flow-based intuitive (Final version 20/02/2020)

⁴ Zie Artikel 11(2) van de Core ID CCM, ACER Beslissing 06-2022

grenzen in intraday. De recent opgetekende verbetering in performantie dankzij efficiëntere ID ATC-extractie-algoritmes, zou op die manier grotendeels teniet gedaan worden.

3.5.2.4. Tijdsige uitvoering van grote investeringsprojecten

De CREG neemt akte van de bezorgdheden van FEBEG.

3.5.2.5. Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening

De CREG herhaalt dat de tevredenheidsenquête van de netgebruikers met een nieuwe aansluiting, al een vraag over de naleving van deadlines bevat, zoals ook reeds het geval was voor de regulatoire periode 2020-2023,. Deze vraag luidt als volgt: “2) Hoe beoordeelt u het beheer van Elia van uw aansluiting op het net op het vlak van de overeengekomen planning ? De overeengekomen planning is de planning van de offerte voor de uitvoering waarop u uw bestelling voor de uitvoering van uw aansluiting hebt gebaseerd. Hou in uw beoordeling rekening met het feit dat het bedrag misschien moest herzien worden omwille van bepaalde elementen of gebeurtenissen die Elia niet kan beheersen.” De CREG stelt de laatste jaren vast dat het antwoord op deze vraag meestal “goed” of “uitstekend” is.

Hoewel de vraag over de facturatie inderdaad niet wordt behandeld in het kader van de tevredenheidsenquête aan de netgebruikers met een nieuwe aansluiting brengt de CREG in herinnering dat deze vraag al wordt behandeld in de tevredenheidsenquête die in de even jaren aan alle netgebruikers wordt gestuurd. Deze vraag luidt als volgt: 3) Hoe beoordeelt u de correctheid van de facturen die Elia aan u richt?

Over de mate waarin Elia rekening houdt met de vragen van de netgebruikers via de Users’ Group, herinnert de CREG eraan dat deze vraag al wordt behandeld in de tevredenheidsenquête die in de oneven jaren naar alle netgebruikers wordt gestuurd. De relevante vragen luiden als volgt: “3) Hoe beoordeelt u de praktische organisatie van de Users’ group van Elia en van de werkgroepen op het vlak van het opstellen van raadplegingsverslagen die op een gedetailleerde manier de opmerkingen van de respondenten beantwoorden ?” en “4) Hoe beoordeelt u de impact die u door middel van deze Users’ group en de werkgroepen heeft op het werk gerealiseerd door Elia?”

3.5.2.6. Innovatie

De CREG verwijst naar de antwoorden die in het kader van eerdere openbare raadplegingen aan FEBEG werden geformuleerd.

3.5.2.7. Verbetering van de continuïteit van de bevoorrading

Wat de stimulans voor de verbetering van de continuïteit van de bevoorrading met het oog op de beschikbaarheid van het Modular Offshore Grid (MOG) betreft, lijkt het voor de CREG belangrijk om, gezien de aanzienlijke vergoedingen die Elia zou moeten betalen aan de offshore windparken in geval van de onbeschikbaarheid van het MOG en gezien het feit dat al deze vergoedingen of een deel ervan zou worden doorgerekend aan de netgebruikers, voor de CREG belangrijk dat er een stimulans wordt voorzien die specifiek betrekking heeft op de beschikbaarheid van het MOG. Bovendien vindt de CREG het goed dat Elia gestimuleerd wordt om haar prestaties inzake AIT te verbeteren.

3.6. REACTIE VAN FEBELIEC

3.6.1. Samenvatting van de ontvangen reactie

3.6.1.1. *Verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen in de substations*

Hoewel FEBELIEC niet tegen de verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen van Elia is, vraagt FEBELIEC zich af of (i) dat niet moet worden beschouwd als een beheer als goede huisvader in het kader van normale operaties van een transmissienetbeheerder en of (ii) Elia niet al voldoende aangemoedigd wordt om dergelijke investeringen uit te voeren.

3.6.1.2. *Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone*

Febeliec ondersteunt ten volle een stimulans ter verbetering van de marktintegratie en bevoorradingszekerheid. Febeliec is van mening dat de realisatie van de stimulans zoals door de CREG beschreven, een duidelijke verbetering van de situatie voor de netgebruikers in België en in alle lidstaten in het algemeen zou betekenen omdat de stimulans bijdraagt tot het creëren van een geïntegreerde Europese elektriciteitsmarkt.

Febeliec gaat akkoord met de allocatie van 75% van de stimulans voor de dagmarkt, maar zou de resterende 25% willen toegewezen zien aan zowel de intraday als aan de balancing tijdshorizon. Febeliec is immers van mening dat TSOs bijkomende maatregelen kunnen nemen om te garanderen dat er tussen de start van de intraday tijdshorizon en reële tijd, bijkomende capaciteit aan de markt gegeven wordt omdat de onzekerheden afnemen. Febeliec geeft aan dat dit belangrijk is in het licht van de integratie van de Belgische balanceringsmarkt in de Europese balanceringsplatformen (o.a. MARI en PICASSO), om zo de kosten voor de reservering van balanceringscapaciteit voor de eindgebruiker te drukken. Elia moet dus de juiste stimulans krijgen om hiertoe de nodige acties te nemen (o.a. increase/decrease, herberekening van capaciteit...).

Rekening houdende met bovenstaande argumenten, kan Febeliec akkoord gaan met de door CREG voorgestelde stimulans, voor zover deze alle elementen die relevant zijn voor de Belgische netgebruiker integreert en de acties van Elia met deze van de Belgische netgebruikers aligneert – ook in de interactie met actoren in andere control areas.

Febeliec gaat akkoord met het CREG voorstel om sommige parameters in de stimulans voor de intraday strikter en dus de doelstellingen ambitieuzer te maken over de verschillende jaren.

Febeliec dringt erop aan om dit ook te doen voor het day-ahead luik aangezien de lopende actieplannen in bepaalde lidstaten afgerond zouden moeten zijn tijdens de beschouwde tarifaire periode en dus de minRAMs zouden moeten verbeteren. Volgens Febeliec betekent dit dat ook de doelstellingen voor het day-ahead luik in deze Elia stimulans moeten aangescherpt worden.

3.6.1.3. *Tijdige realisatie van grote infrastructuurprojecten*

Voor de stimulans voor de tijdige realisatie van grote infrastructuurprojecten kan FEBELIEC ermee akkoord gaan voor zover de modaliteiten die de CREG heeft voorgesteld in haar ontwerpbeslissing betreffende de toekenning van de stimulans worden nageleefd. Om te vermijden dat Elia volledig en definitief afziet van een project dat niet binnen de vastgelegde termijnen kan worden uitgevoerd dringt FEBELIEC erop aan dat de projecten die Elia niet binnen de vastgelegde termijnen heeft uitgevoerd de

volgende jaren en totdat ze zijn uitgevoerd deel uitmaken van de projecten die moeten worden uitgevoerd opdat Elia 100 % of 80 % van het maximaal mogelijke bedrag kan krijgen.

3.6.1.4. Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening

Met betrekking tot de stimulans voor de tevredenheid van de netgebruikers herhaalt FEBELIEC haar steun voor de uitbreiding van de tevredenheidsenquête voor de leden van de Users' Group van Elia enerzijds en alle gebruikers van het net van Elia anderzijds.

3.6.1.5. Kwaliteit van de gegevens

In verband met de stimulans voor de kwaliteit van de gegevens zegt FEBELIEC dat ze met een dergelijke stimulans kan leven voor zover de verkrijging van een dergelijke stimulans enkel de levering van belangrijke inspanningen ter zake door Elia vergoedt, zowel wat de naleving van de termijn als de juistheid betreft.

3.6.1.6. Innovatie

Voor de stimulans voor innovatie vraagt FEBELIEC de CREG om zich ervan te vergewissen dat deze stimulans leidt tot de lancering van nieuwe vernieuwende projecten waarvoor subsidies worden toegekend en die nuttig zijn voor de Belgische netgebruikers. FEBELIEC benadrukt dat projecten die de niet-gereguleerde activiteiten in België geheel of gedeeltelijk ten goede komen niet, geheel of gedeeltelijk, in rekening zouden moeten worden genomen in het kader van deze stimulans.

3.6.1.7. Verbetering van de continuïteit van de bevoorrading

Wat de stimulans voor de verbetering van de continuïteit van de bevoorrading met het oog op de beschikbaarheid van het Modular Offshore Grid (MOG) betreft, vraagt FEBELIEC aan de CREG om de berekening van de beschikbaarheid en de berekening van de stimulans meer in detail te beschrijven. Terwijl ze erkent dat overmacht mag worden uitgesloten voor de berekening van de stimulans vindt FEBELIEC dat problemen met het onderhoud, de bescherming, de kabels en platformen in de berekening van de stimulans moeten worden opgenomen.

3.6.2. Antwoord van de CREG

3.6.2.1. Verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen in de substations

In verband met de stimulans om de energie-efficiëntie van de gebouwen te verbeteren wordt Elia momenteel niet gestimuleerd om dergelijke investeringen - die trouwens ook niet gedaan worden - uit te voeren. De energieverliezen als gevolg van de slechte energie-efficiëntie van de gebouwen van veel van haar onderstations, die door de geplande investeringen zouden kunnen worden vermeden, worden door Elia geraamd op ongeveer 15 GWh/jaar. Deze energieverliezen worden momenteel grotendeels beschouwd als netverliezen en dus als beïnvloedbare kosten. Hoewel Elia wordt gestimuleerd om de eenheidsprijs voor de aankoop van energie die nodig is om deze netverliezen te compenseren zoveel mogelijk te beheersen, zet de stimulans om de beïnvloedbare kosten te beheersen Elia geenszins aan om investeringen te doen om de volumes aan netverliezen te beperken. Daarom heeft de CREG de stimulans tot verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen ingevoerd.

3.6.2.2. Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit in de Belgische regelzone

De CREG bedankt Febeliec voor haar reactie en voorstellen.

Wat het intraday-luik betreft, gaat de CREG akkoord met Febeliec dat voldoende hoge grensoverschrijdende capaciteiten niet enkel belangrijk zijn voor de intraday-markt maar ook voor de balanceringsmarkt. Vandaag worden de capaciteiten voor de balanceringsmarkt berekend op basis van de 'left-overs' van de intraday-markt, zonder een herberekening dicht bij reële tijd. Deze stimulans heeft daarom ook een directe impact op de capaciteiten beschikbaar voor de balanceringsmarkt. Zeker ook omdat dezelfde performantie-indicatoren gelden voor de ID ATC waarden of ID capaciteiten die dichter bij reële tijd, i.e. om 10u in dag D, ter beschikking worden gesteld. De CREG neemt voor de volgende tariefmethodologie het voorstel mee om een expliciete stimulans voor de balanceringsstijdshorizon te integreren.

Het ambitieniveau wordt stelselmatig en op jaarbasis verhoogd. Daarnaast zal de CREG een ambitieuzere startwaarde voorstellen in vergelijking met wat in de ontwerpbeslissing werd geraadpleegd, doch in een iets minder volatiele en penalisierende formule voorgesteld door Elia.

Wat het day-ahead luik betreft, gaat de CREG akkoord met Febeliec dat een verhoging van de doelstellingen nodig is ten opzichte van deze van de tarifaire periode 2020-2023. De reden hiervoor is dat Elia de voorbije 3 jaren voor dit luik resultaten tussen 68% en 78% behaalde⁵. Bovendien blijkt op basis van een analyse door Elia van de periode *post Core go-live*, i.e. juni tot december 2022, dat Elia sinds de *Core go-live* hogere capaciteiten op haar lijnen kan geven. Dit onder meer dankzij de mogelijkheid om de Belgische dwarsregeltransformatoren (PSTs) op een dynamische manier en met een groter bereik te optimaliseren dan in de CWE context mogelijk was. De CREG voorziet daarom in deze beslissing een verhoging van het ambitieniveau voor de capaciteit op de Elia lijnen van 5%.

Deze recente verbetering op niveau van verhoogde RAM-waarden op Elia lijnen wordt weliswaar gedeeltelijk overschaduwed door slechtere performantie van de indicatoren van de niet-Elia CNECs. We stellen dus vast dat ondanks de actieplannen en wettelijke bepalingen, verschillende Core TSOs (NL, DE, AT) in 2022 vaak lagere capaciteiten ter beschikking stelden dan de voorafgaande jaren, zelfs onder het niveau van de 20% minRAM⁶. De CREG ziet daarom in de kalibratie van deze stimulans geen marge voor een verhoging van het ambitieniveau voor niet-Elia lijnen.

3.6.2.3. Tijdige uitvoering van grote investeringsprojecten

Wat de stimulans voor de tijdige uitvoering van grote infrastructuurprojecten betreft, deelt de CREG de mening van FEBELIEC dat men zich ervan moet vergewissen dat Elia niet afziet van een project dat niet binnen de vereiste termijn kon worden uitgevoerd. De CREG steunt daarom het voorstel van FEBELIEC om te voorzien dat projecten die Elia niet binnen de vastgestelde termijn heeft voltooid in de daaropvolgende jaren en totdat ze zijn uitgevoerd op te nemen bij de projecten die moeten worden uitgevoerd opdat Elia 100 % of 80 % van het maximaal mogelijke bedrag kan krijgen. De tekst van deze beslissing wordt in die zin aangepast om dit uitdrukkelijk te vermelden.

⁵ De score van 78% in 2020 werd weliswaar gehaald mede door de uitzonderlijke marktcondities tijdens de Corona-periode

⁶ Zie ook: CREG studie (F)2458, "Study on the functioning of the Core day-ahead flow-based market coupling mechanism and the impact of low margins available for cross-zonal exchanges", 6 oktober 2022

3.6.2.4. Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening

Met betrekking tot de stimulans voor de tevredenheid van de netgebruikers stelt de CREG vast dat het verzoek van FEBELIEC om de tevredenheidsenquête uit te breiden tot de leden van de Users' Group van Elia enerzijds en tot alle gebruikers van het net van Elia anderzijds, al werd ingewilligd in de ontwerpbeslissing.

3.6.2.5. Kwaliteit van de gegevens

Wat de stimulans voor de kwaliteit van de gegevens betreft, kan de CREG aan FEBELIEC bevestigen dat een stimulans enkel zal worden toegekend als Elia op dit gebied aanzienlijke inspanningen levert.

De CREG wil drie vaststellingen melden:

- 1) dankzij de stimulans voor data quality voor de tariefperiode 2020-2023 kon de kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de stakeholders werden gesteld aanzienlijk worden verbeterd, kreeg Elia een beter inzicht in de gegevens en kon ze ook de samenwerking met de TNB's in de buurlanden verbeteren;
- 2) ondanks de duidelijke verbeteringen van de kwaliteit van de gegevens (bv. automatisering van bepaalde bestanden) constateert de CREG elke maand echter nog steeds een groot aantal fouten in de overgemaakte gegevens, daarom werd de stimulans hernieuwd en aangepast voor de volgende tarifaire periode;
- 3) zoals aangegeven in onze studie (F)2255 van 17 juni 2021 kan één enkele fout in de gegevens de markt sterk benadelen (bv. verkeerde Belpex-prijs, verkeerd geactiveerd volume van de mFRR, enz.) en dus blijft de stimulans nuttig.

3.6.2.6. Innovatie

Op basis van het onderzoeks- en ontwikkelingsplan van Elia zal de CREG de projecten selecteren waarop de stimulans zal worden toegepast, onder andere op basis van het feit of ze echt nieuw zijn en het belang van hun mogelijke impact op de werking en de kosten van het net. De CREG zal er, zoals voor alle kosten die door de nettarieven worden gedekt, ook op toezien dat eventuele kruissubsidies tussen de gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten van Elia worden vermeden.

3.6.2.7. Verbetering van de continuïteit van de bevoorrading

Met betrekking tot de stimulans voor de verbetering van de continuïteit van de bevoorrading met het oog op de beschikbaarheid van het Modular Offshore Grid (MOG) stelt de CREG vast dat de door FEBELIEC gevraagde verduidelijking reeds in de ontwerpbeslissing was opgenomen: de stimulans voorzag immers uitdrukkelijk dat Elia zou worden bestraft in geval van onderhoudsproblemen of defecten die te wijten zijn aan Elia (bijvoorbeeld een gebrek aan bescherming, een defect binnen de kabel of onvermijdelijke snijdingen bij de aansluiting van een nieuw park). Elia zou daarentegen niet worden bestraft voor situaties waarover zij geen controle heeft, zoals:

- overmacht (zoals een defect aan de kabel door een anker)

- de onmogelijkheid om het MOG te bereiken wegens slechte weersomstandigheden;
- geplande onderbrekingen (gepland onderhoud) voor de eerste zestig gecumuleerde vollasturen van onbeschikbaarheid tijdens een kalenderjaar zoals opgelegd door het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen en de vergoeding van de houders van een offshore domeinconcessie in geval van onbeschikbaarheid van het Modular Offshore Grid.

4. BESLISSING

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, in het bijzonder de artikelen 12 en 23 ;

Gelet op het besluit (Z) 1109/11 van de CREG van 30 juni 2022 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de regulatoire periode 2024-2027 ;

Beslist de CREG dat de finale modaliteiten voor het bepalen van de stimulansen tot verbetering van de prestaties van de transmissienetbeheerder voor elektriciteit in de loop van de regulatoire periode 2024-2027, bedoeld in artikel 23, § 1 van de tariefmethodologie, de volgende zijn.

4.1. STIMULANS TOT VERBETERING VAN DE ENERGIE-EFFICIËNTIE VAN GEBOUWEN IN DE SUBSTATIONS BEDOELD IN ARTIKEL 22 VAN DE TARIEFMETHODOLOGIE

4.1.1. Definities

In het kader van de stimulans worden de volgende renovaties in aanmerking genomen:

- de plaatsing van zonnepanelen op de daken of de grond, naargelang de beste optie op technisch en economisch vlak;
- de installatie van een systeem om de verwarming op afstand te bedienen in de gebouwen waar het technisch mogelijk en economisch haalbaar is. Momenteel wordt de verwarming geregeld door een lokale bedieningsknop die rechtstreeks op de verwarmingselementen is geplaatst of door een thermostaat met overbruggingsknop waarmee de werknemers voor een bepaalde tijd een hogere temperatuur kunnen vragen. Nochtans blijkt dat bepaalde thermostaten, als gevolg van menselijke tussenkomsten, werden aangepast om de waaktemperatuur het hele jaar te behouden en dit terwijl er op zeer onregelmatige basis iemand aanwezig is in de betreffende gebouwen. Het doel van deze renovatie is dus de bediening van de verwarming volledig te vernieuwen terwijl de bestaande verwarmingselementen worden behouden. De instellingen van de “waakmodus” en de “bezetmodus” zullen op afstand en centraal voor alle posten worden bepaald. De nieuwe thermostaten zullen slechts een beperkte afwijking van de “bezetmodus” toelaten. De “bezetmodus” zal op dezelfde manier geactiveerd worden als in de vorige situatie, d.w.z. door een lokale bedieningsknop. Er dient opgemerkt te worden dat bepaalde gebouwen die eigendom zijn van Elia of door Elia worden uitgebaat voor haar activiteiten als

netbeheerder niet uitgerust zijn met verwarming en daardoor niet binnen de perimeter van deze stimulans vallen. Bovendien gaan we ervan uit dat een deel van de gebouwen (naar schatting 20 %) eveneens atypisch is en niet zal voldoen aan de standaard voor de installatie van een bediening op afstand.

4.1.2. Doelstellingen

De doelstellingen van de stimulans zijn gebaseerd op het meest ambitieuze scenario van het renovatiebeleid van Elia tegen 2030. Het is de bedoeling om de CO₂-uitstoot te verminderen in de gebouwen van de onderstations onder de vorm van een vermindering van de van het netwerk afgenomen elektriciteit, hetzij door zelf hernieuwbare energie te produceren, hetzij door maatregelen m.b.t. energie-efficiëntie. De stimulans is meer bepaald gericht op de twee maatregelen die voor de grootst mogelijke totale vermindering kunnen zorgen:

- tegen 2030 een systeem voor de bediening van de verwarming op afstand installeren in ongeveer 600 gebouwen, goed voor een verwarmde oppervlakte van in totaal 132.531 m²;
- tegen 2030 in totaal 45.986 m² zonnepanelen installeren (op de daken of op de vloer).

Uit een studie van consultant Arcadis blijkt dat deze twee maatregelen een vermindering van de van het net afgenomen elektriciteit van een vergelijkbare grootteorde mogelijk maken. Om te voorkomen dat Elia afziet van de installatie van zonnepanelen om een systeem voor de bediening van de verwarming op afstand te installeren wordt slechts een derde van de verwarmde oppervlakte uitgerust met een systeem voor de bediening van de verwarming op afstand in aanmerking genomen voor deze stimulans.

De stimulans bestaat erin om deze doelstellingen progressief en lineair te behalen tegen 2030. Om Elia een sterke stimulans te geven om zo vlug mogelijk te vorderen, zijn de doelstellingen gecumuleerde waarden die op 31 december van elk jaar worden gecontroleerd en de investeringen die vanaf 1 januari 2023 in dienst worden gesteld worden eveneens in aanmerking genomen in het kader van deze stimulans: als Elia erin slaagt om een bepaalde investering vroeger uit te voeren, dan zal ze daarvoor de volgende jaren nog altijd vergoed worden.

Gecumuleerd totaal in m ² op 31 december	2024	2025	2026	2027
Oppervlakte aan zonnepanelen	6.569	13.139	19.708	26.278
Een derde van de verwarmde oppervlakte uitgerust met een nieuw systeem voor de bediening van de verwarming op afstand	6.311	12.622	18.933	25.244
Doelstellingen in het kader van de stimulans	12.880	25.761	38.641	51.522

Er dient te worden opgemerkt dat de som van de oppervlakte van de zonnepanelen en van een derde van de verwarmde oppervlakte met een nieuw systeem om de verwarming op afstand te bedienen telt: zo kan Elia beslissen om voor een bepaald type werken sneller en voor een ander type minder snel te vorderen zonder dat dit noodzakelijk nadelig is voor de hoogte van stimulans.

4.1.3. Berekening van de stimulans

Als Elia de doelstelling behaalt of overschrijdt die voor een bepaald jaar werd vastgelegd (cf. lijn “Doelstellingen in het kader van de stimulans” van de vorige tabel), dan ontvangt ze het maximumbedrag van de stimulans voor dat jaar.

Als Elia een gecumuleerd totaal m² bereikt dat lager is dan de doelstelling voor een bepaald jaar, dan ontvangt ze voor het betreffende jaar een % van het maximumbedrag van de stimulans gelijk aan het deel van de vastgelegde doelstelling die voor het betreffende jaar werd behaald.

4.1.4. Rapportering aan de CREG

Elk jaar maakt Elia, in het kader van haar tariefverslag, aan de CREG een bruikbare en exploitierbare elektronische versie over van de lijst van gebouwen (naam van de post) die werden gerenoveerd, het type uitgevoerde renovatie (bediening van de verwarming op afstand en/of zonnepanelen) evenals de datum(s) van indienstelling.

Onder uitgevoerde renovaties worden installaties verstaan die in dienst werden gesteld tussen 1 januari 2023 en 31 december van het betreffende jaar.

Deze lijst dient voor elk gebouw het aantal betreffende m² te bevatten:

- m² verwarmde oppervlakte uitgerust met een nieuw systeem om de verwarming op afstand te bedienen;
- m² oppervlakte geplaatste zonnepanelen.

De CREG kan aan de hand van bewijsstukken en/of ter plaatse controleren of de door Elia gerapporteerde renovaties effectief zijn uitgevoerd. Als de CREG bij deze controles vaststelt dat de renovaties in werkelijkheid niet werden uitgevoerd overeenkomstig de beschrijving uit het tariefverslag, dan vraagt ze aan Elia om haar tariefverslag aan te passen. Als er vele en/of grove fouten worden vastgesteld die duidelijk het gevolg zijn van een gebrek aan zorgvuldigheid bij de opmaak van het tariefverslag, kan de CREG echter beslissen om het bedrag van de stimulans voor het betreffende jaar op nul te brengen.

4.1.5. Bijzondere omstandigheden

Als zich bijzondere en onvoorziene omstandigheden voordoen waardoor de renovaties niet kunnen worden uitgevoerd of deze technisch irrelevant of economisch niet verantwoord zijn, kunnen de bovenstaande doelstellingen vóór of in de loop van de periode worden aangepast. In dat geval zou Elia eerst een overlegvergadering met de CREG aanvragen om de situatie toe te lichten en een aanpassing van de doelstellingen af te spreken.

4.2. STIMULANSEN TOT VERBETERING VAN DE MARKTINTEGRATIE EN DE BEVOORRADINGSZEKERHEID BEDOELD IN ARTIKEL 24 VAN DE TARIEFMETHODOLOGIE

4.2.1. Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit binnen de Belgische regelzone

4.2.1.1. Definities

Critical Network Element Contingency of CNEC: een netwerkelement dat in rekening wordt gebracht bij de bepaling van de beschikbare capaciteit voor de marktkoppeling, en dus de uitgewisselde volumes kan beperken. Deze bepaling van de beschikbare capaciteit op het *Critical Network Element* gebeurt telkens rekening houdend met elke mogelijke N-1 situatie of *Contingency*. Deze term wordt gebruikt in de methodologie voor de capaciteitsberekening in de Core regio. In de CWE methodologie werd de term *Critical Branch Critical Outage* of CBCO gebruikt.

Interne CNEC: netwerkelement intern in een biedzone.

Cross-zonale CNEC of XZ CNEC: marktkoppeling tussen twee biedzones of de *phase shifter* (PST).

Elia CNEC: CNEC waarvan het *Critical Network Element* een intern of *cross-zonaal* netwerkelement is, beheerd door Elia of een andere CNEC die Elia in het *flowbased* domein introduceert.

Niet-Elia CNEC: CNEC die door een andere CWE of Core TSO wordt geïntroduceerd.

Actieve CNEC: CNEC die de marktkoppeling actief beperkt. Mocht er meer capaciteit zijn op die actieve CNEC, dan zouden de uitwisselingen hoger zijn geweest.

Thermische capaciteit of Fmax: de thermische limiet van het netwerkelement. Deze wordt bepaald op basis van seizoenslimieten, bij bijvoorbeeld voor PST's, of op basis van *Dynamic Line Rating*, bijvoorbeeld bovengrondse lijnen.

Remaining available margin of RAM (MW): capaciteit beschikbaar op een CNEC voor de marktkoppeling in de Core regio (i.e. MCCC). Deze wordt berekend volgens de formule: $RAM (Core) = MCCC = F_{max} - F_{ref} - FRM$. De acroniemen die hier gebruikt worden, zijn afkomstig uit de documentatie die door de Core-netbeheerders ter raadpleging werden voorgelegd in het kader van de goedkeuring door de regulatoren van het mechanisme gebaseerd op de fluxen (zie pagina 7)⁷. De RAM wordt vaak uitgedrukt relatief ten opzichte van F_{max} .

4.2.1.2. Inleiding

Met deze stimulans wil de CREG Elia aanmoedigen om door te gaan met de verbetering van de werking van de koppeling van de *day ahead* en *intraday* markten in de Core capaciteitsberekeningsregio. De CREG stelt voor om 75 % van deze stimulans toe te kennen aan de verbetering van de prestaties van de *day ahead* markten en 25 % voor de verbetering van de *intraday* markten.

Ter aanmoediging van de verdere verbetering van de werking van de koppeling van *day ahead* markten stelt de CREG voor om, voor de tariefperiode 2024-2027, de principes te handhaven van de stimulans die voor de tariefperiode 2020-2023 werden ontwikkeld. Deze stimulans komt erop neer dat Elia voorziet in zoveel mogelijk capaciteit op haar net voor de *day ahead* markt, alsook dat Elia erover

⁷ Annex I - ACER Decision on Core CCM.pdf (europa.eu)

waakt dat de andere Core TNB's eveneens in maximale capaciteit voorzien. De marktkoppeling wordt immers bepaald door de beschikbare marges in alle elementen in de Core-regio. Het is ook in het belang van de werking van de Belgische markt dat deze maximale capaciteit wordt bereikt door structurele verbeteringen en innovaties op het vlak van methodologieën en processen, zowel op nationaal als op regionaal (Core) niveau. Daartoe voorziet de stimulans in een bonus/malus op basis van de kosten voor *redispatching* en *countertrading* die door de gebruikers van het Belgische net worden gedragen, ongeacht of ze in het buitenland dan wel binnen de regelzone van Elia worden gegenereerd. De principes van de stimulans op gebied van de koppeling van de *day ahead* markten zoals beschreven in de beslissing (B)658E/55 van de CREG van 25 april 2019 over de definitieve modaliteiten voor het bepalen van de stimulansen ter bevordering van de prestaties van de elektriciteitstransmissienetbeheerder in de loop van de regulatoire periode 2020-2023⁸, blijven behouden. Hoewel de principes voor de *day ahead* stimulans worden gehandhaafd, moet de beschrijving worden geactualiseerd, gelet op de geplande transitie in 2022 van de CWE-zone voor capaciteitsberekening naar de Core-regio. Daarnaast wordt de berekening van de *redispatching* kosten die in aanmerking komen voor de bonus/malus herzien en dit om het groot aantal voorziene snijdingen in het 380kV-netwerk tijdens de tariefperiode 2024-2027 te anticiperen. De CREG stelt voor om de *ex ante* procedure van notificatie en vrijstelling te vervangen door een *ex post* procedure op basis van berekeningen van *load flow* simulaties. Tot slot wordt het streefdoel voor de ter beschikking van de markt gestelde capaciteiten op de CNEC's van Elia naar boven herzien.

Om de verdere verbetering op gebied van de werking van de koppeling van de *intraday* markten aan te moedigen, stelt de CREG voor om dit nieuwe luik aan de stimulans toe te voegen. Gelet op het toenemende belang van de koppeling van de *intraday* markt – en *in fine* van de grensoverschrijdende uitwisselingen van de balanceringsproducten mFRR en aFRR – acht de CREG het noodzakelijk om te voorzien in een stimulans om de capaciteit die in *intraday* ter beschikking wordt gesteld te maximaliseren, rekening houdend met de maximalisering van de capaciteiten voor de dagmarkt. De CREG stelt een stimulans voor met verschillende prestatie-indicatoren op basis van de ID ATC waarden die voor de verschillende perioden van 2024 ter beschikking worden gesteld, meer bepaald in D-1 om 15u00, in D-1 om 22u00 en *intraday*. De algemene principes voor een *intraday* stimulans en een voorstel van een gedetailleerde berekening worden hierna beschreven.

De CREG bepaalt de evaluatiecriteria en het ambitieniveau door de waarde van bepaalde parameters aan te passen om te komen tot een vergoeding van 60 % in een *BaU* scenario voor het volledige *day ahead* en *intraday* luik samen. Het gedetailleerde voorstel met een herziening van de ijkingsparameters voor de tariefperiode 2024-2027 wordt hierna beschreven.

4.2.1.3. Stimulans op vlak van dagelijkse marktkoppeling

4.2.1.3.1. *Een succesvolle marktkoppeling, een combinatie van factoren*

Valoriseren van de capaciteit in de marktrichting

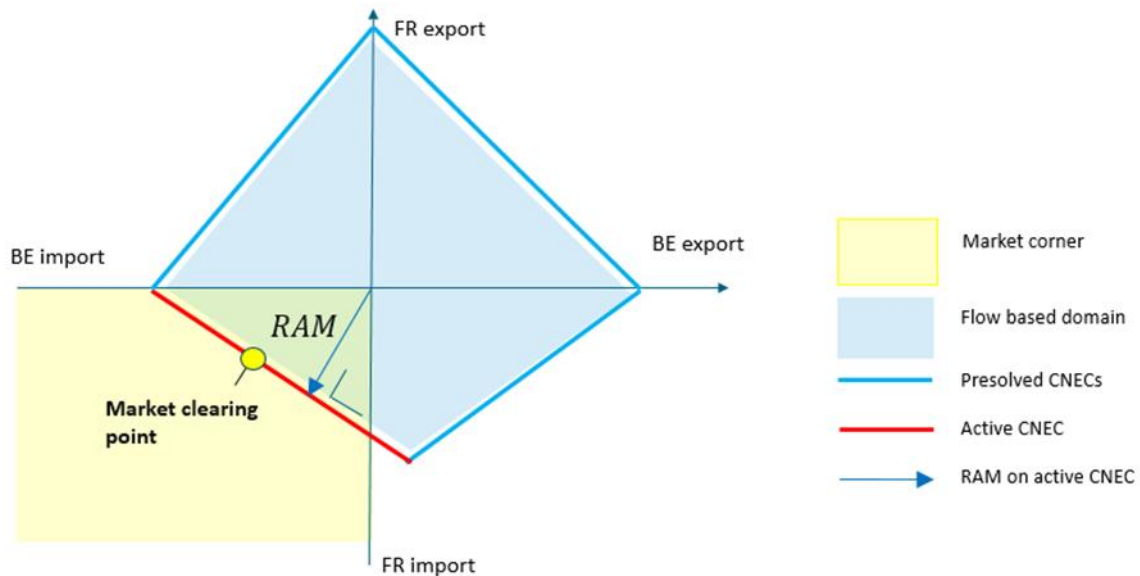
Omdat het voor de markt belangrijk is dat de capaciteit beschikbaar is daar waar ze (door de marktpelers) het meest wordt gevaloriseerd, betreft deze stimulans enkel de beschikbare capaciteit in de marktrichting, en meer specifiek deze op de actieve beperking. De parameter die we bekijken, is dus de *remaining available margin* (RAM) op de actieve *critical network element contingency* (CNEC). Deze informatie is publiek beschikbaar⁹. Voor elk uur kennen we de actieve CNEC en de RAM op deze actieve CNEC.

⁸ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Decisions/B658E55bNL.pdf>

⁹ <https://publicationtool.jao.eu/core/shadowPrices>

Hoge RAM-waarden op de actieve CNEC dragen gemiddeld bij tot een goede marktkoppeling. Op basis van de historische gegevens van CWE FBMC kunnen we besluiten dat hogere RAM-waarden gemiddeld hogere CWE-uitwisselingen, lagere fictieve kosten en minder grote prijsverschillen met zich meebrengen. Zoals aangetoond in bijlage 2, geldt dezelfde conclusie voor Core FBMC.

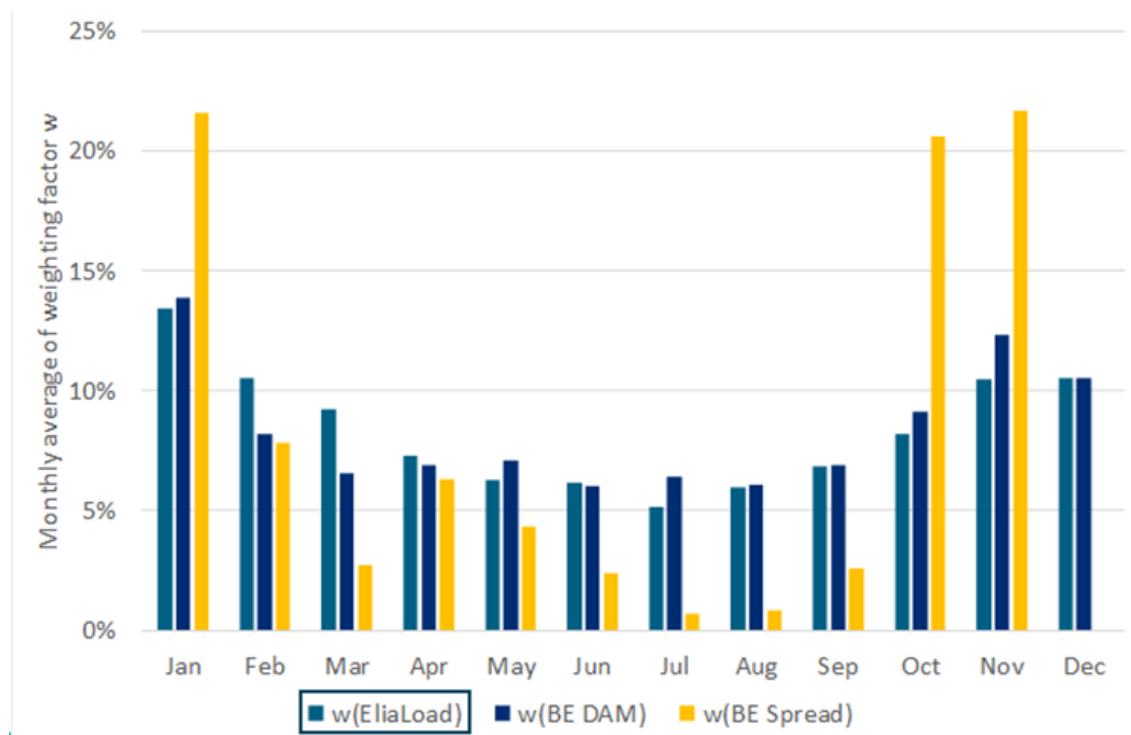
Figuur 1: De RAM op de actieve CNECs wordt als prestatie-indicator gebruikt. Hij bepaalt de beschikbare capaciteit voor marktkoppeling in de relevante marktrichting

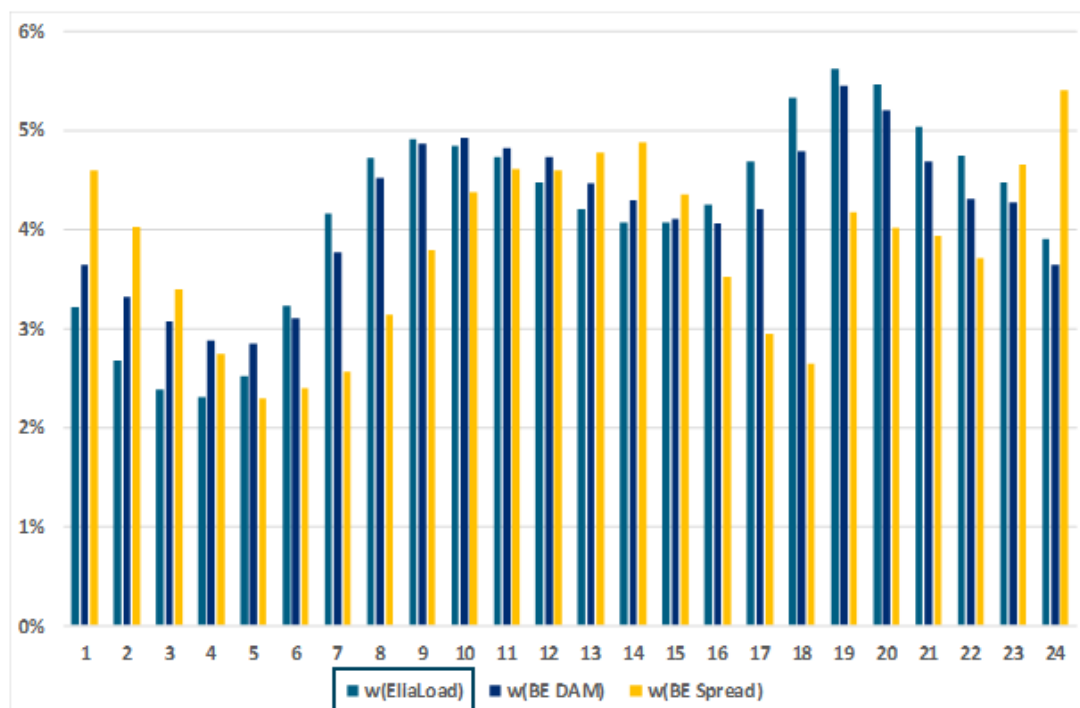
Valoriseren van de capaciteit op het juiste moment

Voor de markt is het ook belangrijk om te weten wanneer de capaciteit beschikbaar is. Er is geen éénduidig criterium om te bepalen wanneer Core-uitwisselingen de meeste waarde hebben. Het prijsverschil kan een criterium zijn. Dit prijsverschil is echter heel volatiel en afhankelijk van marktcondities waarop TSO's geen invloed hebben, zoals onder andere de biedingen door de marktpartijen en de vorm van de vraag- en aanbodscurve. Bovendien zou de waarde van de capaciteit aangeboden tijdens de uren met een prijsconvergentie dan gelijk aan nul zijn. De dagmarktprijs in België kan ook een criterium zijn. Deze is minder volatiel maar ook weer sterk afhankelijk van marktcondities. Daarom kiezen we, in het kader van deze stimulans, voor de *Elia grid load* als proxy voor de waarde van grensoverschrijdende uitwisselingen voor de Belgische consument en producent. De *Elia grid load* is immers veel minder afhankelijk van marktcondities en goed voorspelbaar. Bovendien tonen historische analyses aan dat bij normale marktwerking, de *Elia grid load* ook sterk gecorreleerd is met de dagmarktprijzen. Deze correlatie geldt zowel op dagbasis (*peak/off-peak* variaties) als op seizoensbasis (zomer-/wintervariaties). Dankzij deze wegingsfactor ligt de focus voornamelijk op de piekuren en de wintermaanden. Dit laat Elia toe om optimaal het onderhoud en de werken op het netwerk te plannen in de daluren en in de zomermaanden.

Figuur 2: Op maandbasis geeft de *Elia grid load* eenzelfde weging als de Belgische dagmarktprijs (BE DAM). Het maandprofiel is minder uitgesproken en minder volatiel dan een weging op basis van het prijsverschil tussen België en de andere biedzones (BE Spread). Gegevens 2017.

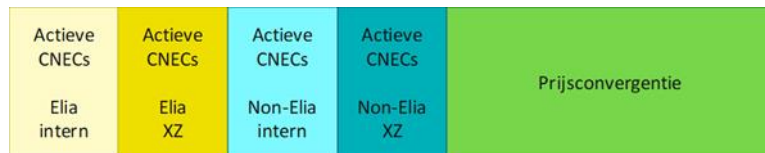
Figuur 3: Ook op dagbasis geeft de *Elia grid load* eenzelfde weging als de Belgische dagmarktprijs (BE DAM). Bij een weging op basis van het prijsverschil met de andere biedzones (BE Spread) zouden de piekuren 's ochtends en 's avonds minder sterk doorwegen. Gegevens 2017.

Locatie van de congestie

Alle uren van het jaar worden opgedeeld in vijf clusters. We maken daarbij een onderscheid tussen een congestie op een Elia-netwerkelement en een congestie elders in de Core-regio. Verder maken we ook een onderscheid tussen een congestie op een intern netwerkelement en een congestie op een *cross*-zonaal netwerkelement. Wanneer er prijsconvergentie is, is er geen actieve CNEC. Er is dan namelijk geen netwerkelement dat de Core-uitwisselingen beperkt.

Figuur 4: Alle uren van het jaar worden opgedeeld in vijf clusters, afhankelijk van de locatie van de actieve beperking of 'CNEC'. We maken onderscheid tussen actieve beperkingen op interne versus cross-zonale lijnen ('XZ'), en tussen actieve beperkingen op het Elia-netwerk of elders in de regio. Wanneer er geen actieve beperking is, is er prijsconvergentie. Die laatste groep vormt de laatste cluster

Het totaal van de stimulans wordt verdeeld over het luik "verbetering van de dagelijkse marktkoppelingen" en het luik "verbetering van de *intraday* marktkoppelingen". De CREG stelt voor om 75 % aan het luik "verbetering van de dagelijkse marktkoppelingen" toe te kennen.

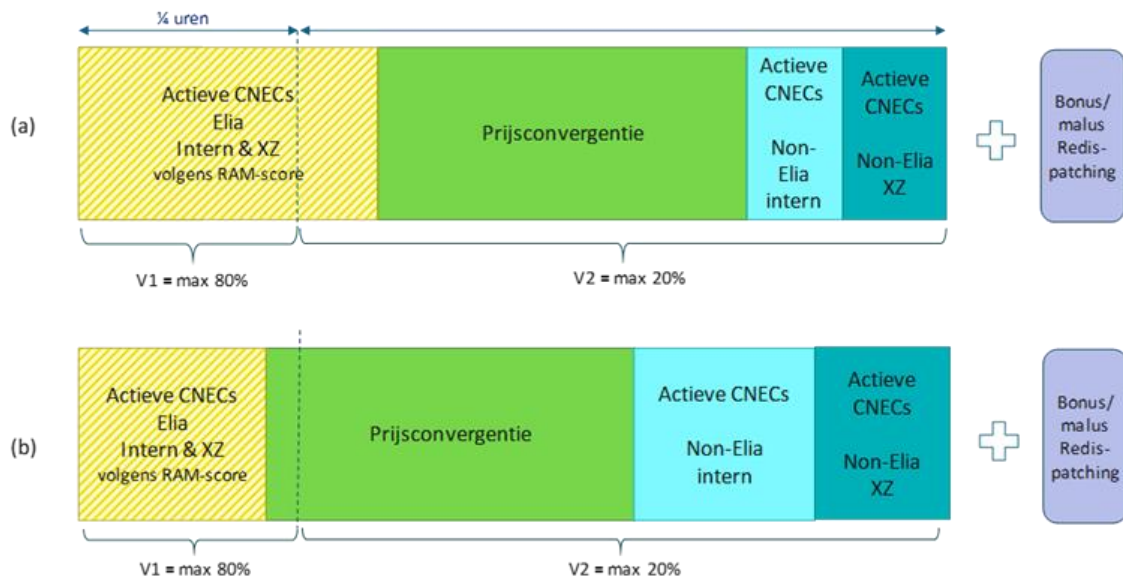
Het luik "koppeling van de dagmarkten" van deze stimulans bestaat uit drie delen, die bovenstaande elementen hernemen. Een eerste deel, "V1", focust op de capaciteit die Elia ter beschikking stelt voor de marktintegratie, een tweede deel, "V2", focust op de capaciteit die andere TSO's ter beschikking stellen en een derde deel, "V3", penaliseert de *redispatching* door middel van een bonus/malus in functie van de *redispatching* kosten.

Het grootste deel van dit luik van de stimulans (80 %) beoogt het verhogen van de capaciteit die Elia op het Belgische netwerk ter beschikking stelt, met focus op de meest beperkende uren. Hiertoe wordt een absoluut aantal uren beschouwd, namelijk 2.190 uur of 25 % van het jaar. Als Elia meer dan 2.190 uur actief is, worden de uren met de laagste score geëvalueerd. Als Elia minder dan 2.190 uur beperkend is, worden de uren waarop Elia actief is aangevuld met uren prijsconvergentie. Bij uren met prijsconvergentie wordt een score van 100 % toegekend. Bij uren met één of meerdere actieve CNECs van Elia wordt een gemiddelde score toegekend op basis van de RAM-waarden van de actieve CNECs. De CREG verwacht dat voornamelijk het geval getoond in figuur 5 a) zich zal voordoen. Elia en de CREG verwachten immers dat, door de invoering van de 20 % minRAM of hogere minRAM-waarden, de congesties naar België zullen verschuiven. Terwijl in 2016 en 2017 Belgische CNECs relatief weinig beperkend waren, verwachten we nu veel vaker actieve Belgische CNECs. Dit is omdat in 2016 en 2017 interne lijnen in Duitsland de CWE uitwisselingen heel vaak beperkt hebben omwille van heel lage RAM-waarden (lager dan 20 % van Fmax). Door de invoering van de minRAM-maatregel zijn de Duitse interne lijnen minder vaak beperkend en verwachten we dat daardoor lijnen met hogere PTDF, zoals de Belgische CNECs, vaker beperkend zullen zijn. In het uitzonderlijke geval waarbij de som van het aantal actieve lijnuren van Elia en de prijsconvergentie lager ligt dan 25 % van de uren wordt het deel V1 geëvalueerd op dit beperkt aantal uren.

Een kleiner deel van dit luik van de stimulans (20 %) beoogt het verhogen van de capaciteit die op de andere netwerken in de *flowbased* marktkoppeling beschikbaar wordt gesteld. Dit wordt in het tweede deel "V2" meegenomen. Hierbij worden de resterende uren van het jaar in aanmerking genomen, hetzij 75 % van de uren. Bij uren met prijsconvergentie wordt een score van 100 % toegekend. Bij uren met één of meerdere actieve CNECs, wordt een gemiddelde score toegekend op basis van de RAM-waarden van de actieve CNECs (zie detailberekening hieronder).

De bonus/malus in functie van de *redispatching* kosten komt bovenop het totaal, tot een maximum van 30 % van het maximale bedrag van deze stimulans.

Figuur 5: De uren van het jaar worden opgedeeld in twee delen: een eerste deel (V1) focust op 25 % van de uren met minstens één actieve CNEC in de Elia-zone. Als de Elia CNECs meer dan 25 % van de tijd beperkend zijn, wordt V1 aangevuld met de Elia CNECs met de laagste score, geëvalueerd in functie van de RAM (figuur 5a). Als de Elia CNECs minder dan 25 % van de tijd beperkend zijn, wordt V1 aangevuld met uren prijsconvergentie (Figuur 5 b). Op V1 kan 80 % van het maximum bedrag behaald worden, op V2 20 %. Een bonus/malus in functie van de *redispatching* kosten vormt het derde luik van de stimulans

Onderdelen

De stimulans wordt ingedeeld in drie componenten:

- 1) evaluatie van congestie in de Elia-zone en prijsconvergentie (V1);
- 2) evaluatie van congestie buiten de Elia-zone (V2);
- 3) bonus/malus in functie van de *redispatching* kosten (V3).

Frequentie van de berekening

De stimulans wordt jaarlijks bepaald.

Inputdata

- 1) *Elia grid load* (MW/h);
- 2) *day ahead* marktprijzen van de volgende landen: België, Frankrijk, Nederland en Duitsland/Luxemburg (€/MWh);
- 3) kenmerken van de actieve kritische netwerkelementen (hierna: CNEC) :
 - a) thermische capaciteit (hierna: Fmax), in MW;
 - b) commercieel beschikbare capaciteit (hierna: RAM), in MW;
 - c) verantwoordelijke TSO: Elia of niet;
- 4) *redispatching* in de Elia-zone:
 - a) kosten ingediend bij de CREG voor de doorrekening in de tarieven;

- b) rapportering door Elia aan de CREG.

Berekeningsmethode

De berekening gebeurt als volgt:

- **Stap 1: Evaluatie van de actieve beperkingen**

In een eerste stap wordt voor elk uur van het jaar een score toegekend tussen +1 en -1, op basis van de RAM-waarde op de actieve CNEC. De volgende gevallen zijn mogelijk:

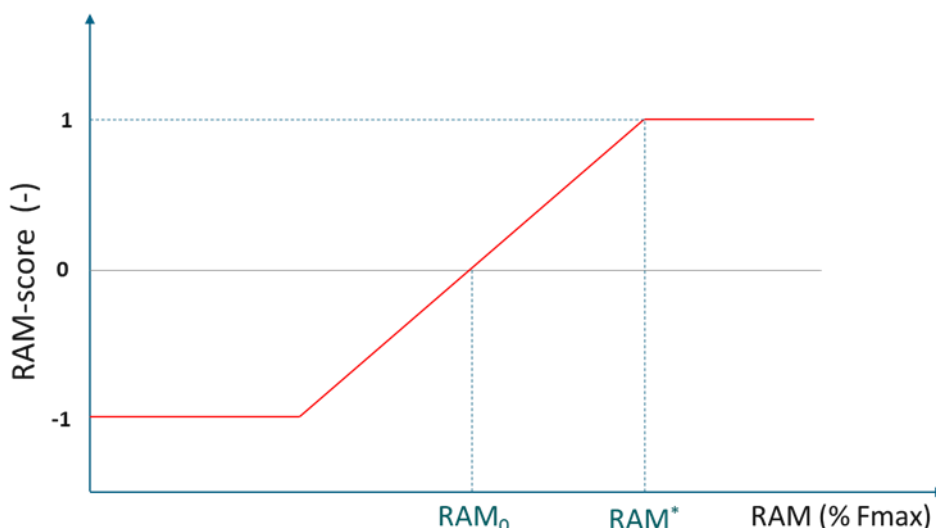
- Prijsconvergentie of minder dan € 1/MWh prijsverschil met aangrenzende biedzones (FR, NL, DE/ LU). In dit geval is de waarde van de stimulans +1. De CREG stelt voor om deze definitie van de prijsconvergentie in een Core FBMC context te behouden.
- Een externe beperking op import of export. In dit geval is de waarde van de stimulans 0.
- Congestie op een netwerkelement. In dit geval wordt de waarde van de stimulans bepaald op basis van de RAM-waarde van de actieve CNEC op dat uur. De evaluatie gebeurt lineair ten opzichte van de referentiewaarden RAM_0 en RAM^* volgens de volgende formule:

$$\text{Score} = \frac{RAM - RAM_0}{RAM^* - RAM_0}$$

De score wordt beperkt tot -1 en +1, zoals in onderstaande figuur weergegeven.

- Voor Belgische CNECs van 220 kV wordt de bekomen waarde gehalveerd. Omdat ze een lage F_{max} hebben, is hun absolute RAM immers ook bij hoge relatieve RAM-waarden laag en beperken ze sterk de Belgische import/export.
- Bij congestie op meerdere netwerkelementen en/of externe beperkingen wordt de score eerst per beperking bepaald, en wordt vervolgens een gemiddelde genomen.

Figuur 6: Bij congestie wordt de score bepaald op basis van de RAM op de actieve CNEC. Deze wordt geëvalueerd ten opzichte van RAM_0 en RAM^* . De score gaat van -1 tot +1. Bij een RAM groter of gelijk aan RAM^* is de score maximaal, bij een RAM lager dan RAM_0 is de score negatief

De waarden voor RAM₀ en RAM* zijn afhankelijk van:

- 1) het type netwerkelement (interconnectie/PST versus interne lijn);
- 2) de locatie (Elia-netwerk of niet).

De RAM₀ en RAM* waarden van interconnecties zijn groter dan die van interne lijnen. De waarden van Elia-lijnen zijn groter dan die van niet-Elia lijnen.

- **Stap 2: Bepaling van de correctiefactor**

In een tweede stap wordt voor elk uur van het jaar een wegingsfactor bepaald. Deze wegingsfactor dient de waarde te weerspiegelen van grensoverschrijdende handel voor België. Op basis van historische data blijkt dat deze waarde, weerspiegeld in de prijsverschillen met de buurlanden, gewoonlijk hoger is wanneer de vraag groter is (winter, piekuren). Daarom wordt de wegingsfactor bepaald op basis van de *Elia grid load*. Om de seizoensvariëaties en dag/nachtvariëaties van de waarde van de grensoverschrijdende handel beter te weerspiegelen, wordt een fractie X van de *baseload* van de *Elia load* afgetrokken.

- **Stap 3: Clusteren van resultaten**

In een derde stap worden de uren ingedeeld in twee delen:

- V1: 25 % van de congestie-uren op een Belgische CNEC, gerangschikt van lage naar hoge RAM-score, en in voorkomend geval, aangevuld met uren met prijsconvergentie, gerangschikt van hoge naar lage wegingsfactor;
- V2: andere 75 % van de uren.

- **Stap 4: Bepaling van de score**

In een vierde stap wordt de gewogen som berekend van de score voor beide categorieën. Dit geeft:

- **score V1:** gewogen som van de scores. Dit geeft een getal tussen -1 en 1;
- **score V2:** gewogen som van de scores voor de laatste (1 – Y %) van de uren. Indien negatief, wordt de waarde afgetopt op 0 (geen malus). Dit geeft een getal tussen 0 en 1.

De bruto waarde van de RAM-stimulans wordt bepaald door deze gewogen som voor elk deel te vermenigvuldigen met de maximale vergoeding per deel:

- **bruto V1:** score deel 1 x max deel 1, in €;
- **bruto V2:** score deel 2 x max deel 2, in €.

- **Stap 5: Bepaling van een bijkomende bonus/malus op basis van redispatching kosten**

In de vijfde stap, wordt de netto waarde van de RAM-stimulans bepaald op basis van de bruto waarden waarvan een deel van de *redispatching* kosten wordt afgetrokken. Dit bedrag dat in vermindering wordt gebracht, hieronder “V3” genoemd, wordt bepaald op basis van de stijging van de *redispatching* kosten ten opzichte van een referentiebedrag. Dit omvat alle *redispatching* kosten die in de Belgische nettarieven worden doorgerekend (inclusief de mogelijke verdeling

van *redispatching* kosten van andere TSO's), met uitzondering van de *redispatching* kosten die het gevolg zijn van geplande netwerkinvesteringen op het 380 kV-net¹⁰.

Een fractie van de stijging van de *redispatching* kosten ten opzichte van dit referentiebedrag wordt in mindering gebracht. De fractie die in mindering wordt gebracht, is zodanig bepaald dat een toename van de RAM door *redispatching*, door deze bonus/malus zou worden teniet gedaan en zelfs worden afgestraft.

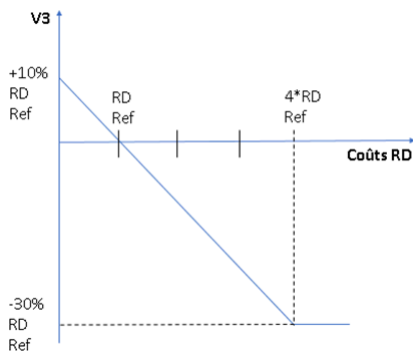
Totale RAM stimulans = V1 + V2 + V3

waarbij

V3 = - 10% (RD-RD_{ref}) als RD < 4* RD_{ref}

V3 = - 30% RD_{ref} als RD >= 4* RD_{ref}

met RD_{ref} gelijk aan M€ 9,7.

Voor de filtering van *redispatching* kosten die het gevolg zijn van onderbrekingen op het 380kV-net, stelt de CREG een berekening voor op basis van de volgende parameters:

- situatie A: voorspelde belasting N-1 voor het netwerk onder werkzaamheden – voor toepassing van de *redispatching* actie: Fref_A (e.g., 135 %);
- situatie B: voorspelde belasting N-1 voor het volledige netwerk – voor de toepassing van de *redispatching* actie: Fref_B (e.g., 114 %).

In dit voorbeeld is het *redispatching* volume te wijten aan de werkzaamheden gelijk aan 60 %:

$$\left(\frac{135 - 114}{135 - 100} \right) = 60\%$$

In dit voorbeeld zou dus 60 % van de *redispatching* kosten gefilterd worden en slechts 40 % van de *redispatching* kosten voor het beschouwde uur in de bonus/malus in rekening worden gebracht.

De CREG merkt op dat de filtering van *redispatching* kosten enkel gebaseerd is op de voorspelde netwerkbelasting op het ogenblik dat Elia de beslissing tot *redispatching* neemt. De formule houdt geen rekening met de nauwkeurigheid van de voorspelling en dus van de noodzaak of effectiviteit van de *redispatching*. Bovendien houdt de formule geen rekening met het gebruik

¹⁰ Om het groot aantal onderbrekingen in het 380 kV-netwerk tijdens de tariefperiode 2024-2027 te anticiperen, stelt de CREG voor om de bestaande procedure van *ex ante* notificatie en vrijstelling te vervangen door een *ex post* procedure op basis van *load flow* berekeningen. De berekeningen zullen ter verificatie aan de CREG ter beschikking worden gesteld .

van *Dynamic Line Rating*. De CREG behoudt de mogelijkheid om de filtering van de kosten te herzien indien de CREG problemen opmerkt op dit niveau.

Parameters

Voor de tariefperiode 2020-2023 werden de parameters gebruikt voor de berekening van deze RAM-stimulans als volgt bepaald:

- RAM₀ - RAM* voor de verschillende categorieën van lijnen:

Actieve CNEC Elia		Actieve CNEC niet-Elia	
Intern	Cross-zonaal	Intern	Cross-zonaal
30% - 60%	45% - 70%	20%- 40%	45% - 70%

- de parameter X voor het bepalen van de wegingsfactoren op basis van de *Elia load*: 70 %;
- de verdeling van het totale budget over de twee delen (Max V1 en Max V2) : 80 % / 20 %;
- het referentiebedrag voor *redispatching* wordt vastgelegd op M€ 9,7. Dit bedrag is bepaald door een berekening van de kosten uitgevoerd door Elia indien de RAM toeneemt met 5 % enkel door *redispatching*;
- de parameter Z voor het bepalen van de fractie van de stijging van de *redispatching* kosten die in vermindering worden gebracht: 10 %.

Voor de regulatoire periode 2024-2027 beslist de CREG om de waarden van deze parameters te behouden met als uitzondering de waarden van de parameters RAM₀ en/of RAM* voor de actieve CNEC's van Elia. Voor deze parameters verhoogt de CREG het streefdoel met 5 %:

Actieve CNEC Elia		Actieve CNEC niet-Elia	
Intern	Cross-zonaal	Intern	Cross-zonaal
35 % - 65 %	50 % - 70 %	20 % - 40 %	45 % - 70 %

Voor een interne actieve CNEC van Elia met een bepaalde beschikbare capaciteit betekent een verhoging van het streefdoel met 5 % een vermindering van de uurscore met 17 % (d.w.z. 5 % gedeeld door 30 %). Voor 2020, 2021 en 2022 zouden de resultaten met deze 5%-verhoging ongeveer tot de volgende resultaten geleid hebben.

	RAM Targets TM 2020-2023				RAM Targets TM 2024-2027	
	V1 (%)	V2 (%)	V3 (M€)	Totaal	Delta V1	Totaal
2020	77%	65%	+0.78	79%	-9.3%	72%
2021	73%	66%	+0.64	75%	-8.6%	68%
2022	72%	58%	-0.48	68%	-10.1%	60%

Ter herinnering, het totaal van de stimulans wordt berekend als (80% V1 + 20% V2), waarbij vervolgens de bonus/malus van redispatching (V3) wordt opgeteld. Een verhoging van de RAM doelstellingen voor Elia CNECs bepaalt enkel de score V1¹¹; en bepaalt dus 80% van het eindresultaat.

Dit verhoogd ambitieniveau voor de day-ahead stimulans geeft in een Business As Usual context een resultaat van ruim 60%.

Onder voorbehoud van belangrijke wijzigingen op vlak van productiemix, netwerktopologie of Europese regelgeving, die vandaag niet voorzien worden en die zouden nopen tot een grondige herziening van de RAM-methodologie en/of de parameters, is het de bedoeling dat deze parameters constant blijven over de volledige regulatoire periode.

De waarden voor RAM₀ en RAM* van de stimulansen zijn ook onder voorbehoud van de versterking van de PST's op de Belgische noordgrens. Elia zal de nodige PST's installeren zodanig dat bij de versterking van de Belgische *backbone* dankzij HTLS en/of het gebruik van DLR, de PST's niet het blokkerende element vormen. Als de CREG vaststelt dat aan deze voorwaarden niet is voldaan, zal zij een apart en hoger minimum *target* voor PST's bepalen.

4.2.1.4. Stimulans op het niveau van de koppeling van de intraday markten

Het totaal van de stimulans wordt verdeeld over het luik "verbetering van de koppeling van de *day ahead* markten" en het luik "verbetering van de koppeling van de *intraday* markten". De CREG stelt voor om 25 % toe te kennen aan het deel "verbetering van de *intraday* markt".

De koppeling van de *intraday* markten zal belangrijke wijzigingen ondergaan als gevolg van de uitvoering van beslissing 2019/02 van ACER betreffende de methodologie voor berekening van de *intraday* capaciteit ("*Intraday capacity calculation methodology (ID CCM)*") en de amendementen daarvan voorzien door de Core TNB's.

Momenteel bepaalt de Core ID CCM methodologie dat de Core TNB's capaciteiten ter beschikking stellen van de koppeling van de *intraday* markten in de vorm van "*Intraday Available Transmission Capacity (ID ATC)*", voor de volgende termijn:

- op D-1 om 22u00: "ID ATC 22:00" op basis van de "*day ahead leftovers*" met de mogelijkheid tot een verhoging/vermindering op basis van het proces "*increase/decrease*" zoals beschreven in de Core ID CCM methodologie.

Voor de regulatoire periode 2024-2027 bepaalt de Core ID CCM methodologie dat de Core TNB's capaciteiten ter beschikking stellen van de markt in de vorm ID ATC, voor de volgende drie termijnen (zie artikel 4, pagina 12¹²):

- op D-1 om 15u00: "Initial ID ATC" op basis van de "*day ahead leftovers*";
- op D-1 om 22u00: "ID ATC 22:00" op basis van een volledige herberekening op D-1;
- op D om 10u00: "ID ATC 10:00" op basis van een intraday herberekening.

De CREG stelt voor om de prestatie van de koppeling van de *intraday* markten te evalueren op basis van de prestatie-indicatoren die steunen op de ATC-waarden die ter beschikking zijn gesteld voor elk van de drie termijnen, of – in de context van een flow-based allocatie – op basis van de RAM ter beschikking gesteld op de CNECs in *intraday*.

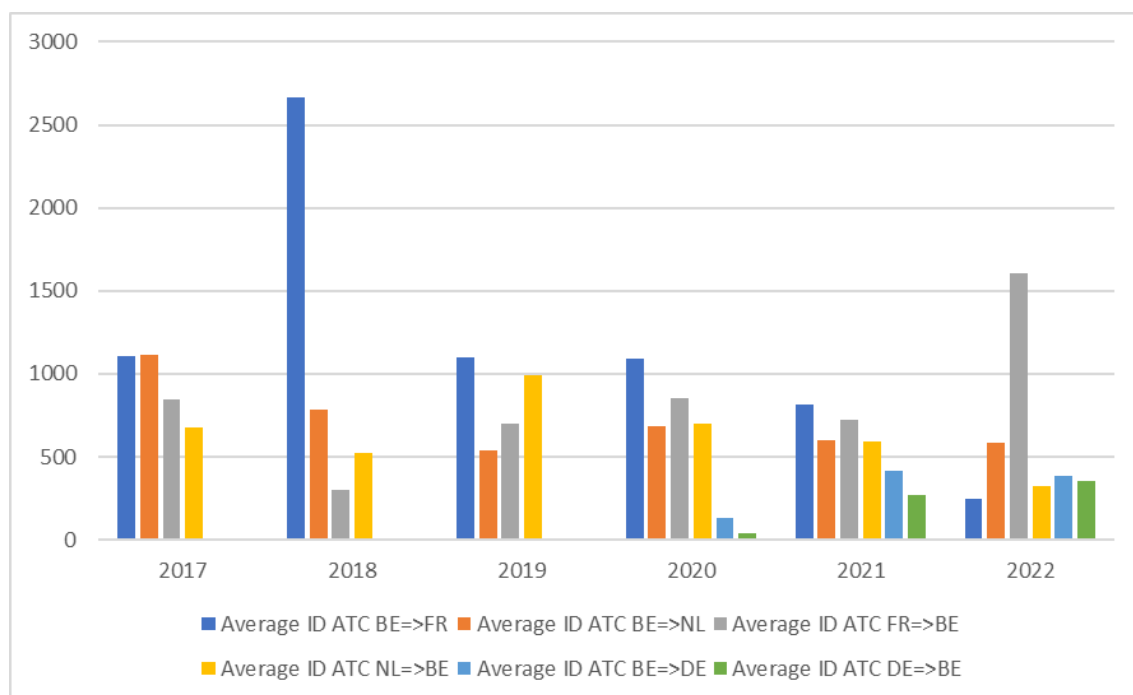
¹¹ Tenminste als het aantal uren waarbij Elia CNECs actief waren, minder dan 25% van de uren (2.190 uur) bedraagt, wat in 2020, 2021 en 2022 telkens het geval was.

¹² Annex II – ACER Decision 06-2022 on Core ID CCM.pdf

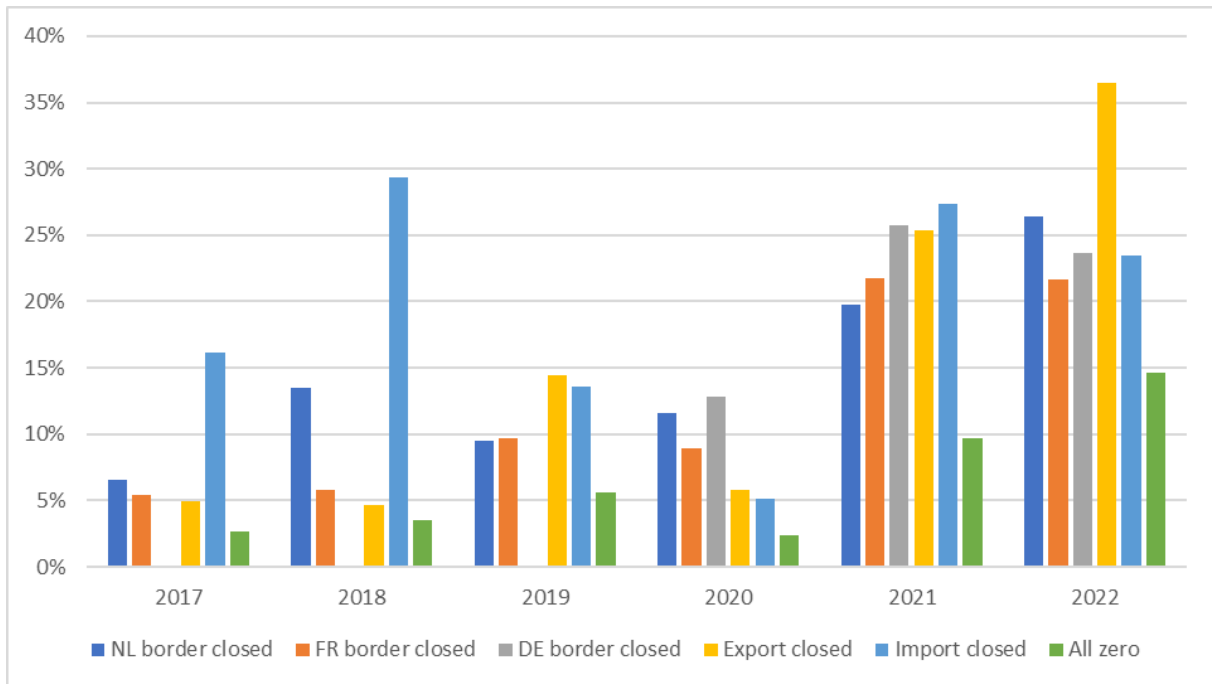
De CREG wil dat deze prestatie-indicatoren de weergave zijn van de waarde van de koppeling van de *intraday* markten voor de marktspelers. Op basis van een analyse van de huidige ID ATC-waarden is het volgens de CREG relevant dat de stimulans een minimale *intraday* import- en exportcapaciteit op alle Belgische grenzen wil verzekeren. Hoewel de jaarlijkse gemiddelden van de ID ATC-waarden momenteel vrij stabiel zijn voor de vorige drie jaren (Figuur 7), zien we een aanzienlijke toename van het aantal uur tijdens dewelke de ID ATC-waarden op een grens gelijk zijn aan nul (Figuur 8) en zelfs nul in beide richtingen (Figuur 9). Wanneer dit fenomeen zich tegelijk op de verschillende grenzen voordoet, wat in 2021 het geval was gedurende 11 % van de uren, valt de uitwisselingscapaciteit in de Core zone voor *intraday* terug tot nul, wat niet alleen nadelig is voor de werking van de *intraday* markt maar ook voor de uitwisselingen van balanceringsvolume met de aangrenzende regelzones (IGCC-mechanisme) en voor de koppeling van de balanceringsmarkten (PICASSO, MARI). Bovendien is dit fenomeen contra-intuïtief. Indien immers de capaciteit volledig is gebruikt door de *intraday* markt in een bepaalde marktrichting, dan zou dit kunnen leiden tot een capaciteit van 0 ID ATC in de betrokken richting, maar zou de capaciteit in de tegengestelde richting niet gelijk moeten zijn aan nul en zelfs hoog moeten zijn.

De CREG stelt vast dat sinds de *go-live* van de methodologieën voor de koppeling van de *day ahead* en *intraday* markten in de Core-regio in juni 2022, het probleem van de “nul ID ATC” verminderd is. Hierdoor zijn de resultaten voor de voorgestelde stimulans – geëvalueerd op basis van de maanden juli 2022 tot oktober 2022 – gunstiger dan de resultaten in 2021 (zie tabel hierna).

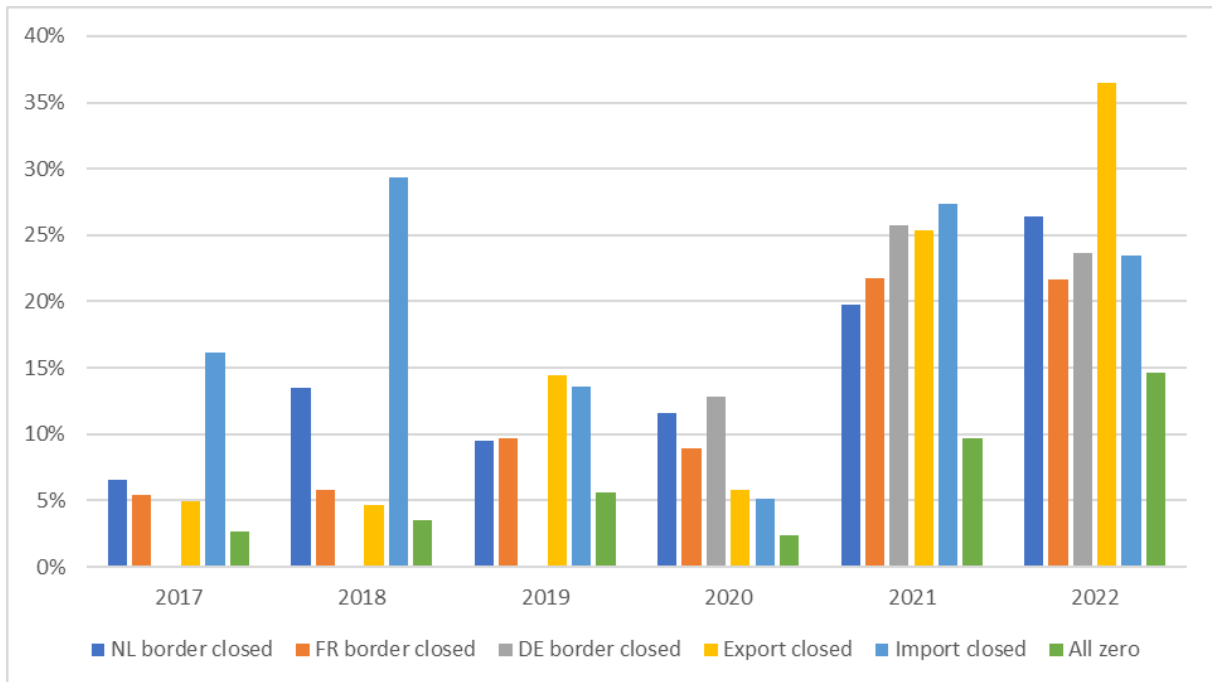
Figuur 7: Evolutie van het jaarlijks gemiddelde van de ID ATC-waarden (MW) aan de verschillende grenzen en bij de verschillende richtingen

Figuur 8: Percentage van de uren waarin de waarde ID ATC gelijk is aan nul (< 1MW) per grens en per richting

Figuur 9: Percentage van de uren waarin de ID ATC waarde tegelijk gelijk is aan nul (<1MW) in beide richtingen van de grens met Nederland (NL *border*), de grens met Frankrijk (FR *border*) en op ALEGrO (DE *border*) en alle grenzen samen ("All zero"); alsook het percentage van de uren waarin de uitvoer- of invoercapaciteit gelijk is aan nul

Op basis van deze waarneming stelt de CREG voor om in eerste instantie te voorkomen dat het probleem van nul ID ATC aanhoudt of in de toekomst nog zou verergeren.

Hierbij wenst de CREG op te merken dat de eerste resultaten in de Core-context op dit criterium positief zijn, ten minste voor wat België betreft. In vergelijking met het eerste semester van 2022, kent het tweede semester van 2022 veel minder uren waarin België in *intraday* geïsoleerd is. De CREG wenst Elia aan te moedigen deze prestatie aan te houden en stapsgewijs te verbeteren.

Peformantie-indicatoren

De CREG gebruikt een combinatie van twee performantie-indicatoren. De eerste performantie-indicator, die de CREG in haar ontwerpbeslissing heeft voorgesteld, is gebaseerd op de beschikbare capaciteitsniveaus op de Belgische grenzen in de Core-capaciteitsberekeningsregio, d.w.z. op de grenzen BE-NL, BE-FR, BE-DE ("ID BE border"). De tweede performantie-indicator, die door Elia als minder volatiel en robuust wordt voorgesteld, is gebaseerd op het mogelijke import- of exportniveau voor de hele Belgische biedzone ("ID BE bidding zone").

- Resultaat ID ATC BE border
= 100% - % h NL border closed - % h FR border closed - % h DE border closed
- Resultaat ID ATC BE bidding zone
= 100% - % h BE BZ isolated *2 - % h BE BZ limited capacities
- Resultaat_ID_ATC ("V_ID_ATC")
= Resultaat ID ATC BE border * 40% + Resultaat ID ATC BE bidding zone * 60%

Waarbij

- X border closed = TRUE if $\max(\text{ID ATC } X \Rightarrow \text{BE}, \text{ID ATC BE} \Rightarrow X) < \mathbf{250 \text{ MW}}$
- BE BZ isolated = TRUE if $\max(\text{sum positive } X \Rightarrow \text{BE ATCs}, \text{sum positive BE} \Rightarrow X \text{ ATCs}) < \mathbf{500 \text{ MW}}$
- BE BZ limited capacities = TRUE if $\max(\text{sum positive } X \Rightarrow \text{BE ATCs}, \text{sum positive BE} \Rightarrow X \text{ ATCs}) < \mathbf{1500 \text{ MW}}$

De CREG acht het pertinent om in de loop van de regulatoire periode 2024-2027 het ambitieniveau stelselmatig te verhogen. Daartoe stelt de CREG voor om de grens van 500 MW in de definitie van "BE BZ isolated" als volgt te verhogen:

- 2024 : 500 MW
- 2025 : 550 MW
- 2026 : 600 MW
- 2027 : 650 MW

De CREG merkt op dat 12 maand na de introductie van flow-based allocatie in intraday, het resultaat van deze stimulans niet meer op basis van deze formules zal gebeuren. Indien de geplande timing voor de implementatie van flow-based allocatie in intraday dus gehaald word, i.e. in 2025, zijn de parameters voor 2027 niet meer relevant

Drie tijdshorizons

In het kader van de regulatoire periode 2024-2027 stelt de CREG voor om deze formule te gebruiken voor de evaluatie van de capaciteiten die beschikbaar worden gesteld in D-1 om 22u00 en, indien nodig, in D-1 om 15u00 en in D om 10u00 (ID-herberekeningen¹³).

De CREG voorziet in een gewogen som die hun respectieve waarden voor de markt en voor het systeem in het algemeen weergeeft. Uitgaande van de veronderstelling dat de capaciteiten die in D-1 om 22u00 (voor de 24 uur van D tussen 0u en 24u) en in D om 10u00 (voor de 12 uren van D tussen 12u tot 24u van dag D) beschikbaar worden gesteld, het meest interessant zijn voor de markt, stelt de CREG de volgende formule voor:

$$V_ID_ATC = (12 * V_ID_ATC_3pm + 24 * V_ID_ATC_22pm + 12 * V_ID_ATC\ 10am) / 48$$

In afwachting van de beschikbaarheid van capaciteiten om 15 uur in D-1 of om 10 uur in D, is de formule eenvoudig:

$$V_ID_ATC = V_ID_ATC_22pm$$

Penaliseren van de toepassing van negatieve ATC ID-waarden

Vervolgens stelt de CREG voor om een mogelijke toepassing van het concept van negatieve ATC ID-waarden te penaliseren. Vandaag zijn er geen negatieve ATC ID-waarden. In het kader van de tweede herziening van de methodologie voor de berekening van de *intraday* capaciteit in de Core-regio stellen sommige TNB's echter voor dit concept in te voeren om de *redispatching* volumes te verminderen die nodig zijn om het resultaat van de *day ahead* marktkoppeling veilig te stellen. Niet-opgeloste congesties ten gevolge van de uitkomst van de *day ahead* marktkoppeling zouden worden "gedeeld" tussen grenzen in de buurt van congestie.

Een negatieve ATC ID-waarde op een grens zou het netten van uitwisselingen op die grens tot op zeker niveau verhinderen. Een uitwisseling in de ene richting zou dus geen capaciteit in de tegenovergestelde richting vrijmaken:

		No negative ID ATC (current situation)		Negative ID ATC (proposal on the table)	
Trade	Trade A->B	ID ATC A>B	ID ATC B-> C	ATC A->B	ATC B-> A
0 (start)	0	+ 250 MW	0 MW	+250 MW	-100 MW
1	+50 MW	+ 200 MW	+ 50 MW	+ 200 MW	-50 MW
2	+ 200 MW	+ 0 MW	+ 250 MW	+ 0 MW	+150 MW

De CREG verzet zich tegen de invoering van negatieve ATC ID-waarden. Volgens de CREG is deze aanpak om vele redenen ineffectief en discriminerend. Bovendien is de impact op de *intraday* marktliquiditeit negatief.

Concreet voert de CREG een boetefactor van 15 % van de stimulans in als er Belgische grenzen zijn met negatieve ATC ID-waarden. De boete is evenredig met het aantal uren met minstens één Belgische grens met een negatieve ATC ID-waarde:

$$- \text{ Penaliteit} = 15\% * \%h (\min (\text{ATC ID } X \Rightarrow \text{BE}, \text{ATC ID BE} \Rightarrow X) < 0)$$

Tot slot stelt de CREG een minimumdrempel voor van - 50% op het jaartotaal van de stimulans.

¹³ Zie Artikel 4 van de "ACER-beslissing 06-2022 over de Core ID CCM: Annex II", 28 maart 2022

De formule voor de *intraday* component is daarom:

- Eindresultaat stimulans ID ATC = $\max(-50\%, V_ID_ATC - \text{boete})$

Wanneer deze formule wordt toegepast op historische ID ATC gegevens, levert deze formule de volgende resultaten op:

Tabel 1: Performantie-indicatoren ter beoordeling van de maximale capaciteit per grens en het daaruit voortvloeiende resultaat op niveau van de stimulans ¹⁴

Year	NL border closed (%h)	FR border closed (%h)	DE border closed (%h)	BE isolated (%h)	BE limited (%h)	Result Incitant ID ATC
2017	10%	11%	0%	7%	20%	71%
2018	19%	7%	0%	6%	14%	73%
2019	14%	15%	0%	11%	25%	60%
2020	16%	12%	4%	11%	24%	56%
2021	23%	25%	30%	14%	25%	37%
2022	30%	22%	28%	18%	25%	32%
* 2022 (CWE)	48%	45%	46%	39%	50%	-31%
* 2022 (Core)	18%	5%	16%	3%	7%	+77%

De CREG wijst erop dat de trend over meerdere jaren negatief is. We zien immers dat de frequentie van het aantal uren met nul *intraday* capaciteit aan de Belgische grenzen (en aan de Core-grenzen in het algemeen) blijft stijgen. Wat het jaar 2022 betreft, moeten we de resultaten voor en na de Core *go-live* onderscheiden. De resultaten vóór de *go-live* van Core waren historisch slecht en de resultaten na de *go-live* waren aanzienlijk beter.

De CREG bespreekt in deze beslissing in haar antwoord op de feedback van FEBEG op de publieke raadpleging, enkele elementen die de negatieve tendens in de CWE-regio verklaren, en de elementen die een verbetering sinds de Core *go-live* helpen te verklaren. De verbetering sinds de Core *go-live* is vooral te danken aan verbeteringen in het algoritme voor de extractie van een ATC-domein uit het *flow-based* domein. Op basis van de ter goedkeuring voorgelegde wijzigingen in de Core ID capaciteitsberekeningsmethodologie, bestaat echter het risico op een degradatie van de capaciteiten¹⁵. Deze stimulans blijft dus noodzakelijk om Elia te helpen dit risico op degradatie tegen te gaan en om te buigen.

De CREG stelt voor om de resultaten van 2021 te gebruiken als referentie bij de kalibratie van de stimulans (zie onderstaand hoofdstuk).

¹⁴ Op basis van Mogelijkheden ATC-ID (effecten finales) beschikbaar gesteld op de markt LEGITIMATIEBEWIJS in D-1 om 22:00

¹⁵ Zie resultaten van de externe parallelle runs uitgevoerd door Core TSOs, gepresenteerd door Elia in de Elia werkgroep WG EMD SO van 31 januari 2023.

Flow-based allocatie

De Core ID CCM-methodologie voorziet in een *flow-based* allocatie van *intraday* capaciteit vanaf 2025. Grensoverschrijdende capaciteit zal door een *flow-based* domein worden vertegenwoordigd in plaats van een ATC-domein.

De Core TSO's zullen de intraday ATC-waarden blijven berekenen als *fallback* in geval van een probleem met een *flow-based* allocatie¹⁶.

Voor de eerste 12 maanden na de invoering van een intraday *flow-based* allocatie zal de CREG de formule op basis van de ATC-capaciteiten blijven gebruiken. De gebruikte ATC-waarden zijn de waarden die door de Core TSO's zijn berekend voor de SIDC fallback procedure. Aangezien het volume van het *flow-based* domein duidelijk groter is dan het ATC-volume zal de finale score voor deze 12 maanden met 15 % worden verhoogd.

Vervolgens zal de CREG de parametrisering van de *intraday* stimulans invoeren op basis van de RAM die ter beschikking wordt gesteld op de CNECs in *intraday* en die de grootte van het *flow-based* domein bepalen

De capaciteit op een CNEC die op Core-niveau ter beschikking van de markt wordt gesteld is de 'Margin for Coordinated Capacity Calculation' (MCCC):

$$- \quad \text{MCCC} = \text{RAM_ID} + \text{F_market_Core}$$

Deze MCCC waarde maakt het mogelijk om het *day ahead* luik (op basis van de RAM waarde) uit te breiden naar het *intraday* luik (op basis van de MCCC waarde). Vertrekkende van deze MCCC waarde wordt de score gedefinieerd op basis van een target RAM*-waarde en een minimale RAM₀-drempel die afhankelijk zijn van het type CNEC (intern, *cross-zonal*) en de TNB (Elia, niet-Elia).

Voor de CNEC's van Elia stelt de CREG voor om voor RAM* en RAM₀ dezelfde waarden toe te passen als voor de *day ahead* component met een verhoging van 5 % om een mogelijke vermindering van de FRM in intraday te weerspiegelen. De F_market stromen worden berekend op basis van de PTDF's bepaald in D-1 en D (d.w.z. D2CF en IDCF) en op basis van de nettosom van de NEP in DA en ID. Voor elk uur worden alle Elia CNECs in het "presolved" domein geëvalueerd en wordt het gemiddelde van de scores berekend.

Voor *niet-Elia* CNEC's stelt de CREG een vereenvoudiging voor, nl. een score van 100 % indien de RAM_ID gelijk is aan of groter is dan 10 % en 0 % indien de RAM_ID gelijk is aan of kleiner is dan 5 %.

Voor elk uur worden alle niet-Elia CNEC's in het "presolved" domein geëvalueerd en wordt het gemiddelde van de scores berekend.

Op jaarbasis is het totale resultaat de gewogen som van de gemiddelde uurscores voor de CNECs van Elia en niet-Elia:

$$- \quad \text{Eindresultaat stimulans ID FlowBased} \\ = 75\% \text{ score_RAM_ID_Elia} + 25\% \text{ score_RAM_ID_niet-Elia}$$

De CREG wijst erop geen weging per uur van scores voor te stellen. De CREG is van mening dat de *Elia grid load* ("Netbelasting van Elia") geen belangrijke parameter is in de definitie van de waarde van grensoverschrijdende capaciteit voor de *intraday* markt.

¹⁶ De berekening van de ATC's voor de SIDC *fallback* procedure wordt beschreven in artikel 21 van de Core ID CCM methodologie, ACER Beslissing 06-2022 en bijlagen

De CREG zal de keuze en de kalibratie van de parameters van de *intraday* component in het kader van *flow-based* allocatie herzien indien ze, op basis van de beschikbare gegevens op dat moment, een significante afwijking vaststelt van het "Business as Usual" resultaat van 60 % of in vergelijking met de resultaten die Elia de vorige jaren heeft behaald. Het grootste cijfer zal als referentie dienen.

4.2.1.5. Kalibratie van de stimulans

Op basis van historische gegevens, met het ontwerp van de stimulans zoals hierboven uiteengezet, zou Elia de volgende resultaten hebben behaald voor het *day ahead* luik (DA) en het *intraday* luik (ID):

	DA	ID	Total (75% DA + 25% ID)
2020	72%	56%	68%
2021 (Référence)	68%	37%	60%
2022 ~ CWE	Less than 60%	-31%	Less than 37%
2022 ~ Core	More than 60%	77%	More than 64%

Het resultaat voor het referentiejaar 2021 is 60 %. Gezien de verschillende, hierboven aangehaalde, trends, is de CREG van mening dat de stimulans het daadwerkelijk mogelijk maakt om een resultaat van 60 % te behalen in een "Business as Usual"-situatie.

4.2.2. **Tijdige realisatie van belangrijke infrastructuurprojecten**

4.2.2.1. Definities

Met "indienststelling" wordt bedoeld het ogenblik waarop het geheel van de installaties die nodig zijn voor het verzekeren van de functionaliteit van het project of de betreffende fase van het project ter beschikking wordt gesteld van de controlecentra van Elia voor exploitatie.

Met « ontmanteling » wordt bedoeld het proces dat van start gaat op het moment van de buitendienststelling van de installatie met inbegrip van de demontage van de installatie en de vrijmaking van de site.

4.2.2.2. Belangrijke infrastructuurprojecten en referentietermijnen

De lijst van projecten die worden onderworpen aan de stimulans voor de vier jaren van de tariefperiode wordt opgesteld via een beslissing van de CREG op voorstel van de netbeheerder.

De projecten die de netbeheerder niet binnen de vastgelegde termijnen heeft uitgevoerd maken de volgende jaren en tot ze uitgevoerd zijn deel uit van de projecten die uitgevoerd moeten worden om Elia toe te laten 100 % of 80 % van het maximale toegelaten bedrag te verkrijgen.

Het voorstel van de netbeheerder zal worden opgenomen in het tariefvoorstel dat ten laatste op 10 mei 2023 bij de CREG moet worden ingediend. Voorafgaand aan de indiening van dit tariefvoorstel zullen de marktpartijen de mogelijkheid krijgen om hun standpunt over een ontwerpbeslissing uit te drukken in het kader van een publieke raadpleging die de netbeheerder moet organiseren over de bepalende elementen van de ontwikkelingen die worden overwogen in het toekomstige tariefvoorstel.

4.2.2.3. Toekenning van de stimulans

Voor een bepaald jaar :

- wordt aan de netbeheerder het jaarlijkse maximaal te behalen bedrag toegekend indien het geheel aan projecten voorzien voor dat bepaald jaar binnen de vastgelegde termijn wordt gerealiseerd;
- wordt aan de netbeheerder 80 % van het jaarlijkse maximaal te behalen bedrag toegekend indien maximum één enkel project van de projecten voorzien voor dat bepaald jaar niet binnen de vastgelegde termijn kon worden gerealiseerd;
- wordt aan de netbeheerder geen enkel bedrag toegekend indien meer dan één project voorzien voor dat bepaald jaar niet binnen de termijn kon worden gerealiseerd.

In het geval de netbeheerder haar voorstel van lijst met belangrijke infrastructuurprojecten die het voorwerp van deze stimulans uitmaken niet indient ten laatste op 10 mei 2023 en/of de marktpartijen niet de mogelijkheid kregen om hun standpunt over een ontwerpbeslissing uit te drukken in het kader van een publieke raadpleging die de netbeheerder moet organiseren over de bepalende elementen van de ontwikkelingen die worden overwogen in het toekomstige tariefvoorstel, zal voor het eerste jaar van de regulatorische periode geen enkel bedrag aan de netbeheerder worden toegekend.

4.3. STIMULANSEN TOT BEVORDERING VAN DE KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING BEDOELD IN ARTIKEL 25 VAN DE TARIEFMETHODOLOGIE

4.3.1. Tevredenheid van de netgebruikers met een nieuwe aansluiting

Elk jaar ten laatste op de eerste werkdag volgend op 15 september bezorgt Elia aan de CREG de lijst met netgebruikers met een nieuwe aansluiting (of met een substantiële wijziging van een bestaande aansluiting) gerealiseerd tijdens de 12 maanden voorafgaand aan 15 september.

De eerste werkdag na 15 september bezorgt de netbeheerder aan elk van voormelde netgebruikers per e-mail, met de CREG in kopie, de volgende vragenlijst:

- 1) Hoe beoordeelt u het beheer van Elia van uw aansluiting op het net op het vlak van het overeengekomen budget ? Het overeengekomen budget is het budget van de offerte voor de uitvoering waarop u uw bestelling voor de uitvoering van uw aansluiting hebt gebaseerd. Hou in uw beoordeling rekening met het feit dat het bedrag misschien moest worden herzien omwille van bepaalde elementen of gebeurtenissen die Elia niet kan beheersen.
- 2) Hoe beoordeelt u het beheer van Elia van uw aansluiting op het net op het vlak van de overeengekomen planning ? De overeengekomen planning is die van de offerte voor de uitvoering waarop u uw bestelling voor de uitvoering van uw aansluiting hebt gebaseerd. Hou in uw beoordeling rekening met het feit dat de planning misschien moest worden herzien omwille van bepaalde elementen of gebeurtenissen die Elia niet kan beheersen.
- 3) In welke mate beantwoordt de technische aansluitingsoplossing voorgesteld door Elia aan uw verwachtingen op het vlak van technische specificaties?

- 4) In welke mate beantwoordt de technische oplossing voor de aansluiting voorgesteld door Elia aan uw verwachtingen op het vlak van kosten – bijvoorbeeld gebaseerd op uw eigen ervaringen uit het verleden -?
- 5) Hoe beoordeelt u de beschikbaarheid van het personeel van Elia en hun responsiviteit ten opzichte van uw vragen en opmerkingen?
- 6) Hoe beoordeelt u het beheer door Elia van uw aansluiting op het vlak van veiligheid van personen (t.t.z. van uw eigen personeel, het personeel van Elia, van klanten of van derden) en van de installaties op uw site?

Voor elke vraag wordt de tevredenheid van de klant uitgedrukt op een schaal van 1 tot 5 (1-zeer slecht, 5-uitstekend).

Het jaarlijkse maximaal te behalen bedrag wordt toegekend aan de netbeheerder indien de gemiddelde verkregen score gelijk is aan 5. Er wordt geen enkel bedrag aan de netbeheerder toegekend als de gemiddelde score gelijk is aan 1. Voor de scores die er tussenin liggen wordt het bedrag van de stimulans verkregen door lineaire interpolatie.

4.3.2. Tevredenheid van alle netgebruikers

4.3.2.1. Tevredenheidsenquête tijdens de oneven jaren

Ten laatste op de eerste werkdag volgend op 15 september van elk oneven jaar bezorgt Elia aan de CREG de lijst van de effectieve leden van de Users' group van Elia alsook van de werkgroepen en *task forces* op datum van 15 september van dat oneven jaar.

De eerste werkdag volgend op 15 september van elk oneven jaar bezorgt de netbeheerder aan elk voormeld lid per e-mail, met de CREG in kopie, de volgende vragenlijst:

- 1) Hoe beoordeelt u de praktische organisatie van de Users' group van Elia en van de werkgroepen op het vlak van het ter beschikking stellen van belangrijke documenten binnen een redelijke termijn voorafgaand aan elke vergadering?
- 2) Hoe beoordeelt u de praktische organisatie van de Users' group van Elia en van de werkgroepen op het vlak van het opstellen van exhaustieve processen-verbaal?
- 3) Hoe beoordeelt u de praktische organisatie van de Users' group van Elia en van de werkgroepen op het vlak van het opstellen van raadplegingsverslagen die op een gedetailleerde manier de opmerkingen van de respondenten beantwoorden ?
- 4) Hoe beoordeelt u de impact die u door middel van deze Users' group en de werkgroepen heeft op het werk gerealiseerd door Elia?

Voor elke vraag wordt de tevredenheid van de klant uitgedrukt op een schaal van 1 tot 5 (1-zeer slecht, 5-uitstekend).

Het jaarlijkse, maximaal te behalen bedrag wordt toegekend aan de netbeheerder indien de gemiddelde verkregen score gelijk is aan 5. Er wordt geen enkel bedrag aan de netbeheerder toegekend als de gemiddelde score gelijk is aan 1. Voor de scores die er tussenin liggen wordt het bedrag van de stimulans verkregen door lineaire interpolatie.

4.3.2.2. Tevredenheidsenquête tijdens de even jaren

Ten laatste op de eerste werkdag volgend op 15 september van elk even jaar bezorgt Elia aan de CREG de lijst van alle netgebruikers van Elia.

De eerste werkdag volgend op 15 september van elk even jaar bezorgt de netbeheerder aan elk van haar netgebruikers per e-mail, met de CREG in kopie, de volgende vragenlijst:

- 1) Hoe beoordeelt u de betrouwbaarheid van de infrastructuur die Elia u ter beschikking stelt?
- 2) Hoe beoordeelt u de beschikbaarheid van het personeel van Elia en hun reactievermogen ten opzichte van uw vragen en opmerkingen?
- 3) Hoe beoordeelt u de correctheid van de facturen die Elia u heeft bezorgd?

Voor elke vraag wordt de tevredenheid van de klant uitgedrukt op een schaal van 1 tot 5 (1-zeer slecht, 5-uitstekend).

Het jaarlijkse maximaal te behalen bedrag wordt toegekend aan de netbeheerder indien de gemiddelde verkregen score gelijk is aan 5. Er wordt geen enkel bedrag aan de netbeheerder toegekend als de gemiddelde score gelijk is aan 1. Voor de scores die er tussenin liggen wordt het bedrag van de stimulans verkregen door lineaire interpolatie.

Deze vragen kunnen deel uitmaken van de tevredenheidsenquête die de netbeheerder om de twee jaar uitvoert. In dat geval wordt de gemiddelde score op de drie voormelde vragen berekend los van de score op de algemene enquête.

4.3.3. **Kwaliteit van de gegevens die ter beschikking van de markt worden gesteld**

4.3.3.1. Definities

Gegevensformaat : de numerieke gegevens worden in numeriek formaat in de documenten weergegeven (geen scheidingsteken tussen de duizendtallen en met een punt als scheidingsteken voor decimale getallen). De karaktergegevens worden in de documenten in karakterformaat weergegeven en de gegevens over data en tijdstippen worden in de documenten in datum- en uurformaat weergegeven.

Gegeven: het kleinste meetniveau dat in een cel van een Excel-spreadsheet kan worden opgenomen (bijv.: de positieve onbalansprijs van 19 januari 2015 tussen 7u45 en 8u00).

Gegevensreeks: alle gegevens met betrekking tot dezelfde variabele (bijv.: gegevens over de Belgische kernenergieproductie van januari 2015 tot december 2015).

Gegevensitem: komt overeen met een element van de Cartografie en een bestand van de *Test Reports*.

4.3.3.2. Database

Er moeten drie databases (bronnen) in aanmerking worden genomen:

- gegevens van het transparantieplatform van Elia (SFTP Elia, OpenData Elia,...), hieronder SFTP Elia genoemd (in CET/CEST)(*);

- gegevens van het transparantieplatform van ENTSO-E (GUI, API en FTP ENTSO-E), hieronder FTP ENTSO-E genoemd (in respectievelijk CET/CEST of UTC)(**);
- terugkerende rapporteringsgegevens met betrekking tot de transparantie die Elia aan het datawarehouse van de CREG aanlevert, hierna CREG Reports genoemd (***)

De CREG onderscheidt vier gegevensstromen of ‘Streams’:

- **stream 1: niet-gevalideerde gegevens:** d.w.z. gegevens die beschikbaar zijn op *SFTP Elia* en *FTP ENTSO-E*, maar die Elia nog niet naar de CREG heeft doorgestuurd. De *scope* van de gegevens in *stream 1* betreft de gegevens uit de rapporten die in de artikelen 6 tot en met 17 van Verordening (EU) nr. 543/2013 vermeld worden, hieronder *Cartografie* genoemd.
- **stream 2: gevalideerde gegevens:** d.w.z. gegevens van de *CREG Reports* die maandelijks naar de CREG worden doorgestuurd als input voor haar *datawarehouse*, evenals de transparantiegegevens (*SFTP Elia* en *FTP ENTSO-E*) voor de maand waarvoor de CREG de door Elia gevalideerde gegevens ontvangt. De *scope* van de gegevens die maandelijks naar de CREG worden doorgestuurd, wordt uitvoerig beschreven in de *Test Reports*, terwijl de *scope* van de transparantiegegevens in de *Cartografie* is opgenomen.
- **stream 3: historische gegevens:** d.w.z. de gegevens die beschikbaar zijn op *SFTP Elia*, *FTP ENTSO-E* en in de *CREG Reports/Test Reports*¹⁷ vóór de laatste maand van de rapportering van gegevens die Elia aan de CREG heeft doorgegeven tot 5 januari 2015, of, indien het gegeven/rapport niet voorhanden is op 5 januari 2015, tot de aanmaak van het gegeven/rapport. De *scope* van de gegevens in *Stream 3* wordt uitvoerig beschreven in de *Cartografie*. Het deel van de rapporteringsgegevens die Elia doorgeeft aan de CREG met betrekking tot de transparantiegegevens zal eveneens worden getest in *stream 3*.
- **stream 4: real time gegevens:** d.w.z. de laatste beschikbare gegevens op 1 minuut en op 15 minuten met betrekking tot de *balancing*¹⁸ en de transparantie die op *SFTP Elia* en *SFTP ENTSO-E* ter beschikking worden gesteld. De *scope* van gegevens die deel uitmaken van *stream 4* wordt exhaustief beschreven in de *Cartografie*.

De *Cartografie* en de *Test Reports* kunnen tijdens de periode van de stimulans evolueren in functie van de marktontwikkelingen. De wijzigingen zullen worden uitgewerkt door Elia en/of de CREG en meegedeeld aan de CREG en/of Elia met een *deadline* van 2 kalendermaanden voor de toepassing van de wijzigingen. Elia zal per jaar minstens 12 validatietesten aan de CREG moeten overmaken, waarvan minstens 1 validatietest tussen bestanden. Bij gebrek aan deze testen wordt de globale score van de stimulans met de helft verminderd. Deze validatietesten moeten betrekking hebben op alle *streams*. Elke wijziging in de *Cartografie* of *Test Reports* zal het voorwerp uitmaken van een technische vergadering tussen Elia en de CREG, gevolgd door een notificatie die de betreffende wijziging detailleert. Concreet zal Elia na een werkvergadering tussen de medewerkers van Elia en de CREG waarin de nieuwe test(s) gevalideerd en/of voorgesteld word(t)(en) een brief naar de CREG sturen (eventueel elektronisch) om de validatietest(en) die moet(en) worden ingevoerd te bevestigen. Deze test(s) is (zijn) van toepassing op de gegevens van de 4 betreffende *streams* van de test(s) twee kalendermaanden na ontvangst van de brief. De tests zullen enkel worden uitgevoerd op de gegevens waarvan Elia *Primary Data Owner* is.

¹⁷ De *Test Reports* omvatten de validatietests tussen en binnen bestanden die de CREG uitvoert op de *CREG Reports* die door Elia worden meegedeeld.

¹⁸ Verordening EBGL 2195/2017 voor de kritieke balanceringsgegevens ; door Elia ontwikkelde IT-tools (bv. Tool voor onevenwicht van de BRPS, voorspelling van de “*system imbalance*”...); transparantiegegevens

Met uitzondering van de gegevens met betrekking tot de interconnecties verwacht de CREG dat Elia, die ook de gegevens aan ENTSO-E moet opleveren, alle gegevens van de Belgische markt publiceert.

4.3.3.3. Validatietests

In onderstaande tabel worden voor iedere *stream* afzonderlijk de kenmerken m.b.t. frequentie en toepassingsvenster van de validatie- en coherentietests weergegeven die zullen worden toegepast op *SFTP Elia*, *FTP ENTSO-E* en de *CREG Reports*.

	<i>Stream 1</i>	<i>Stream 2</i>	<i>Stream 3</i>	<i>Stream 4</i>
Tijdspanne voor het uitvoeren van de validatietests	Van dag D tot dag M+1+15D of M+2+15D	Van maand M+1+15D tot maand M+2+15D	Van 05JAN2015 tot maand M+2+15D of M+3+15D	Laatste minuut of laatste kwartier van dag D
Testperiode	Alle gegevens binnen de tijdspanne	Alle gegevens binnen de tijdspanne	Een willekeurige maand uit alle gegevens binnen de tijdspanne. Er wordt een interval van vijftien kalenderdagen gelaten tussen twee tests op gegevens die betrekking hebben op dezelfde maand.	Een minuut of een kwartier voor dag D
Testfrequentie	Dagelijks	Maandelijks	Dagelijks	Dagelijks
(*) Test van gegevens van de Cartografie op SFTP Elia?	Ja	Ja	Ja	Ja
(**) Test van gegevens van de Cartografie op FTP ENTSO-E	Ja	Ja	Ja	Ja
(***) Test van gegevens van de Cartografie opgenomen in de CREG Reports/Test Reports m.b.t. transparantie	Ja	Ja	Ja	Ja
(***) Test van gegevens van de CREG Reports zoals beschreven in de Test Reports	Nee	Ja	Nee	Nee

De validatietests worden hieronder in detail beschreven.

- De validatietests voor *stream 1* hebben betrekking op de gegevens van de *Cartografie* beschikbaar op SFTP Elia en FTP ENTSO-E. Die validatietests worden elke dag van het jaar uitgevoerd tussen de gegevens van SFTP Elia en FTP ENTSO-E.

De CREG beschouwt een niet-gevalideerd gegeven als correct indien het aan alle volgende criteria voldoet:

- Het is gedefinieerd en nauwkeurig (d.w.z. niet ontbrekend, in het juiste formaat en met inachtneming van de afrondingsregel zoals bepaald in het punt "Afrondingsregel" hieronder), op het gedefinieerde tijdstip t , d.w.z. tussen dag D waarop het is gedownload en de gegevens van dag $M+2+15D$ die overeenkomen met de verzending van de laatste CREG Reports die aan de CREG werden doorgestuurd voor maand M . Om praktische redenen die verband houden met het uploaden van de gegevens van Elia door ENTSO-E wordt op deze gegevens een tolerantie van één uur toegepast: wanneer het gegeven wordt gedownload, kunnen de gegevens van het uur voorafgaand aan het tijdstip van downloaden ontbreken in de gegevensreeksen van ENTSO-E of Elia. Wanneer de CREG bijvoorbeeld 's ochtends, tussen 9u00 en 10u00, begint met het downloaden van de gegevens die het dichtst bij de reële tijd liggen, worden de coherentietests op de gegevens van Elia-ENTSO-E uitgevoerd tot het tijdstip $u-2$, d.w.z. van 7u00 tot 8u00 op de dag van de download.
 - Het is geslaagd voor de coherentietests binnen en tussen de bestanden die door Elia en/of de CREG werden ingevoerd. Aan de hand van deze tests binnen bestanden wordt nagegaan of de waarde van het gegeven op SFTP Elia gelijk is aan de waarde van datzelfde gegeven op FTP ENTSO-E door de hieronder beschreven afrondings- en afwijkingsregels te volgen. Indien het onmogelijk is om de gegevens op SFTP Elia en FTP ENTSO-E rechtstreeks te vergelijken omdat de granulariteit van de gegevens verschilt (bijv. de gegevens worden uitgedrukt in kwartuurformaat op FTP ENTSO-E en in uurformaat op SFTP Elia, of de gegevens zijn beschikbaar per productie-eenheid op SFTP Elia en de gegevens zijn voor alle eenheden samengevoegd op FTP ENTSO-E), zal de CREG een omzettingsformule toepassen die door Elia wordt meegedeeld en die het mogelijk maakt om de gegevens te vergelijken. Indien Elia voor één van de mogelijke validatietests geen omzettingsformule aan de CREG meedeelt, zal de CREG ervan uitgaan dat ze deze test niet kan uitvoeren en wordt er een fout voor deze test geregistreerd. De coherentietests tussen bestanden verifiëren of de gegevens die in een folder staan, overeenkomen met de gegevens in een andere folder, eventueel met afronding.
 - Het is gelijktijdig beschikbaar op *SFTP Elia* en *FTP ENTSO-E*.
- De validatietests voor *stream 2* worden maandelijks uitgevoerd en hebben betrekking op de gegevens overgemaakt aan de CREG (*CREG Reports / Test Reports*), de gegevens van de *Cartografie* op *SFTP Elia* en *FTP ENTSO-E*.

De CREG beschouwt een gevalideerd gegeven als correct indien het aan alle volgende criteria voldoet:

- Het is gedefinieerd en nauwkeurig (d.w.z. niet ontbrekend, in het juiste formaat en met inachtneming van de afrondingsregel zoals bepaald in het punt 'Afrondingsregel' hieronder) op het gedefinieerde tijdstip t : het betreft dus gegevens met betrekking tot maand M voor gegevens ontvangen in $M+2+15D$. De CREG verwacht bijvoorbeeld dat alle gegevens die Elia aan de CREG meedeelt met betrekking tot januari 2020 uiterlijk op 15 april 2020 naar haar worden doorgestuurd.

- Het is geslaagd voor de coherentietests die Elia en/of de CREG heeft uitgevoerd:
 - op de gegevens van de *CREG Reports*: de coherentietests komen overeen met alle tests die in de *Test Reports* worden beschreven;
 - op de gegevens van de Cartografie aanwezig op *SFTP Elia*, *FTP ENTSO-E* en eventueel in de *CREG Reports/Test Reports*: aan de hand van de coherentietests wordt nagegaan of de waarde van het gegeven op *SFTP Elia* gelijk is aan de waarde van datzelfde gegeven op *FTP ENTSO-E* en eventueel aan de waarde van het gegeven in de *CREG Reports*, waarbij de hieronder beschreven afrondings- en afwijkingsregels worden toegepast. Indien het onmogelijk is om de gegevens op *SFTP Elia*, *FTP ENTSO-E* en/of in de *CREG Reports* rechtstreeks te vergelijken omdat de granulariteit van de gegevens verschilt, zal de CREG een omzettingsformule toepassen die door Elia wordt meegedeeld en die het mogelijk maakt om de gegevens te vergelijken. Indien Elia voor één van de mogelijke validatietests geen omzettingsformule aan de CREG meedeelt, zal de CREG ervan uitgaan dat ze deze test niet kan uitvoeren en wordt er een fout voor deze test geregistreerd.

De validatietests met inbegrip van de gegevens van de *CREG Reports* worden pas geactiveerd nadat de gegevens door Elia werden doorgestuurd. Een gegevensreeks die niet binnen de voorgeschreven termijn (M+2+15D) door Elia aan de CREG wordt meegedeeld, wordt voor de berekening van de stimulans als ontvangen beschouwd en er wordt voor deze test een fout geregistreerd.

- De validatietests voor *stream 3* hebben betrekking op gegevens die dateren van vóór de laatste maand van rapporteringsgegevens die Elia naar de CREG heeft doorgestuurd. De tests worden dagelijks uitgevoerd op de gegevens van de *Cartografie* die aanwezig zijn op *SFTP Elia*, *FTP ENTSO-E* en in de *CREG Reports /Test Reports*.

De CREG beschouwt een historisch gegeven als correct indien het aan alle volgende criteria voldoet:

- Het is gedefinieerd en nauwkeurig (d.w.z. niet ontbrekend, in het juiste formaat en met inachtneming van de afrondingsregel zoals bepaald in het punt 'Afrondingsregel' hieronder) op het gedefinieerde tijdstip t , rekening houdend met het feit dat één gegevensmaand van de mogelijke historische gegevens dagelijks zal worden getest.
- Het is geslaagd voor de coherentietests die Elia en/of de CREG heeft uitgevoerd. Aan de hand van deze tests wordt nagegaan of de waarde van het gegeven op *SFTP Elia* gelijk is aan de waarde van datzelfde gegeven op *FTP ENTSO-E* en eventueel aan de waarde van het gegeven in de *CREG Reports /Test Reports*, waarbij de hieronder beschreven afrondings- en afwijkingsregels worden gevolgd. Indien het onmogelijk is om de gegevens op *SFTP Elia*, *FTP ENTSO-E* en/of de *CREG Reports* rechtstreeks te vergelijken omdat de granulariteit van de gegevens verschilt, zal de CREG een omzettingsformule toepassen die door Elia wordt meegedeeld en die het mogelijk maakt om de gegevens te vergelijken. Indien Elia voor één van de mogelijke validatietests geen omzettingsformule aan de CREG meedeelt, zal de CREG ervan uitgaan dat ze deze test niet kan uitvoeren en wordt er een fout voor deze test geregistreerd.
- Het is gelijktijdig aanwezig op *SFTP Elia*, *FTP ENTSO-E*, en indien het gegeven ook is opgenomen in de *Test Reports*, in de *CREG Reports*.

- De validatietests voor *stream 4* hebben betrekking op de *real time* gegevens. De tests worden dagelijks uitgevoerd op de gegevens van de *Cartografie* die aanwezig zijn op *SFTP Elia* en *FTP ENTSO-E* indien deze laatste dient als plaats van publicatie voor Elia.

De CREG beschouwt een real time gegeven als juist indien het aan alle volgende criteria voldoet:

- Het is gedefinieerd en nauwkeurig (d.w.z. niet ontbrekend, in het juiste formaat en met inachtneming van de afrondingsregel zoals bepaald in het punt 'Afrondingsregel' hieronder) op het gedefinieerde tijdstip t , rekening houdend met het feit dat één kwartier of één minuut respectievelijk slechts per kwartier of minuut zal worden getest.
- Het slaagde voor de coherentietests die Elia en/of de CREG heeft uitgevoerd. Deze tests verifiëren dat de waarde van het gegeven op *SFTP Elia* gelijk is aan de waarde van datzelfde gegeven op *FTP ENTSO-E* indien het gegeven beschikbaar is op de site *FTP ENTSO-E*. In het kader van de tests wordt geverifieerd dat de waarde van het gegeven te vinden is op *SFTP Elia* en is geslaagd voor de coherentietests indien het gegeven enkel is gepubliceerd op de site *SFTP Elia*. Indien het onmogelijk is om de gegevens op *SFTP Elia* en *FTP ENTSO-E* rechtstreeks te vergelijken omdat de granulariteit van de gegevens anders is, zal de CREG een omzettingsformule toepassen die door Elia wordt meegedeeld en die het mogelijk maakt om de gegevens te vergelijken. Indien Elia voor een van de mogelijke validatietests geen omzettingsformule aan de CREG meedeelt, zal de CREG ervan uitgaan dat ze deze test niet kan uitvoeren en wordt er een fout voor deze test geregistreerd.
- Voor de transparantiegegevens is het tegelijk aanwezig op *SFTP Elia* en op *FTP ENTSO-E*, en voor de balanceringsgegevens is het aanwezig op *SFTP Elia*.

Daar de CREG niet beschikt over een IT-infrastructuur om de gegevens van *stream 4 in real time* en op doorlopende wijze (24 uur per dag en 7 dagen per week) te downloaden, wordt Elia belast met het downloaden van deze gegevens en moet zij deze gegevens dagelijks aan de CREG bezorgen volgens een nog nader te bepalen procedure en volgens twee voorwaarden: 1) elk betrokken bestand krijgt een identificatiecode met het jaar, de maand, de dag, het tijdstip en de minuut van de te testen gegevens, 2) elk betrokken bestand krijgt ook een zogenaamd logbestand met het tijdstip waarop de gegevens door Elia werden gedownload, geschreven en gewijzigd. De CREG behoudt zich het recht voor willekeurige gegevens van *stream 4* te downloaden om te controleren of Elia haar wel degelijk de recentste gegevens toestuurde die beschikbaar zijn op het ogenblik waarop de publicatie ter beschikking van de markt moet worden gesteld.

Afrondingsregel

Momenteel hanteert het platform van ENTSO-E verschillende afrondingsregels voor volumes, afhankelijk van het gebruikte kanaal. Zo worden de gegevens die beschikbaar zijn via het weergavescherm, de *data download* en GUI evenals de API afgerond op MW/MWh, terwijl de gegevens die beschikbaar zijn via FTP niet worden afgerond en twee decimalen na de komma vertonen. De weergave van de gegevens op de FTP van ENTSO-E kan tussen nu en het ogenblik dat de *tool* definitief in gebruik wordt genomen nog veranderen. Het zal dus nodig zijn om de afrondingsregel te bepalen om deze af te stemmen op die van ENTSO-E. Bovendien moeten ook de afrondingsregels op de SFTP van Elia nagekeken worden.

Afwijkingsregel voor coherentietests

Voor gegevens over elektriciteitsvolumes staat de CREG een afwijking toe van minder dan 15 kW(h), behalve wanneer Elia een alternatief voorstelt dat vooraf door de CREG werd goedgekeurd, terwijl voor gegevens over elektriciteitsprijzen geen afwijking wordt toegestaan. Het is mogelijk dat deze regel aan de later gekozen afrondingsregels moet worden aangepast.

Mededeling van resultaten

Op dag D deelt de CREG aan Elia de resultaten mee van de op dag D uitgevoerde tests, alsook de lijst van gegevens die als onjuist werden geïdentificeerd, in een formaat dat vooraf tussen Elia en de CREG werd overeengekomen. De resultaten worden dagelijks volledig en eenmalig doorgestuurd voor *streams* 1 en 3 en maandelijks voor *stream* 2. Elia heeft het recht om de resultaten te controleren en te betwisten via e-mail binnen de 45 werkdagen na mededeling van de resultaten door de CREG.

Uitsluitingsgeval

Ondanks de inspanningen van Elia kan het gebeuren dat, om technische redenen die zich in een beperkt aantal gevallen voordoen, de gegevens die Elia aan de CREG bezorgt niet de nauwkeurigheid hebben die door de stimulans voor volumegegevens (0,01 MW(h)) wordt vereist. Bijgevolg zou de CREG deze gegevens kunnen uitsluiten van de stimulans voor de betrokken *streams*, mits een niet-structurele technische rechtvaardiging vanwege Elia.

4.3.3.4. Berekening van de stimulans

Het jaarlijkse maximale bedrag van de stimulans wordt als volgt verdeeld over de verschillende *streams*:

- 30 % voor *stream* 1;
- 30 % voor *stream* 2;
- 30 % voor *stream* 3
- 10 % voor *stream* 4.

Voor alle *streams* en om het vooraf door Elia geplande en aan de CREG meegedeelde IT-onderhoud mogelijk te maken, kan de CREG beslissen om geen validatietests uit te voeren gedurende een beperkt aantal periodes van onbeschikbaarheid als gevolg van dit onderhoud, waarvan de duur, zoals meegedeeld door Elia, eveneens beperkt moet zijn. Buiten de geplande onderhoudsperiodes zal de CREG deze dagelijkse tests uitvoeren tijdens een tussen de partijen overeengekomen tijdsperiode.

Voor *stream* 1 wordt elke dag van het jaar het percentage juiste gegevens berekend van de gegevens gecontroleerd door de CREG. Omdat er fouten mogelijk zijn in de gegevens die dicht bij de reële tijd liggen, hanteert de CREG voor de berekening van de stimulans een gedeeltelijke proportionele methode voor *stream* 1. Zo wordt elke dag van het jaar het aantal onjuiste en juiste gegevens voor alle gecontroleerde gegevensreeksen berekend om het percentage juiste gegevens te bepalen. De onderstaande tabel herneemt voor elk percentage juiste gegevens, het percentage van het stimulansbedrag voor *stream* 1 dat hiermee verband houdt.

% juiste gegevens	% stimulans toegekend
[0 % - 99 %]	0
[99,00 % - 99,09 %]	10
[99,10 % - 99,19 %]	20
[99,20 % - 99,29 %]	30
[99,30 % - 99,39 %]	40
[99,40 % - 99,49 %]	50
[99,50 % - 99,59 %]	60
[99,60 % - 99,69 %]	70
[99,70 % - 99,79 %]	80
[99,80 % - 99,89 %]	90
[99,90 % - 100 %]	100

Een score van 99 % of meer aan juiste gegevens per dag resulteert in een percentage groter dan nul voor het voor die dag toegekende gedeelte van de stimulans. Er valt dus iedere dag ofwel 1/365ste of 1/366ste van de stimulans voor *stream 1* te behalen. Stel bijvoorbeeld dat op dag D uit de controles van de CREG blijkt dat 99,22 % van de gegevens van *stream 1* juist zijn, dan zou Elia 30 % van 1/365ste (of van 1/366ste) van 1/3 van de stimulans '*stream 1*' toegewezen krijgen. Het jaarlijks aan Elia toegekende bedrag is gelijk aan de som van de dagelijkse bedragen die voor het jaar Y in kwestie worden bekomen.

Voor *stream 2* wordt een punt toegekend indien alle gegevens van alle datareeksen van *stream 2* voor de betreffende maand juist zijn en, *a contrario*, wordt er een score van nul toegekend indien de CREG minstens één onjuist gegeven voor een gegevensitem van *stream 2* aantreft. Elia zal dus een score op een schaal van 12 behalen. Het maximumbedrag dat Elia kan ontvangen, is dus 12/12^{den} van het bedrag van de stimulans toegekend aan *stream 2*. Het minimumbedrag voor *stream 2* is dus gelijk aan "0 %" van het bedrag van de stimulans toegekend aan *stream 2* en de tussenbedragen worden verkregen door lineaire interpolatie. Voor het jaar Y bijvoorbeeld, uitgaande van de veronderstelling dat Elia een score van 11/12 behaalt, zou Elia dus 11/12^{den} van 1/3 van het totale jaarlijkse bedrag van de stimulans ontvangen.

Voor *stream 3* wordt elke dag van het jaar een punt toegekend wanneer alle gegevensitems van *stream 3* binnen de geselecteerde tijdspanne juist zijn. *A contrario* zal, indien onjuiste gegevens worden gevonden, de geteste maand worden vergeleken met zijn beste score van de laatste tien keer dat de maand werd geselecteerd. Het toegekende percentage komt overeen met het percentage van minder fouten dat in de betrokken maand is geconstateerd. Bijvoorbeeld: als er in de geselecteerde maand minimaal 4.782 onjuiste gegevens waren in de laatste tien *runs*, en er slechts 2.719 onjuiste gegevens zijn gevonden in de *run* van de dag, zou Elia 43.14 % van het bedrag van de stimulans krijgen. Wanneer een nieuw geheel van gegevens, afkomstig van *stream 2*, voor het eerst wordt getest in *stream 3*, wordt het aantal onjuiste gegevens vergeleken met de resultaten van de *overlap* testen (= transparantie) van *stream 2*; vervolgens wordt de geselecteerde maand vergeleken met de resultaten van *stream 3* maar enkel wanneer die voor de tweede keer of meer wordt geselecteerd. Elia krijgt dus het totaal van de stimulans wanneer er geen enkele fout voorkomt in de gegevens of wanneer alle eerder gevonden gegevens worden gecorrigeerd of van de stimulans worden uitgesloten. Elia krijgt een percentage van de stimulans wanneer het totale aantal fouten lager is in vergelijking met de beste score van de betrokken maand voor de maximaal laatste tien keer dat de geteste maand werd geselecteerd.

Voor *stream 4* vraagt de CREG aan Elia, daar de CREG geen algemeen beeld heeft van de prestatie van deze *stream* vóór het begin van de stimulans, om haar de gegevens van deze *stream* te bezorgen voor een periode voorafgaand aan het begin van de stimulans (jaar 2021 en de voorgaande jaren voor de

publicaties *in real time* op de website van Elia (bv. *Net Regulation Volume*)), met als doel een evenredige score te bepalen op basis van de prestaties van Elia in het verleden.

Wanneer er geen fouten door de CREG worden vastgesteld of niet konden worden vastgesteld wegens een storing van de *hardware* of de *software* programma's die de controles uitvoeren, zal de CREG daarom voor *streams* 1 en 3 een score '1' voor die dag in het voordeel van Elia toekennen.

4.4. STIMULANSEN TER BEVORDERING VAN DE INNOVATIE BEDOELD IN ARTIKEL 26 VAN DE TARIEFMETHODOLOGIE

4.4.1. Stimulans ter bevordering van de innovatie bedoeld in artikel 26, § 1 van de tariefmethodologie

4.4.1.1. Definitie

Innoverend project: een project dat nieuwe kennis en nieuwe *tools* aan Elia biedt waarvan de (toekomstige) toepassingen gekoppeld zijn aan één of meer van haar activiteiten en die Elia in staat stellen om op lange termijn een veilig, betrouwbaar en efficiënt net te ontwikkelen en in stand te houden.

4.4.1.2. Rapportering en toekenning van de stimulans

De rapportering van de kapitaalsubsidies voor innoverende projecten gebeurt ieder jaar in het kader van het jaarlijkse *ex post* tariefverslag. De verkregen kapitaalsubsidies moeten gekoppeld zijn aan innoverende projecten. Dit kenmerk moet op transparante en objectieve wijze blijken uit de beschrijving van de gesubsidieerde projecten en/of het besluit van de subsidiërende overheid.

Het verkrijgen van die kapitaalsubsidies door de netbeheerder geeft recht op een stimulans van maximaal 20 % van de kapitaalsubsidies die hij in de loop van het jaar heeft ontvangen.

Op basis van het *ex post* tariefverslag:

- controleert de CREG het innoverende karakter van de projecten die kapitaalsubsidies hebben ontvangen;
- gaat de CREG na of de eventuele voorwaarden voor het verkrijgen van subsidies worden nageleefd en of er geen terugbetaling van de subsidies wordt opgelegd. Indien de netbeheerder subsidies moet terugbetalen, wordt het deel van de stimulans dat op dit subsidiebedrag betrekking heeft in mindering gebracht van zijn vergoeding voor het jaar waarin de terugbetaling plaatsvindt;
- beslist de CREG over het bedrag van de stimulans dat Elia ontvangt in het kader van de jaarlijkse *ex post* tariefbeslissingen.

4.4.2. Stimulans ter bevordering van de innovatie bedoeld in artikel 26, § 2 en 3 van de tariefmethodologie

4.4.2.1. Definities

Innovatiestrategie: document met de beschrijving van de grote domeinen waar de netbeheerder innovatieactiviteiten wenst te realiseren tijdens de tariefperiode. Voor elk activiteitsdomein bevat het document een rechtvaardiging van waarom het verdient om bestudeerd te worden alsook een

beschrijving van de verwachte voordelen, de onbekende elementen en de onzekerheden. De netbeheerder beschrijft ook de hoofdlijnen van zijn strategie, met inbegrip van een korte beschrijving van de beoogde innovatieactiviteiten, met als doel de verwachte resultaten te bereiken in elk van de hierboven beschreven domeinen. Dit document dient als basis voor de netbeheerder om zijn jaarlijks innovatieplan op te stellen.

Innovatieplan: plan van de netbeheerder voor een werkjaar van de regulatoire periode, met een beschrijving – per activiteitsdomein – van de innovatieprojecten die hij van plan is uit te voeren tijdens het betrokken jaar. Voor elk project bevat het innovatieplan een beschrijving van het vernieuwend karakter, de onzekerheden en de verwachte voordelen alsook een beschrijving en een planning van de deliverables en een budget. Bij de definitie van de *deliverables* wordt rekening gehouden met het TRL van het project en met de transparantiedoelstellingen. Een in het innovatieplan opgenomen innovatieactiviteit kan in het ene jaar beginnen en in een ander jaar van de regulatoire periode eindigen.

Deliverable: een *deliverable* verwijst naar eender welk product dat wordt geleverd tijdens de verwezenlijking van het project en dat noodzakelijk is om de doelstellingen te bereiken. Een *deliverable* kan een verslag van een analyse/studie zijn, een eindproduct, een publicatie, een belangrijke mijlpaal enzovoort.

Technology Readiness Level (TRL): meetsysteem dat wordt gebruikt om het maturiteitsniveau van een project of een technologie te evalueren. Dit systeem is gebaseerd op een schaal met 9 niveaus, zoals hierna gedefinieerd, en wordt toegepast op de omgeving van de netbeheerder.

Fase	TRL	Beschrijving
Onderzoek	1	Basisprincipes
	2	Formulering van het concept en van zijn toepassingen
	3	Validatie van het concept (<i>Proof-of-Concept</i>)
Ontwikkeling	4	Experimenteel prototype in testomgeving (beschermd omgeving, <i>testing environment, sandbox ...</i>)
	5	Demonstrator in laboratoriumomgeving
	6	Industriële piloot in representatieve omgeving
Uitrol	7	Eerste implementatie in operationele omgeving
	8	Implementatie, meerdere keren
	9	Implementatie op grote schaal

4.4.2.2. Selectie van de projecten

Ten laatste op 1 juli van elk jaar kan de netbeheerder een jaarlijks innovatieplan ter goedkeuring voorleggen aan de CREG, met de projecten die zij voor het volgende jaar aan de stimulans wil onderwerpen. Voor elk project bevat het innovatieplan een beschrijving van het vernieuwend karakter, de onzekerheden en de verwachte voordelen alsook een beschrijving en een planning van de *deliverables* en een budget. Bij de definitie van de *deliverables* wordt rekening gehouden met het “*Technology Readiness Level*” (TRL) van het project en met de transparantiedoelstellingen. Indien bepaalde projecten over meerdere jaren lopen, zal de netbeheerder dit uitdrukkelijk in het plan vermelden. Behoudens door de regulator goedgekeurde uitzondering, ontwikkelen en/of passen de projecten van het innovatieplan technologieën toe die zich in de TRL fase 3 tot 7 bevinden voor hun specifieke toepassingen op het gebied van elektriciteitstransmissie.

Ten laatste op 31 oktober van hetzelfde jaar selecteert de CREG de projecten waarvoor een stimulans wordt toegekend en kent ze er, op evenredige wijze, een bedrag aan toe bij wijze van stimulans, in functie van de budgetten en de verwachte voordelen. Ten minste 60 % van het maximumbedrag wordt toegewezen aan de selectie van projecten indien deze selectie ten minste 5 projecten bevat die aan de selectiecriteria voldoen. Het aan elk project toegekend bedrag wordt vervolgens verdeeld over de verwachte *deliverables*. Het bedrag dat uiteindelijk aan elk project wordt toegewezen bij wijze van stimulans wordt vastgesteld in functie van de gerealiseerde *deliverables*.

4.4.2.3. Rapportering en toekenning van de stimulans

Uiterlijk aan het einde van elk jaar dient de netbeheerder bij de commissie, voor elke innovatieactiviteit, alle *deliverables* in die in het innovatieplan werden gedefinieerd en waaraan bij besluit van de commissie een bedrag werd toegekend bij wijze van stimulans.

Aan het eind van elk project publiceert de netbeheerder de finale *deliverable* op zijn specifieke website voor innovatie, met inachtneming van volledige vertrouwelijkheid.

In het kader van de beslissing over het jaarlijkse *ex post* tariefverslag keurt de CREG de toekenning van de stimulans voor elk vooraf geselecteerd innoverend project al dan niet goed. De beslissingscriteria zijn de volgende:

- de effectieve verwezenlijking van de *deliverables*. Indien een *deliverable* ontbreekt of niet voldoet aan de kwaliteitscriteria die vooraf bij de selectie van het project zijn vastgesteld, wordt voor deze *deliverable* geen bedrag aan de netbeheerder toegewezen;
- naleving van de voorlopige planning. Overschrijdingen zijn toegestaan, mits ze naar behoren gemotiveerd worden;
- de inachtneming van de transparantiedoelstellingen (publicatie op het gedeelte van de website in verband met innovatie).

4.5. STIMULANS TER BEVORDERING VAN DE CONTINUÏTEIT VAN DE BEVOORRADING BEDOELD IN ARTIKEL 28 VAN DE TARIEFMETHODOLOGIE

4.5.1. Average Interruption Time (AIT)

4.5.1.1. Definities

Als onderbreking wordt beschouwd het vastgesteld gebrek aan spanning op een *interface* punt dat door een klant in gebruik is (rechtstreekse klant of DNB) en dit na een incident waarbij de *load* niet volledig gedekt werd door een ander *interface* punt van diezelfde klant. Het *interface* punt (of koppelpunt in geval van een DNB) wordt bepaald in het kader van het aansluitingscontract (of de samenwerkingsovereenkomst met de DNB).

Als incident wordt beschouwd de ongewenste beweging van een onderbrekingsinstallatie onder beheer van Elia (stroomonderbreker, scheider, onderbreker) die meestal het gevolg is van een kortsluiting in een element van het net. Er moet rekening gehouden worden met een aantal uitzonderingen (zie punt 5.1.3.).

4.5.1.2. Berekening van de AIT

Voor de berekening van de AIT, zijn de volgende gegevens noodzakelijk :

- onderbroken vermogen (PNS) : uit de databank van de ICT metingen (kwartuurvermogens) ;
- duur van de onderbreking (d) : berekend voor elke onderbroken klant ;
- de ENS (Energy Not Supplied) : de duur van de onderbreking vermenigvuldigd met het onderbroken vermogen ;
- gemiddeld vermogen afgenomen van het Elia-net (Yearly Average Power of YAP): berekend door de energie die op een volledig jaar van het net werd afgenomen te delen door het aantal uren in datzelfde jaar.

De AIT wordt berekend door de ENS te delen door het gemiddelde vermogen afgenomen van het Elia-net.

$$AIT = ENS / YAP = (\sum [PNS \cdot d]) / YAP$$

4.5.1.2.1. Berekening van het onderbroken vermogen

Het onderbroken vermogen is het gemiddelde vermogen van het volledige kwartier voorafgaand aan de onderbreking.

4.5.1.2.2. *Berekening van de duur van de onderbreking*

Begin van de onderbreking: moment (uu:mm:ss) van de eerste beweging van de stroomonderbreker die in verband gebracht wordt met het incident uit het logboek.

Einde van de onderbreking: moment (uu:mm:ss) van het terug onder spanning brengen, meestal door Elia, door een andere bron als de levering op een andere manier wordt verzekerd. In dat geval houdt de prestatie van Elia geen rekening met de verlenging van de onderbreking.

Voor de meting van de prestatie in het kader van deze stimulans wordt rekening gehouden met alle onderbrekingen, ongeacht hun tijdsduur. Hoe dan ook kan de behandeling ervan variëren naar gelang hun oorzaak.

4.5.1.3. Verantwoordelijkheden en uitzonderingen

Naar gelang hun oorsprong al dan niet aan Elia wordt toegeschreven, onderscheidt men 3 categorieën van onderbreking:

- a) Elia wordt verantwoordelijk geacht voor een onderbreking in de volgende gevallen:
- de onderbreking is het gevolg van een menselijke fout van het personeel van Elia of van een onderaannemer van Elia. Het gaat om:
 - rechtstreekse menselijke fouten die aanleiding geven tot een incident tijdens een interventie;
 - latente menselijke fouten die aanleiding geven tot een incident als gevolg van een fout of een vergetelheid tijdens een interventie in het verleden;
 - de onderbreking is het gevolg van een materieel defect in één van de infrastructures van Elia ;
 - een slechte respons van één element van het Elia-net als gevolg van een willekeurig incident resulteert in de onderbreking of een verslechtering van de onderbreking van klanten die gevoed zouden gebleven zijn indien de respons van het systeem juist was geweest;
 - de oorzaken niet geïdentificeerd zijn.

Deze onderbrekingen tellen mee in de berekening van de AIT.

- b) Elia wordt niet verantwoordelijk geacht voor een onderbreking in de volgende gevallen:
- de onderbreking is het gevolg van een menselijke fout die plaatsvond bij de netgebruiker ;
 - de onderbreking is het gevolg van een materieel defect bij een netgebruiker ;
 - de onderbreking is het gevolg van overmacht zoals begrepen in de jurisprudentie van de Belgische hoven en rechtbanken en die niet beoogd wordt in het hiernavolgende punt c).

Deze onderbrekingen tellen niet mee in de berekening van de AIT.

- c) De onderbrekingen waarvan de oorzaken zijn toe te schrijven aan:
- weersomstandigheden (met uitzondering van overmacht); of aan

- het binnendringen van een dier in de installaties van Elia in een buitenomgeving; of aan
- de fout of een moedwillige actie van een derde die rechtstreeks invloed heeft op de installaties van Elia (een toestel dat aan de basis ligt van een incident op een luchtleijn, het afrukken van een kabel, diefstal van materiaal, vandalisme...).

Met deze onderbrekingen wordt in de berekening van de AIT enkel rekening gehouden als zij meer dan 4 uur duren. Voor de berekening van de AIT wordt rekening gehouden met de ENS na de 4 uur vanaf het begin van de onderbreking. Voor onderbrekingen die het gevolg zijn van een beslissing van de betrokken gebruiker of waarvan de oplossing afhangt van een derde partij, wordt de ENS vermenigvuldigd met een factor 0,10.

4.5.1.4. Rapportering aan de CREG

4.5.1.4.1. *Maandelijks verslag*

Elia levert een maandelijks verslag op ten laatste 45 dagen na het einde van de betreffende maand. Met dit verslag wordt de CREG op regelmatige basis geïnformeerd over de resultaten bekomen in het kader van de stimulans over de bevoorradingszekerheid. Het beperkt zich dus tot de gegevens die nodig zijn voor de berekening van het resultaat van het lopende jaar door de mogelijkheid te bieden om te overleggen over de classificatie van de verantwoordelijkheid en deze te valideren.

4.5.1.4.2. *Jaarverslag*

Elia bezorgt de CREG jaarlijks een meer gedetailleerd verslag dat het voor de CREG toelaat om de kwaliteit van het Elia-net te beoordelen en desgevallend deel te kunnen nemen aan internationale *benchmarkings*. Dit verslag wordt uiterlijk 45 dagen na het einde van de referentieperiode verzonden.

Elia bezorgt zo een volledige set van indicatoren die toelaten de verschillende aspecten van de kwaliteit van de voeding te beoordelen (wat verdergaat dan enkel de bevoorradingszekerheid). Een aantal indicatoren die in de literatuur reeds bestaan en/of opgevraagd worden in *benchmarkings* worden evenwel niet verzonden, hetzij omdat zij dubbel gebruik uitmaken met de geleverde indicatoren, hetzij omdat zij slecht gedefinieerd zijn door een TSO (zie bijlage 1 voor het detail van de inhoud van de maandelijks en jaarlijkse verslagen).

4.5.1.5. Berekening van de stimulans

De referentie, AITref, is het gemiddelde van de resultaten over de periode 2015-2021, overeenstemmend met een AIT-waarde van 1,73 minuten¹⁹.

¹⁹ In geval van punctuele wijziging, uitgedrukt in kilometer verbinding (lijnen en kabels), van minstens 1,00 % van de perimeter van het net van Elia en waarmee geen rekening zou worden gehouden bij de berekening van de AIT referentiewaarde (in dit geval de periode 2015-2021), zal de referentiewaarde AITref proportioneel aan dit percentage aangepast worden. De wijziging van de perimeter van het net moet betrekking hebben op de som of het verschil van elektrische verbindingen en niet op de wijziging van bestaande verbindingen (bijvoorbeeld het ondergrond brengen of de upgrade van een luchtleijn). De aanpassing van de referentiewaarde van de AIT is van toepassing het jaar volgend op de operationele inwerkingtreding van de aanpassing van de perimeter van het net.

Indien de CREG vaststelt dat de rapporteringsverplichtingen voor een jaar Y niet gerespecteerd zijn, en indien daarvoor geen enkele sluitende verantwoording geleverd wordt, zal de waarde van de stimulans voor het jaar Y vastgelegd worden op 0 euro.

Indien de rapporteringsverplichtingen gerespecteerd worden, wordt de waarde van de stimulans als volgt berekend :

$$I = \min [\text{MAX} ; 0,60 * \text{MAX} + \log(\text{AITref}/\text{AIT}) * \text{MAX}]$$

met:

MAX = maximaal bruto bedrag van de stimulans

4.5.2. Beschikbaarheid van het *Modular Offshore Grid (MOG I)*

4.5.2.1. Berekening van de beschikbaarheid

De jaarlijkse gemiddelde beschikbaarheid is de beschikbare capaciteit van het net berekend uit het oogpunt van de *offshore* windparken.

De onbeschikbaarheidsgraad is het deel van de energie geproduceerd door de parken die niet kon worden afgevoerd omwille van een gehele of gedeeltelijke onbeschikbaarheid van het MOG I. De onbeschikbaarheidsgraad houdt rekening met :

- geplande onderbrekingen : onderhoud, congesties ;
- niet-geplande onderbrekingen veroorzaakt door interne defecten (t.t.z. waarvan de oorzaak te wijten is aan het net zelf – *onshore* of *offshore* – of aan de exploitatie ervan): bijvoorbeeld een gebrek aan bescherming, defect binnen de kabel, onvermijdelijke snijdingen bij de aansluiting van een nieuw park, enz...

Worden uitgesloten van de berekening van de onbeschikbaarheidsgraad:

- de onderbrekingen veroorzaakt door situaties die te maken hebben met overmacht, zoals begrepen in de jurisprudentie van de Belgische hoven en rechtbanken (bijvoorbeeld de aanvaring van een boot met het platform, een defecte kabel door een anker, een staking, uitzonderlijke weersomstandigheden, enz...);
- de onderbrekingen veroorzaakt door de bewezen onbeschikbaarheid van transportmiddelen (bv. schepen en helikopters) als gevolg van uitzonderlijke weersomstandigheden die elke tussenkomst van Elia verhinderen, op voorwaarde dat de onbeschikbaarheid van het transportmiddel door een onafhankelijke instantie werd gecertificeerd;
- de geplande onderbrekingen in overeenstemming met de door de netbeheerder vastgestelde procedures, voor de eerste zestig gecumuleerde vollasturen van onbeschikbaarheid tijdens een kalenderjaar.

4.5.2.2. Berekening van de stimulans

Het jaarlijkse maximale bedrag wordt aan de netbeheerder toegekend indien de beschikbaarheid gelijk is aan 100 % op jaarbasis. Er wordt geen enkel bedrag aan de netbeheerder toegekend als de gemiddelde beschikbaarheid lager of gelijk is aan 99 %. Voor de scores die er tussenin liggen wordt het bedrag van de stimulans verkregen door lineaire interpolatie.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Rapportering van de gegevens over de kwaliteit van de bevoorrading

Maandelijks rapportering

- Inhoud : Excel-file met de volgende gegevens :
 - één lijn per onderbroken klant en per incident;
 - kolom en :
 - Voor alle onderbrekin en :
 - automatische toevoeging van datum en tijdstip van het begin van de onderbreking;
 - het belangrijkste getroffen element (lijn, transfo...), met inbegrip van zijn spanningsniveau ;
 - onderbroken klant ;
 - type klant (DNB / directe klant) ;
 - onderbroken vermogen ;
 - duur van de onderbreking ;
 - *Energy Not Supplied* ;
 - *Average Interruption Time* (raming want de exacte *Yearly Average Power* is pas gekend op het einde van het jaar) ;
 - Voor onderbrekingen van minstens 3 minuten :
 - verantwoordelijkheid van de onderbreking (Elia / intrinsiek risico / DNB-klant) ;
 - oorzaak van de onderbreking niveau 1 ;
 - oorzaak van de onderbreking niveau 2 ;
 - korte omschrijving ;
 - Het document bevat alle gegevens vanaf het begin van het jaar.

Jaarlijkse rapportering

Indicatoren voor onderbrekingen

- Een meer statistisch beeld wordt gegeven door tabellen met een dubbele ingang met voor het gehele jaar en voor alle onderbrekingen een indeling:
 - per verantwoordelijkheid / oorzaak niveau 1 / oorzaak niveau 2 (lijn) :
 - per type klant (kolom) :
 - *Energy Not Supplied* ;

- *Average Interruption Time (= Energy Not Supplied / Yearly Average Power);*
- *Average Interruption Frequency (= Power Not Supplied / Yearly Average Power);*
- *Average Interruption Duration (= Average Interruption Time / Average Interruption Frequency);*
- *Momentary Average Interruption Frequency Index (= Power Not Supplied for interruption shorter than 3 minutes / Yearly Average Power).*

Incidenten

- totaal aantal incidenten (met inbegrip van de incidenten zonder impact op de klanten)

Power Quality indicatoren

Hoewel de norm EN 50160 enkel betrekking heeft op spanningsniveaus tot en met 150 kV, dekken de *Power Quality* indicatoren die hierna worden voorgesteld ook de hogere spanningsniveaus uitgebaut door Elia om zo over een volledig beeld van het net te beschikken.

Volgens de EN 50160-norm, moet het 95 % percentiel van de waarden RMS 10 minuten berekend worden per meetpunt :

- dat geeft 52 waarden per jaar per meetpunt;
- de site indicator stemt overeen met de maximale waarde gedurende het jaar van deze P95 wekelijkse waarden ;
- de systeeminindicator stemt overeen met het 95 percentiel van het geheel van de site indicatoren.

De systeeminindicator geeft zo op weekbasis het kwaliteitsniveau weer dat in 95 % van de sites niet overschreden wordt.

Twee systeeminindicatoren, die het Elia-net 30 –V - 380 kV vertegenwoordigen, zullen jaarlijks overgemaakt worden :

- 1) de flicker (Plt) :
- 2) de totale harmonische vervorming (THD) :

Wat de spanningsvallen betreft wordt geen precieze indicator bepaald in de EN 50160-norm. Er wordt enkel een classificatiemethode voor de spanningsvallen voorgesteld.

- Voor elk meetpunt wordt de volgende tabel opgesteld. Hij bevat de vaststelling van het aantal valequivalenten gemeten gedurende het jaar (overeenkomstig de EN 50160-norm, wat betekent dat dergelijke val die meerdere fases beïnvloedt, gekenmerkt wordt door één enkele duur (de langste) en één enkele residuele spanning (de zwakste)) :

Table 8 — Classification of dips according to residual voltage and duration

Residual voltage <i>u</i> %	Duration <i>t</i> ms				
	10 ≤ <i>t</i> ≤ 200	200 < <i>t</i> ≤ 500	500 < <i>t</i> ≤ 1 000	1 000 < <i>t</i> ≤ 5 000	5 000 < <i>t</i> ≤ 60 000
90 > <i>u</i> ≥ 80	CELL A1	CELL A2	CELL A3	CELL A4	CELL A5
80 > <i>u</i> ≥ 70	CELL B1	CELL B2	CELL B3	CELL B4	CELL B5
70 > <i>u</i> ≥ 40	CELL C1	CELL C2	CELL C3	CELL C4	CELL C5
40 > <i>u</i> ≥ 5	CELL D1	CELL D2	CELL D3	CELL D4	CELL D5
5 > <i>u</i>	CELL X1	CELL X2	CELL X3	CELL X4	CELL X5

- Vervolgens wordt er een systeemtabel opgesteld op basis van het 95 percentiel voor elk van de vakken van deze tabel. De volledige tabel wordt opgeleverd.

Het aantal meetpunten per spanningsniveau wordt eveneens meegedeel.

Herstel- en vervangingstijd

Dit luik informeert de CREG over de herstel- en vervangingsduur als gevolg van defecten (met inbegrip van deze die geen onderbrekingen veroorzaken). De lijst met de netelementen waarvan de herstel- of vervangingstijd meer dan 10 dagen bedraagt, wordt samen met volgende informatie overgemaakt:

- datum en tijdstip van het defect ;
- defect element ;
- herstel- en vervangingstijd ;
- korte omschrijving.

Indicatoren van geplande onderbrekingen

Lijst van onderbroken klanten als gevolg van geplande onderbrekingen. Deze onderbrekingen worden altijd met de klant besproken en, met uitzondering van de herstelmaatregelen, lang op voorhand ingepland.

- datum en tijdstip van het begin van de onderbreking ;
- type bevoorrading (enkelvoudig / meervoudig) ;
- duur van de onderbreking ;
- datum van het akkoord van de klant.

Klachten van vragen naar informatie door klanten

Deze rapportering geeft het aantal dossiers weer dat elk jaar geregistreerd wordt. Daarbij wordt onderscheid gemaakt op basis van de volgende criteria:

- type dossier : klacht / vraag naar informatie ;
- federaal net / regionaal net ;
- aard van de vaststelling :
 - spanningsval ;
 - tijdelijk/overspanning ;
 - spanningschommelingen ;
 - *flicker* ;
 - onevenwicht van de spanning ;
 - harmonische en interharmonische ;
 - onbepaald ;
 - diverse.

Realisatietermijn van studies en aansluitingen

Deze rapportering geeft voor elke realisatie afgerond binnen het jaar de volgende elementen :

- aard (oriëntatiestudie, detailstudie, aansluiting) ;
- aanvrager ;
- beschrijving van het aansluitingspunt ;
- datum van de bestelling ;
- datum van het einde van de realisatie.

Voor de studies en aansluitingen die het voorwerp zouden uitgemaakt hebben van een klacht betreffende de realisatietermijn wordt het volgende opgenomen:

- de vertraging die het voorwerp uitmaakt van de klacht ;
- de omstandigheden die deze vertraging verklaren.

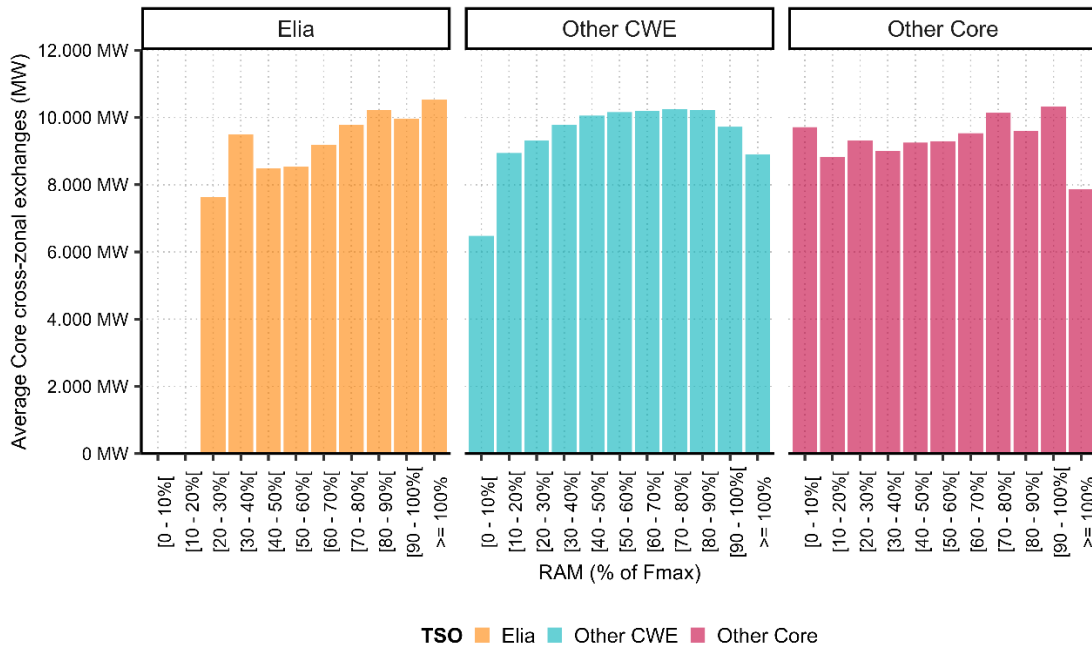
Parameters van het net (einde van het jaar)

- totale lengte in km van de luchtlijnen per spanningsniveau;
- totale geografische lengte in km van de luchtlijnen per spanningsniveau;
- totale lengte in km van de ondergrondse kabels per spanningsniveau ;
- aantal toegangspunten van rechtstreeks aangesloten klanten per spanningsniveau ;
- aantal koppelingpunten met distributienetten per spanningsniveau.

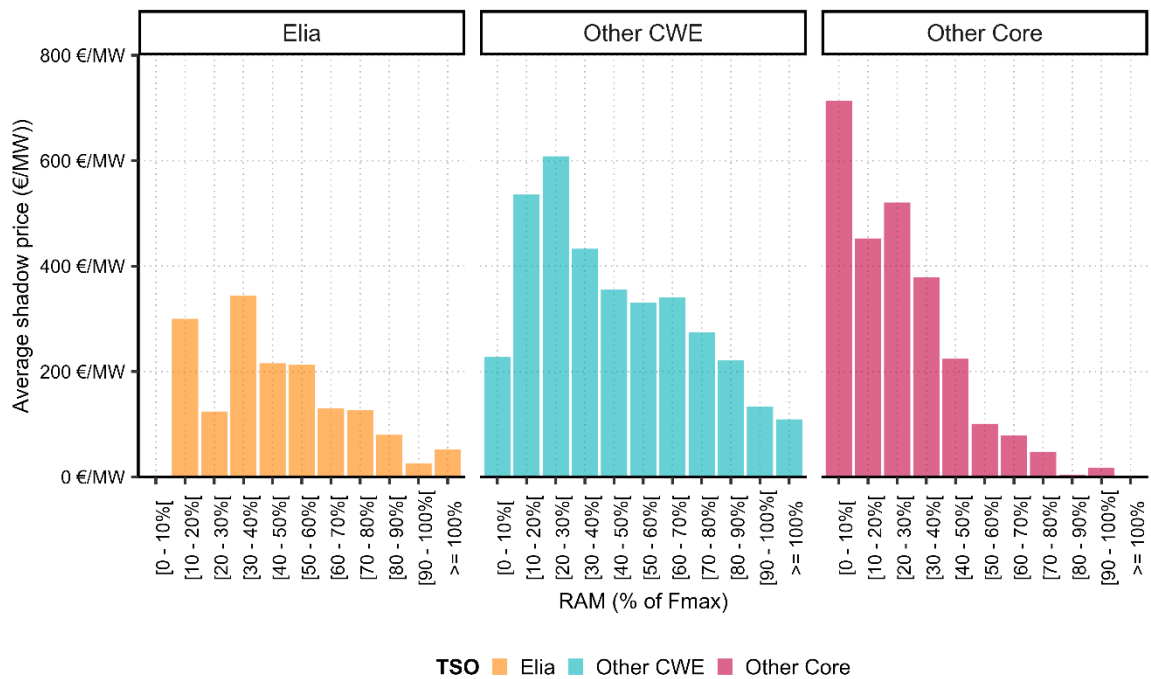
BIJLAGE 2

Motivatie van de keuze voor RAM op actieve CNEC als indicator

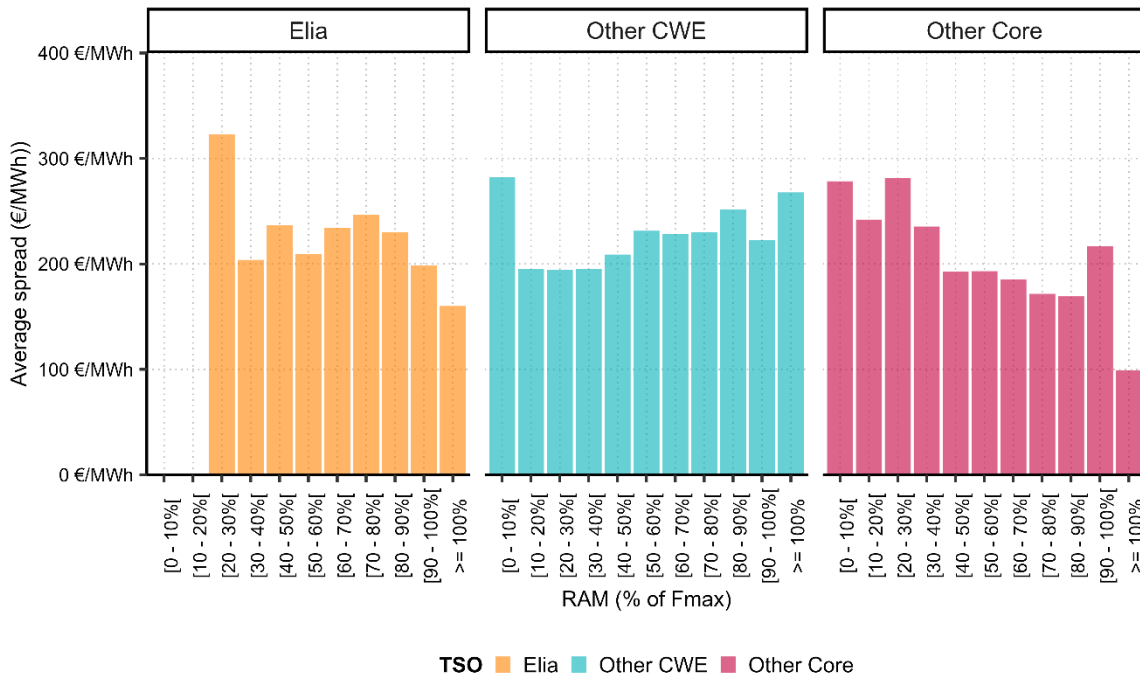
Figuur 10: Hoe hoger de RAM op de actieve CNEC, hoe hoger de gemiddelde uitwisselingen in de Core-regio. Gegevens post Core go-live : juni 2022 – november 2022

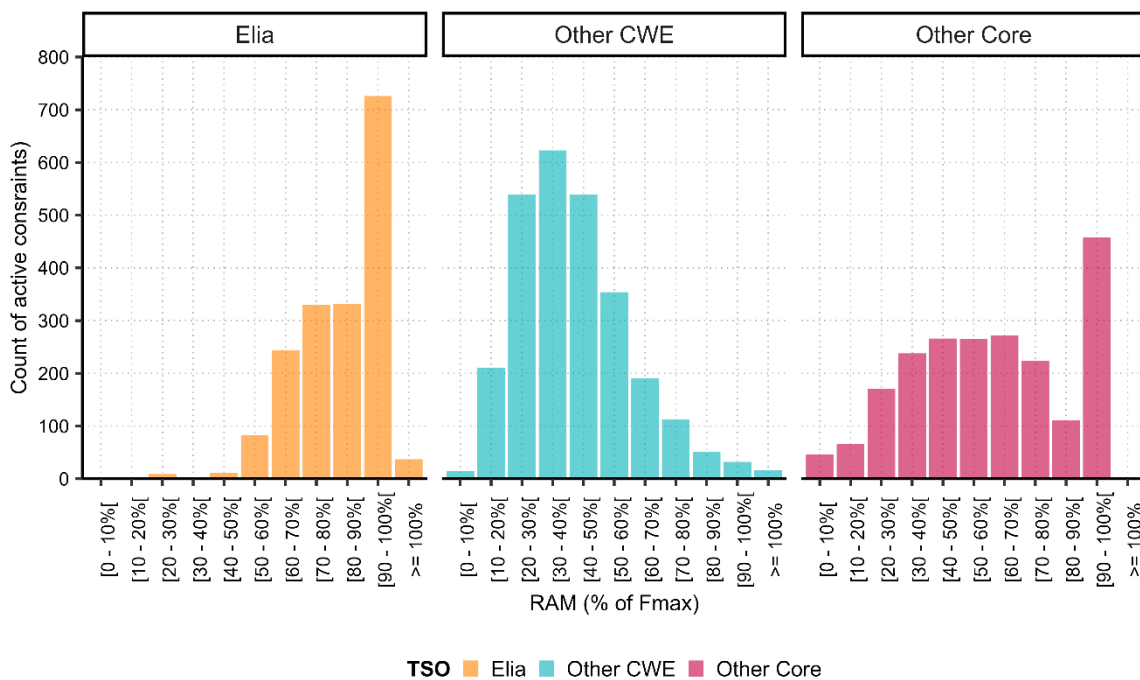
Figuur 11: Hoe hoger de RAM op de actieve CNEC, hoe lager de gemiddelde schaduwprijs of opportunitetskost. Gegevens post Core go-live : juni 2022 – november 2022

Figuur 12: Voor de eerste maanden na de go-live van de Core DA FBMC is de correlatie tussen RAM en het gemiddelde prijsverschil in de Core-regio laag. Gegevens post Core-go live : juni 2022 – november 2022.

Figuur 13: Elia heeft een groot aantal actieve CNECs bij hogere RAM-waarden, omdat de Belgische CNECs in de huidige biedzoneconfiguratie een relatief grote PTFD hebben. Congestie op Belgische CNECs komen meestal voor wanneer België veel importeert. Het is dus belangrijk om de lat voor de Belgische CNECs hoog te houden (hogere RAM0 en RAM*) en actieve CNECs in de Elia-zone zwaarder te laten doorwegen in de stimulans. Données post Core go-live, juin 2022 – novembre 2022.

BIJLAGE 3

Antwoorden ontvangen naar aanleiding van de publieke raadpleging

- 1) Elia
- 2) FEBELIEC
- 3) FEBEG
- 4) CENTRICA